

ผลกระทบสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน รอบใหม่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศามารถทางการแข่งขัน
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์

บทสรุปผู้บริหาร

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีนเริ่มต้นขึ้นในปี 2561 โดยสหรัฐฯ อ้างเหตุผลทางภูมิศาสตร์ทางการเมืองที่ไม่เป็นธรรมในการใช้มาตรการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีน (ภายใต้มาตรา 301 ของ Trade Act 1974) ครอบคลุมสินค้าหลากหลาย ซึ่งจีนได้ออกมาตรการตอบโต้สำหรับแต่ละกลุ่มสินค้าทันทีเป็นระยะ ต่อมาสถานการณ์สงครามการค้าได้ขยายวงกว้างไปยังด้านอื่น อาทิ ประเด็นค่าเงิน สิทธิมนุษยชน (ซินเจียงอุยกูร์) การเมืองการปกครอง (ฮ่องกง ไต้หวัน) ไปจนถึงสงครามเทคโนโลยี ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเป็นมหาอำนาจของโลก ประกอบกับการเกิดวิกฤตโควิด-19 ที่ทำให้สหรัฐฯ และจีนตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความมั่นคงและความยืดหยุ่นให้กับห่วงโซ่อุปทานของตนเอง ไม่ให้พึ่งพาห่วงโซ่อุปทานการผลิตหรือตลาดของอีกฝ่ายมากเกินไป นำไปสู่ความต้องการแยกห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ (Decoupling หรือ De-risk)

ปี 2564 ประธานาธิบดีไบเดน ได้ทบทวนห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ แบตเตอรี่ความจุลพลังงานสูง แร่ธาตุสำคัญ ยาและสารออกฤทธิ์ทางเภสัชกรรม เพื่อเร่งสร้างความมั่นคงและความยืดหยุ่นให้กับห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ ลดการพึ่งพาจีน และหันมาร่วมมือกับพันธมิตร ต่อมาในปี 2565 สหรัฐฯ ได้ออกพระราชบัญญัติชิปและวิทยาศาสตร์ (CHIPS and Science Act) วงเงิน 2.8 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ในสหรัฐฯ และพระราชบัญญัติการลดเงินเฟ้อ (Inflation Reduction Act: IRA) วงเงิน 370 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อจัดการปัญหาเงินเฟ้อและประเด็นภาวะโลกร้อน สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีความพยายามที่จะย้ายฐานการผลิตกลับสู่ประเทศตนเอง (Re-shoring) ย้ายฐานการผลิตเข้าใกล้ตลาด (Near-shoring) และย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศพันธมิตร (Friend-shoring) โดยใช้เป็นแนวทางยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับประเทศที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกันสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์

จากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ไปจนถึงการดำเนินนโยบายและมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์อย่างเข้มข้นของทั้งสองประเทศในเวลาต่อมา ไม่เพียงส่งผลต่อบรรยากาศทางการค้าโลกเท่านั้น แต่ยังคงส่งผลให้ประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ อาทิ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ต่างออกนโยบายและมาตรการในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ตลอดจนส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ต่างเร่งใช้นโยบายดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการย้ายฐานการผลิตที่เร่งตัวขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ สหรัฐฯ และจีนเป็นสองประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลและความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก โดยทั้งสองประเทศมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ของโลก รวมถึงสหรัฐฯ เป็นประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่อันดับที่ 1 และเป็นประเทศผู้ส่งออกอันดับที่ 2 ของโลก สำหรับจีนเป็นประเทศผู้ส่งออกอันดับที่ 1 และเป็นประเทศผู้นำเข้าอันดับที่ 2 ของโลก ที่ผ่านมา สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลกอย่างชัดเจน และส่งผลกระทบต่อมายังเศรษฐกิจไทยที่เชื่อมโยงกับตลาดและฐานการผลิตทั้งในและต่างประเทศอย่างใกล้ชิด โดยการส่งออกเป็นหนึ่งในเครื่องยนต์หลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมาอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 50

ของ GDP ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (ปี 2557 - 2566) และมูลค่าการส่งออกไทยเคลื่อนไหวตามทิศทางเศรษฐกิจการค้าโลก รวมถึงสถานการณ์ระหว่างสหรัฐฯ และจีน โดยสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 1 ของไทย ขณะที่จีนเป็นคู่ค้าและแหล่งนำเข้าอันดับที่ 1 ของไทย

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในช่วงปี 2561 - 2566

สำหรับผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนในช่วงปี 2561 - 2566 จะประเมินจากตัวเลขการค้าที่เปลี่ยนแปลงในปี 2562 เป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นปีที่การค้าได้รับผลกระทบหลักมาจากสงครามการค้า ในขณะที่ปีต่อ ๆ มา การค้าได้รับผลกระทบเชิงลบจากหลายวิกฤต อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ประเด็นปัญหาความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ (ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน และความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับฮามาส) อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการใช้นโยบายทางการเงินแบบตึงตัวของธนาคารกลางในหลายประเทศเพื่อจัดการกับปัญหาอัตราเงินเฟ้อ และต่อมาจะพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขการค้าในปี 2566 (ตัวเลขการค้าในปีล่าสุด) ซึ่งเป็นการบ่งชี้ถึงทิศทางการค้าภายใต้ภาวะวิกฤตซ้อนวิกฤตดังที่ได้กล่าวข้างต้น และความยืดหยุ่นและความสามารถในการรับมือกับวิกฤตดังกล่าวของสหรัฐฯ และจีน รวมถึงประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศ ตลอดจนโอกาสทางการค้าของประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศที่เกิดจากการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากตัวเลขการเติบโตทางการค้าและส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ และตลาดจีน

จากสถิติทางการค้า พบว่า สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่เริ่มต้นในปี 2561 ส่งผลกระทบทำให้ในปี 2562 เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและไทย (GDP ชะลอตัวเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 2.6 และ 2.1 ตามลำดับ) อีกทั้งทำให้การค้าโลกและไทยหดตัวอย่างชัดเจน (มูลค่าการค้าหดตัวที่ร้อยละ -2.4 และ -3.7 ตามลำดับ) และส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของไทยหดตัวร้อยละ -2.6

มูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนหดตัวร้อยละ -15.7 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.3 17.7 และ 5.3 ในปี 2563 - 2565 และกลับมาหดตัวที่ร้อยละ 16.7 ในปี 2566 โดยสหรัฐฯ เป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนต่อเนื่องอย่างไ้ก็ดี การขาดดุลของสหรัฐฯ ลดลงจาก -375.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2560 เป็น -342.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และ -279.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2562 และปี 2566

สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากจีนลดลงอย่างชัดเจน โดยการนำเข้าหดตัวร้อยละ -16.6 ในปี 2562 แม้ต่อมาการนำเข้ามีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากจีนกลับมาหดตัวสูงอีกครั้งที่ ร้อยละ -20.3 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากจีนลดลงถึงร้อยละ 7.7 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) นอกจากนี้มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในปี 2566 (427.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ยังต่ำกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในช่วงก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 (ปี 2562) (427.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ทั้งนี้ ในปี 2566 จีนเสียตำแหน่งแหล่งนำเข้าอันดับ 1 ต่อเนื่อง 14 ปี ในตลาดสหรัฐฯ ให้แก่เม็กซิโก เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ พบว่า ในช่วงปี 2560 - 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศ/เขตเศรษฐกิจพันธมิตร มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เม็กซิโก เวียดนาม สวิตเซอร์แลนด์ และสิงคโปร์ ขณะที่ในช่วงปี 2560 - 2566 พบว่า แหล่งนำเข้าที่มีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ได้แก่ เม็กซิโก เวียดนาม ไต้หวัน แคนาดา เกาหลีใต้ และอินเดีย โดยส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 1.0 1.0 0.9 0.7 และ 0.6 ตามลำดับ สำหรับส่วนแบ่งตลาดของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5

จีนนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ลดลงอย่างชัดเจน โดยการนำเข้าหดตัวร้อยละ -20.8 ในปี 2562 แม้ต่อมาการนำเข้ามีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากสหรัฐฯ กลับมาหดตัวที่ร้อยละ -0.4 และ -6.5 ในปี 2565 - 2566

ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.9 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) อย่างไรก็ดี มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในปี 2566 (166.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) สูงกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในช่วงก่อนเกิดสงครามการค้า (149.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) และวิกฤตโควิด-19 (122.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในจีน พบว่า ในช่วงปี 2560 - 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดจีน อาทิ ออสเตรเลีย เวียดนาม สาอุดีอาระเบีย สวิตเซอร์แลนด์ รัสเซีย บราซิล และมาเลเซีย ขณะที่ในช่วงปี 2560 - 2566 พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของจีนที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ บราซิล เวียดนาม อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และมาเลเซีย โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 1.6 1.5 1.3 1.3 1.2 และ 1.0 ตามลำดับ สำหรับส่วนแบ่งตลาดของไทยลดลงร้อยละ -0.3

มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 13.9 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.2 13.4 17.5 และ 3.5 ในปี 2563 - 2566 อีกทั้งที่ผ่านมาไทยเป็นฝ่ายเกินดุลกับสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2565 ก่อนที่มูลค่าการเกินดุลจะลดลงเล็กน้อยในปี 2566 ขณะที่มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับจีนหดตัวร้อยละ -0.4 และ -0.2 ในปี 2562 - 2563 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 29.2 และ 2.2 ในปี 2564 - 2565 และกลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -0.3 ในปี 2566 โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงปี 2563 - 2566

ทั้งนี้ หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) ส่วนแบ่งตลาดของไทยเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ ถึงร้อยละ 0.5 เป็น ร้อยละ 1.8 โดยสินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และส่วนประกอบของยานยนต์ ขณะที่สินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าสหรัฐฯ ในตลาดจีน อาทิ ของใช้ในบ้าน และสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รอบใหม่

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รอบใหม่ จะยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลก ในภาพรวม อีกทั้งจะต้องติดตามการดำเนินการของจีนที่อาจใช้มาตรการทางภาษีตอบโต้สหรัฐฯ นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีความพยายามที่จะผลักดันให้ประเทศพันธมิตรดำเนินมาตรการทางภาษีกับจีน เพื่อจำกัดการส่งออกของจีน โดยให้เหตุผลว่ากำลังการผลิตส่วนเกินในบางอุตสาหกรรมของจีน เป็นภัยคุกคามต่อเศรษฐกิจของประเทศอื่น อย่างไรก็ดี คาดว่าสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รอบใหม่ ไม่น่าจะมีผลกระทบที่รุนแรงนักเมื่อเทียบกับสงครามการค้าที่เกิดขึ้นในปี 2561 ที่ส่งผลกระทบทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวและมูลค่าการค้าโลกหดตัวอย่างชัดเจนในปี 2562 (มูลค่าการค้าโลกหดตัวร้อยละ -2.4 จากขยายตัวร้อยละ 10.9 และ 10.2 ในปี 2560 และปี 2561) ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ให้ความเห็นว่า สหรัฐฯ ควรใช้นโยบายทางการค้าที่เปิดกว้างและร่วมมือกับจีนในการจัดการความตึงเครียดทางการค้าแทนการใช้มาตรการทางภาษีกับจีน เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการค้าโลก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกทางเศรษฐกิจโลก (Fragmentation)

ที่ผ่านมาถือว่าไทยสามารถประคับประคองตัวเองและปรับตัวกับความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และจีนได้ โดยมูลค่าการค้าของไทยฟื้นตัวที่ร้อยละ 23.1 และ 9.2 ในปี 2564 - 2565 จากหดตัวร้อยละ -3.7 ในปี 2562 ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสงครามการค้าและหดตัวร้อยละ -9.3 ในปี 2563 ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบในระยะยาว แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสของประเทศไทย ทั้งจากประเด็นสงครามการค้า สงครามเทคโนโลยี แนวโน้มการแยกห่วงโซ่อุปทาน และ

ความร่วมมือต่าง ๆ ของสหรัฐฯ และจีน กับชาติพันธมิตรของแต่ละฝ่าย ควบคู่กับการเกิดการเคลื่อนย้าย/ เบี่ยงเบนการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Relocation/Diversion) ซึ่งจะเป็นโอกาสของไทย ในการส่งออกสินค้าทดแทน และขยายการค้ากับสองประเทศนี้ให้มากขึ้น ทั้งนี้ มีโอกาสที่สินค้าจากจีนจะไหลทะลัก เข้ามาไทย และผู้ประกอบการไทยอาจจะต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สินค้าที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีกับจีน¹ มีจำนวน 14 รายการ ดังนี้ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) ขึ้นอัตรา ภาษีร้อยละ 100 เซมิคอนดักเตอร์ โซลาร์เซลล์ และกระบอกฉีดยาและเข็มฉีดยา ขึ้นอัตราภาษีร้อยละ 50 และ ส่วนประกอบของแบตเตอรี่ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่ รถยนต์ EV กราฟิเตอร์รามาตี แร่ธาตุสำคัญ แม่เหล็กถาวร เครื่องขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์หน้าท่า (Ship-to-Shore Crane) เหล็กและอะลูมิเนียม หน้ากาก และถุงมือยางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ ขึ้นอัตราภาษีร้อยละ 25 ซึ่งสหรัฐฯ นำเข้า สินค้าข้างต้นจากโลกรวมมูลค่าทั้งหมด 168.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เหล็กและอะลูมิเนียม เซมิคอนดักเตอร์ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) โซลาร์เซลล์ และแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับ รถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนมูลค่า 18.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.2 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าข้างต้นทั้งหมดของสหรัฐฯ ขณะที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยมูลค่า 7.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.3 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าข้างต้นทั้งหมดของสหรัฐฯ

เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV เซมิคอนดักเตอร์ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV และเหล็กและอะลูมิเนียม โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากจีน 10,779 2,322 2,287 และ 1,681 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง พบว่า มี 5 รายการสินค้า ได้แก่ แม่เหล็กถาวร แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV กราฟิเตอร์รามาตี หน้ากาก และ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV โดยมีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 80.0 71.7 70.3 68.1 และ 65.1 ตามลำดับ ขณะที่เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ โซลาร์เซลล์ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม ถุงมือยางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ โดยมีมูลค่าการนำเข้า จากไทย 4,150 1,960 680 และ 360 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ประเมินว่าสินค้าที่ไทยอาจได้อานิสงส์จากการที่สหรัฐฯ ใช้มาตรการขึ้นภาษีนำเข้าจากจีน โดยการส่งออก สินค้าทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ **เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม และถุงมือยาง** นอกจากนี้ คาดว่าไม่น่าจะมีผลต่อรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ของไทย เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าหลายรายมีเป้าหมายในการผลิต เพื่อจำหน่ายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ พบว่ามูลค่าการส่งออกรถยนต์ทั้งคันจากไทยไปยังสหรัฐฯ น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกชิ้นส่วนของรถยนต์ประเภทสันดาปภายใน และตลาดส่งออกรถยนต์ของไทยส่วนใหญ่อยู่ใน ภูมิภาคอาเซียนและโอเชียเนีย โดยเฉพาะออสเตรเลีย ขณะที่ยังต้องติดตามมาตรการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม หรือสินค้าที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญอย่างใกล้ชิด อย่างเช่น **โซลาร์เซลล์** โดยอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นหนึ่งใน อุตสาหกรรมสำคัญที่ทางรัฐบาลสหรัฐฯ ได้เร่งส่งเสริมและปกป้องจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของจีน รวมถึงรัฐบาล

¹ สหรัฐฯ จะเริ่มใช้มาตรการทางภาษีกับสินค้าจีนในช่วงปี 2566 – 2569 ขึ้นอยู่กับแต่ละรายการสินค้า

สหรัฐฯ โดย กระทรวงพลังงาน และกระทรวงพาณิชย์ จะเฝ้าระวังการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและกำลังการผลิตส่วนเกินของสินค้าข้างต้นจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนอีกด้วย

เมื่อพิจารณาการนำเข้าสินค้าสำคัญของสหรัฐฯ ในปี 2566 พบว่า (1) มูลค่าการนำเข้าเคมีคอนดักเตอร์สูงที่สุดเป็นอันดับ 8 ของโลก รองจากจีน ฮองกง สิงคโปร์ ไต้หวัน เกาหลีใต้ เวียดนาม และมาเลเซีย ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียตะวันออก โดยจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 5 มูลค่าการนำเข้า 2,322 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 5.6) ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 6 มูลค่าการนำเข้า 1,960 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 4.7) (2) มูลค่าการนำเข้าทั้งเหล็กและอะลูมิเนียมสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศในภูมิภาคอเมริกาเหนือและเอเชียตะวันออก โดยจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 8 มูลค่าการนำเข้า 1,681 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 3.2) ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 17 มูลค่าการนำเข้า 680 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 1.3) (3) มูลค่าการนำเข้าถุ่มีอย่างชนิดที่ใช้ทางการแพทย์สูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนและจีน โดยจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 2 รองจากมาเลเซีย มูลค่าการนำเข้า 398 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 24.9) ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 3 มูลค่าการนำเข้า 360 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 22.5) (4) มูลค่าการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศในภูมิภาคยุโรป เอเชียตะวันออก และอเมริกาเหนือ สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 10 มูลค่าการนำเข้า 385 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 1.5) ขณะที่สหรัฐฯ ไม่มีกรนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าจากไทยใน 7 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 - 2566) และ (5) มูลค่าการนำเข้าโซลาร์เซลล์สูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยการนำเข้าจาก 4 ประเทศอาเซียน (เวียดนาม ไทย มาเลเซีย และกัมพูชา) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.2 สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 17 มูลค่าการนำเข้า 12 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 0.1) ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 2 มูลค่าการนำเข้า 4,150 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 21.5)

จากความสำคัญของสหรัฐฯ และจีน รวมถึงผลกระทบของความขัดแย้งระหว่างสองประเทศดังที่ได้กล่าวข้างต้น รวมถึงสถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่มีแนวโน้มยืดเยื้อต่อเนื่อง จึงเสนอข้อเสนอนโยบายเพื่อรับมือกับผลกระทบและใช้โอกาสทางเศรษฐกิจการค้าที่จะเกิดขึ้น รวมถึงยกระดับความสามารถทางการแข่งขันเพื่อให้เศรษฐกิจการค้าไทยเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนี้

(1) การช่วงชิงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลง โดยการเร่งขยายการค้าและการส่งออก จากกรณีที่สหรัฐฯ มีแนวโน้มนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ทดแทนสินค้าจีน **เร่งดึงดูดการลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย** โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เนื่องจากบริษัทในจีนทั้งผู้ประกอบการจีนและบริษัทข้ามชาติที่มีฐานการผลิตในจีนมีแนวโน้มขยาย/ย้ายฐานการผลิตเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนมากขึ้น **และเร่งดึงดูดคนเก่ง** เนื่องจากคนเก่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง ขณะที่ไทยยังมีคนเก่งไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดึงดูดคนเก่งเข้ามาในประเทศ ซึ่งรวมถึงการดึงดูดคนเก่งที่มีแนวโน้มออกจากจีน

(2) การรับมือกับผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น โดยการติดตามสถานการณ์แนวโน้มทางการค้าของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าไทย รวมถึงการเฝ้าระวังปริมาณการนำเข้าและส่งออกสินค้าของบริษัทข้ามชาติที่อยู่ในรายการสินค้าที่ถูกใช้มาตรการทางภาษี โดยเฉพาะรายการสินค้าที่รัฐบาลสหรัฐฯ มีการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ตลอดจนการดำเนินการรับมือ **เพื่อป้องกันไม่ให้ไทยถูกใช้มาตรการทางภาษี** ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการสัญชาติไทยที่มีการส่งออกสินค้าในรายการเดียวกัน **ดำเนินมาตรการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ**

ในกรณีที่มีสินค้าราคาถูกไหลทะลักเข้ามาในประเทศอย่างเหมาะสม อาทิ การบังคับใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (CVD) และมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (SG) และลดความผันผวนทางการค้าและการกระจายความเสี่ยงทางธุรกิจ โดยการกระจายตลาดส่งออกและเพิ่มความหลากหลายของแหล่งวัตถุดิบ/สินค้านำเข้า เพื่อลดความเสี่ยงที่ห่วงโซ่อุปทานจะหยุดชะงัก

(3) การปรับตัวตามทิศทางแนวโน้มโลก โดยการปรับตัวให้สอดคล้องกับการแบ่งแยกห่วงโซ่อุปทาน โดยการยึดโยงอุตสาหกรรมสำคัญของสหรัฐฯ และจีน อาทิ การส่งเสริมการค้าและการลงทุนในสหรัฐฯ และจีน ตลอดจนประเทศที่อยู่ห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ เช่น เม็กซิโก แคนาดา ลาตินอเมริกา และประเทศพันธมิตรภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก (IPEF) และประเทศที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของจีน เช่น ประเทศตามข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (BRI) กลุ่ม BRICS และสมาชิกองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (SCO) รวมถึงประเทศที่อยู่ร่วมห่วงโซ่อุปทานสหรัฐฯ และจีน อย่างประเทศสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) และการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสำคัญกับสหรัฐฯ และจีน เช่น อิเล็กทรอนิกส์ (รวมถึงเซมิคอนดักเตอร์) ยานยนต์สมัยใหม่ และเทคโนโลยีพลังงานสะอาด ปรับโครงสร้างสินค้าด้วยการส่งเสริมการผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมีความซับซ้อนในการผลิต รวมถึงการผลิตสินค้าตามเมกะเทรนด์และแนวโน้มความต้องการของโลกที่เปลี่ยนแปลง ปรับกลยุทธ์การค้าและการส่งออกของไทย ด้วยการเปิดตลาดใหม่ กระจายความเสี่ยงของตลาดส่งออก และขยายการส่งออกในตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยการเจาะตลาดเชิงรุกรายมณฑล รวมถึงการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในการส่งออกสินค้าไปยังผู้บริโภคทั่วโลกโดยตรง และการปรับใช้ Omni Channel ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการอำนวยความสะดวกทางการค้า และปรับตัวสำหรับระเบียบการค้าโลกที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะประเด็นด้าน ESG (Environmental Social และ Governance) ที่จะเป็นปัจจัยสำคัญในด้านการค้าและการลงทุนในอนาคต

(4) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยอย่างยั่งยืน โดยพัฒนาแรงงานฝีมือในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเป้าหมาย รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านภาษา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ ทั้งการผลิต การค้า และการลงทุน โดยเฉพาะการพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของโลก อาทิ การเตรียมความพร้อมในการจัดหาพลังงานสะอาดเพื่อสนับสนุนการผลิตและการทำธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รวมถึงส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิต ตลอดจนใช้ประโยชน์จากการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงสมัยใหม่ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้า เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้าจะเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมในประเทศ ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าส่งออก และเป็น การปกป้องผู้บริโภคจากสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับรัฐบาล สถาบันวิจัย และองค์กรธุรกิจ ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับต่างประเทศ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และการผลิตของไทย รวมถึงส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางการค้าที่แข็งแกร่งเพื่อขยายการค้าและการลงทุน และจัดทำ และปรับปรุงความตกลงทางการค้าเพื่อสร้างแต้มต่อทางการค้าและการลงทุน รวมถึงการเร่งผลักดันการใช้สิทธิประโยชน์จากกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค เพื่อใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทาน และการลงทุนที่มีแนวโน้มย้ายสู่อาเซียนมากขึ้น

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ช
1 สถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน	1
1.1 สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ในช่วงปี 2561 – 2566	1
1.2 สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ปี 2567	2
2 ผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ผ่านมา	3
2.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในภาพรวม	3
2.2 ผลกระทบต่อการค้าของสหรัฐฯ จีน และไทย	5
3 แนวโน้มผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	52
3.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลกและไทยในภาพรวม	52
3.2 ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้อง	55
4 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	66
4.1 บทสรุป	66
4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	72
อ้างอิง	76

ผลกระทบสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน รอบใหม่

1. สถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

1.1 สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ในช่วงปี 2561 - 2566

สหรัฐฯ และจีนได้ดำเนินมาตรการทางภาษีตอบโต้กันมาตั้งแต่ปี 2561 โดยสหรัฐฯ อ้างเหตุพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในการใช้มาตรการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีน (ภายใต้มาตรา 301 ของ Trade Act 1974) ครอบคลุมสินค้าหลากหลาย ทั้งสินค้าเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา สินค้าเกษตร ประมง สินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งจีนได้ออกมาตรการตอบโต้สำหรับแต่ละกลุ่มสินค้าทันทีเป็นระยะ โดยทั้งสองประเทศมีการประกาศรายการสินค้าที่จะใช้มาตรการทางภาษีระหว่างกันตาม List 1 – 3 4A และ 4B

ต่อมาสหรัฐฯ และจีนได้มีการลงนามข้อตกลงเศรษฐกิจการค้าระยะแรก (Economic and Trade Agreement between the United States of America and the People’s Republic of China – Phase 1) ในเดือนมกราคม 2563 ซึ่งนับเป็นสัญญาณบวกระหว่างสองประเทศในช่วงนั้น โดยข้อตกลงระยะแรกครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ ทรัพย์สินทางปัญญา การถ่ายโอนเทคโนโลยี การค้าสินค้าเกษตรและอาหาร บริการทางการเงิน นโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาคและอัตราแลกเปลี่ยน การขยายการค้า และการระงับข้อพิพาท โดยเฉพาะในด้านการขยายการค้า กำหนดเป้าหมายว่า ในช่วง 2 ปี (ปี 2563 - 2564) จีนต้องนำเข้าสินค้าและบริการจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ จากมูลค่าการนำเข้าในปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 1.52 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม จีนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายด้านการขยายการค้าตามข้อตกลงระยะแรก เนื่องจากเมื่อครบกำหนด 2 ปี จีนนำเข้าสินค้าและบริการจากสหรัฐฯ ได้เพียงร้อยละ 57 ของมูลค่าเป้าหมายเท่านั้น

ปัจจุบัน ทั้งสองประเทศยังคงใช้มาตรการทางภาษีระหว่างกัน² โดย

- สหรัฐฯ เรียกเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีน (List 1 - 3 และ 4A) ในอัตราร้อยละ 7.5 - 25 ครอบคลุมประมาณร้อยละ 66 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจีนของสหรัฐฯ ทั้งหมด
- จีน เรียกเก็บภาษีกับสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ (List 1 - 3 และ 4A) ในอัตราร้อยละ 2.5 - 25 ครอบคลุมประมาณร้อยละ 58 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ ของจีนทั้งหมด

ทั้งนี้ สหรัฐฯ และจีน เลื่อนการเก็บภาษีนำเข้าสินค้า List 4B ออกไปอย่างไม่มีกำหนด

สถานการณ์สงครามการค้ายังคงยืดเยื้อ ตลอดจนขยายวงกว้างไปยังด้านอื่น อาทิ ประเด็นค่าเงิน สิทธิมนุษยชน (ซินเจียงอุยกูร์) การเมืองการปกครอง (ฮ่องกง ไต้หวัน) ไปจนถึงสงครามเทคโนโลยี (Tech War) ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเป็นมหาอำนาจของโลก ประกอบกับการเกิดวิกฤตโควิด-19 ที่ทำให้สหรัฐฯ และจีนตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความมั่นคงและความยืดหยุ่นให้กับห่วงโซ่อุปทานของตนเอง ไม่ให้พึ่งพาห่วงโซ่การผลิตหรือตลาดของอีกฝ่ายมากเกินไป นำไปสู่ความต้องการแยกห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ (Decoupling หรือ De-risk) โดยในปี 2564 ประธานาธิบดีไบเดน ลงนามในคำสั่งบริหาร ห่วงโซ่อุปทานอเมริกา (America’s Supply Chain) ในการทบทวนห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ ได้แก่ เหมืองแร่ คอมนดักเตอร์ แบตเตอรี่ความจุลพลังงานสูง (รวมถึงแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า) แร่สำคัญ (เช่น ธาตุหายาก

² ข้อมูลสัดส่วนการนำเข้ามาตรการทางภาษี เดือนมกราคม 2566 โดย The Peterson Institute for International Economics

ที่จำเป็นต้องใช้ในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอุตสาหกรรมพลังงานสะอาด) ยาและสารออกฤทธิ์ทางเภสัชกรรม เพื่อประเมินศักยภาพและความเสี่ยง และพัฒนานโยบาย/ยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความมั่นคงและความยืดหยุ่นให้กับห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสำคัญ ลดการพึ่งพาจีน และหันมาร่วมมือกับพันธมิตร ต่อมาในปี 2565 สหรัฐฯ ได้ออกพระราชบัญญัติชิปและวิทยาศาสตร์ (CHIPS and Science Act) วงเงินงบประมาณ มูลค่าราว 2.8 แสนล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อส่งเสริมการลงทุน การวิจัยและพัฒนา และการเพิ่มการผลิตเซมิคอนดักเตอร์ภายในสหรัฐฯ ซึ่งเซมิคอนดักเตอร์หรือชิปเป็นอุตสาหกรรมที่ทั้งสหรัฐฯ และจีน ให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีสำคัญของเศรษฐกิจยุคใหม่ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันมากมาย อาทิ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ ยานยนต์สมัยใหม่ และอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ และจะทวีบทบาทเพิ่มขึ้นจากแนวโน้มการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์ที่มีความอัจฉริยะมากขึ้น รวมถึงเทคโนโลยีดังกล่าวมีนัยสำคัญในด้านความมั่นคงของประเทศอีกด้วย และสหรัฐฯ ได้ออกพระราชบัญญัติการลดเงินเฟ้อ (Inflation Reduction Act: IRA) วงเงินงบประมาณ มูลค่าราว 370 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยเป็นกฎหมายที่ช่วยประชาชนในการจัดการกับความท้าทายที่กำลังเกิดขึ้นโดยเฉพาะปัญหาเงินเฟ้อ ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลและยา และประเด็นภาวะโลกร้อน สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังมีความพยายามที่จะย้ายฐานการผลิตกลับสู่ประเทศตนเอง (Re-shoring) ย้ายฐานการผลิตเข้าใกล้ตลาด (Near-shoring) และย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศพันธมิตร (Friend-shoring) โดยใช้เป็นแนวทางยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับประเทศที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกันสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์

1.2 สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ปี 2567

เดือนพฤษภาคม 2567 สหรัฐฯ ประกาศใช้มาตรการทางภาษี (ภายใต้มาตรา 301 ของ Trade Act 1974) โดยครอบคลุมสินค้ามูลค่า 1.8 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีรายละเอียดการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีน ดังนี้

- ส่วนประกอบของแบตเตอรี่	ร้อยละ 25	ในปี 2567
- รถยนต์ไฟฟ้า (EV)	ร้อยละ 100	ในปี 2567
- แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV	ร้อยละ 25	ในปี 2567
- แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV	ร้อยละ 25	ในปี 2569
- กราฟิโตรีสมชาติ	ร้อยละ 25	ในปี 2569
- แร่ธาตุสำคัญ	ร้อยละ 25	ในปี 2567
- แม่เหล็กถาวร	ร้อยละ 25	ในปี 2569
- เซมิคอนดักเตอร์	ร้อยละ 50	ในปี 2568
- เครนขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์หน้าท่า (Ship-to-Shore Crane)	ร้อยละ 25	ในปี 2567
- โซลาร์เซลล์	ร้อยละ 50	ในปี 2567
- เหล็กและอะลูมิเนียม	ร้อยละ 25	ในปี 2567

สำหรับอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE) จะขึ้นภาษีสินค้านำเข้าไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนด ดังนี้

- หน้ากาก	ร้อยละ 25	ในปี 2567
- ถุงมือยางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์	ร้อยละ 25	ในปี 2569
- กระบอกรักษาและเข็มฉีดยา	ร้อยละ 50	ในปี 2567

2. ผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ผ่านมา

2.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในภาพรวม มีรายละเอียด (ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1) ดังนี้
การเติบโตของเศรษฐกิจ (GDP) โลก ปี 2562 ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจโลกส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ชะลอตัวที่ร้อยละ 2.6 จากระดับร้อยละ 3.4 และ 3.3 ในปี 2560 และปี 2561 ต่อมาในปี 2563 GDP หดตัวร้อยละ -3.1 เนื่องจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 6.2 ในปี 2564 และชะลอตัวที่ร้อยละ 3.0 และ 2.6 ในปี 2565 และปี 2566

มูลค่าการค้าโลก ปี 2562 หดตัวที่ร้อยละ -2.4 จากระดับร้อยละ 10.9 และ 10.2 ในปี 2560 และปี 2561 และหดตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ -7.5 ในปี 2563 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 26.5 ในปี 2564 และชะลอตัวร้อยละ 13.3 ในปี 2565

GDP ไทย ปี 2562 ชะลอตัวที่ร้อยละ 2.1 จากระดับร้อยละ 4.2 ทั้งในปี 2560 และปี 2561 ต่อมาหดตัวที่ร้อยละ -6.1 ในปี 2563 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 1.6 2.6 และ 1.9 ในปี 2564 - 2566

มูลค่าการค้าของไทย ปี 2562 หดตัวที่ร้อยละ -3.7 จากระดับร้อยละ 11.9 และ 9.4 ในปี 2560 และปี 2561 และหดตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ -9.3 ในปี 2563 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 23.1 ในปี 2564 และชะลอตัวร้อยละ 9.2 ในปี 2565 ต่อมาหดตัวที่ร้อยละ -2.4 ในปี 2566

การส่งออกของไทย ปี 2562 หดตัวที่ร้อยละ -2.6 จากระดับร้อยละ 9.9 และร้อยละ 6.9 ในปี 2560 และปี 2561 และหดตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ -5.9 ในปี 2563 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 17.4 ในปี 2564 และชะลอตัวร้อยละ 5.7 ในปี 2565 ต่อมาหดตัวที่ร้อยละ -1.0 ในปี 2566

การนำเข้าของไทย ปี 2562 หดตัวที่ร้อยละ -4.8 จากระดับร้อยละ 14.1 และร้อยละ 12.1 ในปี 2560 และปี 2561 และหดตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ -12.7 ในปี 2563 ก่อนที่จะฟื้นตัวที่ร้อยละ 29.5 ในปี 2564 และชะลอตัวร้อยละ 12.8 ในปี 2565 ต่อมาหดตัวที่ร้อยละ -3.8 ในปี 2566

ตารางที่ 1 ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าโลกและไทย

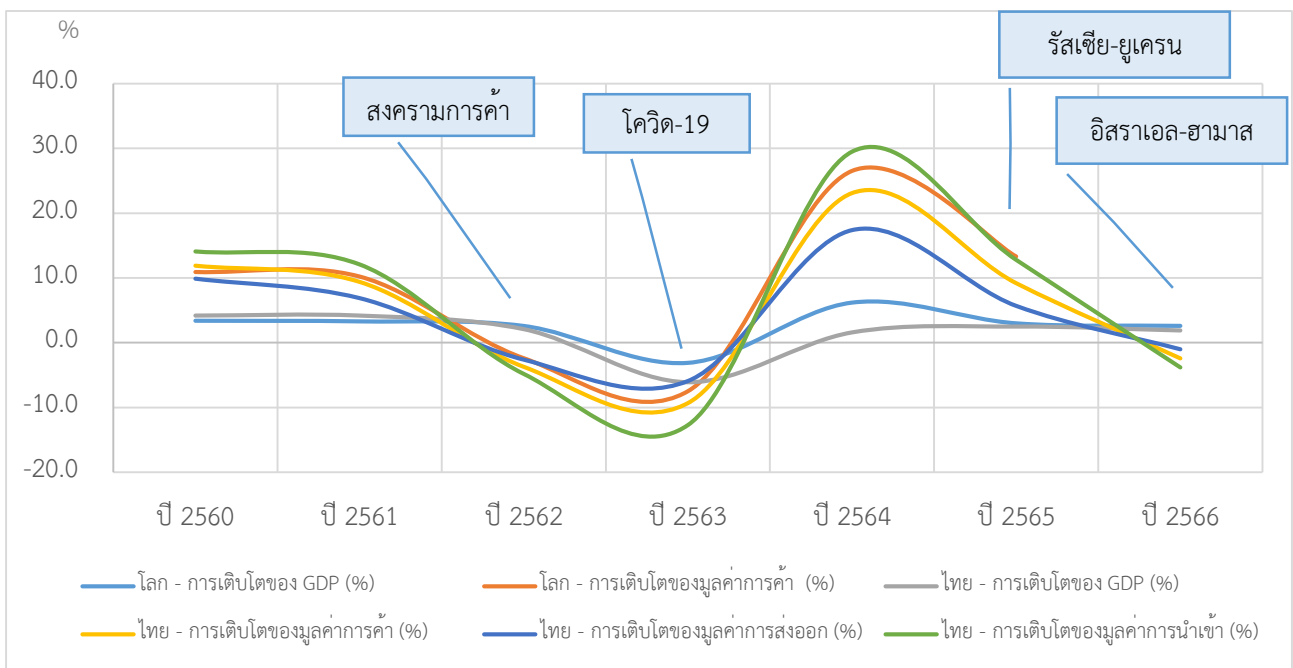
รายการ	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
โลก - การเติบโตของ GDP (%)	3.4	3.3	2.6	-3.1	6.2	3.0	2.6 ¹
โลก - มูลค่าการค้า (พันล้านเหรียญสหรัฐ)	17,976.8	19,818.8	19,338.8	17,881.5	22,620.2	25,621.2	n.a.
โลก - การเติบโตของมูลค่าการค้า (%)	10.9	10.2	-2.4	-7.5	26.5	13.3	n.a.
ไทย - การเติบโตของ GDP (%)	4.2	4.2	2.1	-6.1	1.6	2.5	1.9
ไทย - มูลค่าการค้า (พันล้านเหรียญสหรัฐ)	458.2	501.2	482.5	437.8	538.9	588.5	574.3
ไทย - การเติบโตของมูลค่าการค้า (%)	11.9	9.4	-3.7	-9.3	23.1	9.2	-2.4
ไทย - มูลค่าการส่งออก (พันล้านเหรียญสหรัฐ)	236.6	253.0	246.3	231.6	272.0	287.4	284.6
ไทย - การเติบโตของมูลค่าการส่งออก (%)	9.9	6.9	-2.6	-5.9	17.4	5.7	-1.0
ไทย - มูลค่าการนำเข้า (พันล้านเหรียญสหรัฐ)	221.5	248.2	236.3	206.2	266.9	301.0	289.8
ไทย - การเติบโตของมูลค่าการนำเข้า (%)	14.1	12.1	-4.8	-12.7	29.5	12.8	-3.8

ที่มา : ธนาคารโลก / องค์การการค้าโลก / สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ :

- ข้อมูลประมาณการ โดยธนาคารโลก
- สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา
 - ปี 2561 เริ่มต้นสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ในช่วงครึ่งหลังของปี
 - ปี 2562 เศรษฐกิจโลกและไทยได้รับผลกระทบจากสงครามการค้า
 - ปี 2563 เศรษฐกิจโลกและไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19
 - ปี 2564 เศรษฐกิจโลกและไทยเริ่มฟื้นตัว
 - ปี 2565 เกิดความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนในเดือนกุมภาพันธ์ ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น เป็นผลให้ต่อมาธนาคารกลางของหลายประเทศขึ้นนโยบายการเงินแบบตึงตัวเพื่อให้อัตราเงินเฟ้อกลับสู่กรอบเป้าหมาย
 - ปี 2566 ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและฮามาสเกิดความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 1 แนวโน้มเศรษฐกิจการค้าโลกและไทย

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รวมถึงการดำเนินนโยบายและมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์อย่างเข้มข้นของทั้งสองประเทศในเวลาต่อมา ไม่เพียงส่งผลต่อบรรยากาศทางการค้าโลกเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ อาทิ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ต่างออกนโยบายและมาตรการในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ตลอดจนส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ต่างเร่งใช้นโยบายดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการย้ายฐานการผลิตที่เร่งตัวขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

2.2 ผลกระทบต่อการค้าของสหรัฐฯ จีน และไทย

การประเมินผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน จะพิจารณาตัวเลขการค้าที่เปลี่ยนแปลงในปี 2562 เป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นปีที่การค้าได้รับผลกระทบหลักมาจากสงครามการค้า ในขณะที่ปีต่อ ๆ มา การค้าได้รับผลกระทบเชิงลบจากหลายวิกฤต อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ประเด็นปัญหาความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ (ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน และความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับฮามาส) อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการใช้นโยบายทางการเงินแบบตึงตัวของธนาคารกลางในหลายประเทศเพื่อจัดการกับปัญหาอัตราเงินเฟ้อ และต่อมาจะพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขการค้าในปี 2566 (ตัวเลขการค้าในปีล่าสุด) ซึ่งเป็นการบ่งชี้ถึงทิศทางการค้าภายใต้ภาวะวิกฤตซ้อนวิกฤตดังที่ได้กล่าวข้างต้น และความยืดหยุ่นและความสามารถในการรับมือกับวิกฤตดังกล่าวของสหรัฐฯ และจีน รวมถึงประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศ ตลอดจนโอกาสทางการค้าของประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศที่เกิดจากการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากตัวเลขการเติบโตทางการค้าและส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ และตลาดจีน

1) สถิติการค้าของสหรัฐฯ

(1) การนำเข้ารายประเทศ พบว่า สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากจีนลดลงอย่างชัดเจน โดยการนำเข้าหดตัวร้อยละ -16.6 ในปี 2562 แม้ต่อมามีการนำเข้ามีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากจีนกลับมาหดตัวสูงอีกครั้งที่ร้อยละ -20.3 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากจีนลดลงจากร้อยละ 21.6 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 18.0 และลดลงต่อเนื่องเหลือร้อยละ 13.9 ในปี 2566 ซึ่งสัดส่วนลดลงถึงร้อยละ 7.7 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) นอกจากนี้ มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในปี 2566 (427.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ยังต่ำกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในช่วงก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 (ปี 2562) (427.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ทั้งนี้ ในปี 2566 จีนเสียตำแหน่งแหล่งนำเข้าอันดับ 1 ต่อเนื่อง 14 ปี ในตลาดสหรัฐฯ ให้แก่เม็กซิโก

อย่างไรก็ดี สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากประเทศ/เขตเศรษฐกิจพันธมิตรเพิ่มขึ้น อาทิ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และฝรั่งเศส โดยในปี 2562 มูลค่าการนำเข้าขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 18.6 และ 9.7 และนำเข้าสินค้าจากประเทศในอาเซียนเพิ่มขึ้น อาทิ เวียดนาม ไทย และมาเลเซีย โดยมูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 35.2 4.9 และ 3.0 นอกจากนี้ มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากอินเดียขยายตัวที่ร้อยละ 6.7 ต่อมาในปี 2566 สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างเม็กซิโก (มูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 4.6) และประเทศพันธมิตรในแถบยุโรปมากขึ้น อาทิ เยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ สำหรับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่ติดอันดับแหล่งนำเข้า 20 อันดับแรกของสหรัฐฯ สิงคโปร์เป็นเพียง

ประเทศเดียวที่มูลค่าการนำเข้าโดยสหรัฐฯ ขยายตัว (ร้อยละ 27.6) อย่างไรก็ดี การนำเข้าจากไทย (ร้อยละ -3.9) หดตัวน้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ ที่ร้อยละ -4.9

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศ/เขตเศรษฐกิจพันธมิตรที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เม็กซิโก เวียดนาม สวิตเซอร์แลนด์ และสิงคโปร์ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดตั้งแต่ปี 2560 ถึงปัจจุบัน (ปี 2566) พบว่า แหล่งนำเข้าสูงสุด 20 อันดับแรกของสหรัฐฯ ที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ เม็กซิโก เวียดนาม ไต้หวัน แคนาดา เกาหลีใต้ อินเดีย และไทย ส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 2.0 1.0 1.0 0.9 0.7 0.6 และ 0.5 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 2 - 4)

ตารางที่ 2 มูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เม็กซิโก	312,667	343,681	356,094	323,477	382,589	454,775	475,607
2	จีน	505,165	538,514	449,111	432,548	504,286	536,307	427,229
3	แคนาดา	299,065	318,575	318,589	270,026	357,279	436,562	421,096
4	เยอรมนี	117,539	125,714	127,455	114,897	134,847	146,630	159,720
5	ญี่ปุ่น	136,411	142,228	143,591	119,507	134,833	148,064	147,340
6	เกาหลีใต้	71,417	74,239	77,476	76,011	95,096	115,394	116,235
7	เวียดนาม	46,477	49,139	66,437	79,582	101,916	127,481	114,439
8	ไต้หวัน	42,418	45,709	54,229	60,430	77,032	91,725	87,752
9	อินเดีย	48,549	54,250	57,879	51,255	73,308	85,537	83,768
10	ไอร์แลนด์	48,861	57,450	61,884	66,053	73,861	82,569	82,290
11	อิตาลี	49,886	54,677	57,249	49,448	60,998	69,075	72,942
12	สหราชอาณาจักร	53,279	60,740	63,272	50,280	56,266	63,952	64,285
13	ฝรั่งเศส	48,910	52,494	57,596	42,970	50,144	57,303	57,649
14	ไทย	31,108	31,873	33,443	37,555	47,361	58,654	56,374
15	สวิตเซอร์แลนด์	35,973	41,084	44,625	74,929	63,515	59,404	52,189
16	มาเลเซีย	37,369	39,342	40,511	44,098	56,072	54,201	46,147
17	สิงคโปร์	19,367	26,520	26,396	30,775	29,609	31,606	40,340
18	บราซิล	29,462	31,203	30,934	23,364	31,237	38,915	39,122
19	เนเธอร์แลนด์	17,807	24,511	29,673	27,381	35,155	34,548	38,447
20	อินโดนีเซีย	20,205	20,825	20,105	20,198	27,047	34,545	26,807
รวม 20 ประเทศ		1,971,935	2,132,768	2,116,547	1,994,782	2,392,452	2,727,247	2,609,778
ประเทศอื่น ๆ		367,656	403,378	375,152	336,695	436,423	515,283	474,332
รวมทั้งหมด		2,339,591	2,536,145	2,491,700	2,331,477	2,828,875	3,242,530	3,084,110

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 3 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เม็กซิโก	6.5	9.9	3.6	-9.2	18.3	18.9	4.6
2	จีน	9.2	6.6	-16.6	-3.7	16.6	6.3	-20.3
3	แคนาดา	7.7	6.5	0.0	-15.2	32.3	22.2	-3.5
4	เยอรมนี	3.0	7.0	1.4	-9.9	17.4	8.7	8.9
5	ญี่ปุ่น	3.3	4.3	1.0	-16.8	12.8	9.8	-0.5
6	เกาหลีใต้	2.2	4.0	4.4	-1.9	25.1	21.3	0.7
7	เวียดนาม	10.4	5.7	35.2	19.8	28.1	25.1	-10.2
8	ไต้หวัน	8.2	7.8	18.6	11.4	27.5	19.1	-4.3
9	อินเดีย	5.5	11.7	6.7	-11.4	43.0	16.7	-2.1
10	ไอร์แลนด์	7.3	17.6	7.7	6.7	11.8	11.8	-0.3
11	อิตาลี	10.2	9.6	4.7	-13.6	23.4	13.2	5.6
12	สหราชอาณาจักร	-1.8	14.0	4.2	-20.5	11.9	13.7	0.5
13	ฝรั่งเศส	4.7	7.3	9.7	-25.4	16.7	14.3	0.6
14	ไทย	5.5	2.5	4.9	12.3	26.1	23.8	-3.9
15	สวีตเซอร์แลนด์	-1.0	14.2	8.6	67.9	-15.2	-6.5	-12.1
16	มาเลเซีย	2.1	5.3	3.0	8.9	27.2	-3.3	-14.9
17	สิงคโปร์	8.6	36.9	-0.5	16.6	-3.8	6.7	27.6
18	บราซิล	13.1	5.9	-0.9	-24.5	33.7	24.6	0.5
19	เนเธอร์แลนด์	10.5	37.7	21.1	-7.7	28.4	-1.7	11.3
20	อินโดนีเซีย	5.3	3.1	-3.5	0.5	33.9	27.7	-22.4
รวม 20 ประเทศ		6.6	8.2	-0.8	-5.8	19.9	14.0	-4.3
ประเทศอื่น ๆ		9.3	9.7	-7.0	-10.3	29.6	18.1	-7.9
รวมทั้งหมด		7.0	8.4	-1.8	-6.4	21.3	14.6	-4.9

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 4 สัดส่วนการนำเข้าของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เม็กซิโก	13.4	13.6	14.3	13.9	13.5	14.0	15.4
2	จีน	21.6	21.2	18.0	18.6	17.8	16.5	13.9
3	แคนาดา	12.8	12.6	12.8	11.6	12.6	13.5	13.7
4	เยอรมนี	5.0	5.0	5.1	4.9	4.8	4.5	5.2
5	ญี่ปุ่น	5.8	5.6	5.8	5.1	4.8	4.6	4.8
6	เกาหลีใต้	3.1	2.9	3.1	3.3	3.4	3.6	3.8
7	เวียดนาม	2.0	1.9	2.7	3.4	3.6	3.9	3.7
8	ไต้หวัน	1.8	1.8	2.2	2.6	2.7	2.8	2.8

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
9	อินเดีย	2.1	2.1	2.3	2.2	2.6	2.6	2.7
10	ไอร์แลนด์	2.1	2.3	2.5	2.8	2.6	2.5	2.7
11	อิตาลี	2.1	2.2	2.3	2.1	2.2	2.1	2.4
12	สหราชอาณาจักร	2.3	2.4	2.5	2.2	2.0	2.0	2.1
13	ฝรั่งเศส	2.1	2.1	2.3	1.8	1.8	1.8	1.9
14	ไทย	1.3	1.3	1.3	1.6	1.7	1.8	1.8
15	สวิตเซอร์แลนด์	1.5	1.6	1.8	3.2	2.2	1.8	1.7
16	มาเลเซีย	1.6	1.6	1.6	1.9	2.0	1.7	1.5
17	สิงคโปร์	0.8	1.0	1.1	1.3	1.0	1.0	1.3
18	บราซิล	1.3	1.2	1.2	1.0	1.1	1.2	1.3
19	เนเธอร์แลนด์	0.8	1.0	1.2	1.2	1.2	1.1	1.2
20	อินโดนีเซีย	0.9	0.8	0.8	0.9	1.0	1.1	0.9
รวม 20 ประเทศ		84.3	84.1	84.9	85.6	84.6	84.1	84.6
ประเทศอื่น ๆ		15.7	15.9	15.1	14.4	15.4	15.9	15.4
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(2) การนำเข้ารายสินค้า พบว่า สินค้านำเข้าสำคัญของสหรัฐฯ 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.0 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ (1) ยานพาหนะและส่วนประกอบ (2) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (3) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ (4) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และ (5) สินแร่และเชื้อเพลิง โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.5 3.7 3.7 -1.1 และ -13.0 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 13.3 -5.0 3.9 1.6 และ -16.5 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 5 - 7)

ตารางที่ 5 มูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	22,674	22,507	21,979	21,812	25,841	31,239	28,363
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	33,662	35,758	36,758	37,999	42,663	47,490	48,769
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	22,074	23,110	22,627	22,064	28,716	30,567	25,903
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	9,914	10,209	10,487	11,132	14,257	15,547	14,713
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	56,362	62,128	64,789	67,075	78,945	93,513	93,152
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	233,663	243,148	240,080	275,633	290,225	323,282	274,824
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	241,992	281,482	291,987	306,075	362,209	405,373	384,964
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	376,093	392,227	398,225	327,224	362,433	419,225	475,076
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	209,724	220,190	217,681	218,128	265,306	309,325	314,272

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	270,862	282,473	258,391	265,716	313,966	341,677	303,746
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	254,238	279,774	290,136	257,354	302,812	341,387	354,699
สินแร่และเชื้อเพลิง	220,279	261,495	227,507	145,303	249,467	347,766	290,366
เหล็กและผลิตภัณฑ์	61,695	67,460	58,921	48,265	76,839	94,860	78,926
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	22,643	23,463	21,491	18,362	27,491	35,054	27,422
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	207,641	223,703	212,074	201,025	259,630	281,781	236,638
สิ่งมีชีวิต	2,812	2,743	3,009	2,915	3,300	3,635	4,007
อาวุธและส่วนประกอบ	2,969	2,957	2,813	3,784	5,414	4,644	4,289
อื่น ๆ	90,294	101,318	112,743	101,612	119,362	116,165	123,981
รวมทั้งหมด	2,339,591	2,536,145	2,491,700	2,331,477	2,828,875	3,242,530	3,084,110

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 6 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	7.2	-0.7	-2.3	-0.8	18.5	20.9	-9.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	5.9	6.2	2.8	3.4	12.3	11.3	2.7
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	10.8	4.7	-2.1	-2.5	30.2	6.4	-15.3
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	5.1	3.0	2.7	6.1	28.1	9.0	-5.4
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	5.4	10.2	4.3	3.5	17.7	18.5	-0.4
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	-2.4	4.1	-1.3	14.8	5.3	11.4	-15.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	2.4	16.3	3.7	4.8	18.3	11.9	-5.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	2.9	4.3	1.5	-17.8	10.8	15.7	13.3
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	5.1	5.0	-1.1	0.2	21.6	16.6	1.6
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	9.8	4.3	-8.5	2.8	18.2	8.8	-11.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	9.4	10.0	3.7	-11.3	17.7	12.7	3.9
สินแร่และเชื้อเพลิง	26.6	18.7	-13.0	-36.1	71.7	39.4	-16.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	22.8	9.3	-12.7	-18.1	59.2	23.5	-16.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	24.9	3.6	-8.4	-14.6	49.7	27.5	-21.8
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	5.3	7.7	-5.2	-5.2	29.2	8.5	-16.0
สิ่งมีชีวิต	0.8	-2.5	9.7	-3.1	13.2	10.2	10.2
อาวุธและส่วนประกอบ	-12.2	-0.4	-4.9	34.5	43.1	-14.2	-7.6
อื่น ๆ	5.4	12.2	11.3	-9.9	17.5	-2.7	6.7
รวมทั้งหมด	7.0	8.4	-1.8	-6.4	21.3	14.6	-4.9

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 7 สัดส่วนการนำเข้าของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	0.9
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1.4	1.4	1.5	1.6	1.5	1.5	1.6
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	0.9	0.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.4	2.4	2.6	2.9	2.8	2.9	3.0
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	10.0	9.6	9.6	11.8	10.3	10.0	8.9
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	10.3	11.1	11.7	13.1	12.8	12.5	12.5
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	16.1	15.5	16.0	14.0	12.8	12.9	15.4
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	9.0	8.7	8.7	9.4	9.4	9.5	10.2
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	11.6	11.1	10.4	11.4	11.1	10.5	9.8
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	10.9	11.0	11.6	11.0	10.7	10.5	11.5
สินแร่และเชื้อเพลิง	9.4	10.3	9.1	6.2	8.8	10.7	9.4
เหล็กและผลิตภัณฑ์	2.6	2.7	2.4	2.1	2.7	2.9	2.6
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1.0	0.9	0.9	0.8	1.0	1.1	0.9
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	8.9	8.8	8.5	8.6	9.2	8.7	7.7
สิ่งมีชีวิต	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
อาวุธและส่วนประกอบ	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1
อื่น ๆ	3.9	4.0	4.5	4.4	4.2	3.6	4.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(3) การส่งออกต่างประเทศ พบว่า สหรัฐฯ ส่งออกสินค้าไปจีนลดลงอย่างชัดเจน โดยการส่งออกหดตัวร้อยละ -11.5 ในปี 2562 ต่อมาการส่งออกมีการขยายตัวสูงในปี 2563 และปี 2564 ที่ร้อยละ 17.0 และ 21.6 เนื่องจากข้อตกลงเศรษฐกิจการค้าระยะแรก แต่การส่งออกไปจีนกลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -4.0 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการส่งออกไปจีนลดลงจากร้อยละ 8.4 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 6.5 ในปี 2562 และกลับมาเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 7.3 ในปี 2566 ลดลงร้อยละ 1.1 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) ซึ่งถือว่าสัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ ไปยังจีนเปลี่ยนแปลงไม่มากนักเมื่อเทียบกับสัดส่วนการนำเข้าของสหรัฐฯ จากจีน

ในปี 2562 ตลาดส่งออกของสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ประเทศในแถบยุโรป อาทิ เนเธอร์แลนด์ (ขยายตัวร้อยละ 4.4) เยอรมนี (ร้อยละ 4.6) สหราชอาณาจักร (ขยายตัวร้อยละ 3.9) ฝรั่งเศส (ขยายตัวร้อยละ 2.9) เบลเยียม (ขยายตัวร้อยละ 10.6) อิตาลี (ขยายตัวร้อยละ 3.6) และสเปน (ขยายตัวร้อยละ 17.4) และประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ บราซิล (ขยายตัวร้อยละ 8.8) อินเดีย (ขยายตัวร้อยละ 3.2) ไต้หวัน (ขยายตัวร้อยละ 2.4) ออสเตรเลีย (ขยายตัวร้อยละ 2.1) และสหรัฐอเมริกา (ขยายตัวร้อยละ 2.4) ขณะที่ในปี 2566 ตลาดส่งออก

ของสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ประเทศในแถบยุโรป อาทิ เนเธอร์แลนด์ (ขยายตัวร้อยละ 12.3) เยอรมนี (ขยายตัวร้อยละ 5.7) เบลเยียม (ขยายตัวร้อยละ 8.4) และอิตาลี (ขยายตัวร้อยละ 4.4) และประเทศ/เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ ออสเตรเลีย (ขยายตัวร้อยละ 10.2) ฮองกง (ขยายตัวร้อยละ 7.5) และสหรัฐอเมริกาบริติชเวิลด์ (ขยายตัวร้อยละ 19.3)

เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 อาทิ สหราชอาณาจักร (สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6) เนเธอร์แลนด์ (ร้อยละ 0.4) อินเดีย (ร้อยละ 0.4) เกาหลีใต้ (ร้อยละ 0.3) เยอรมนี (ร้อยละ 0.2) บราซิล (ร้อยละ 0.2) ไต้หวัน (ร้อยละ 0.2) เบลเยียม (ร้อยละ 0.2) อิตาลี (ร้อยละ 0.2) และสเปน (ร้อยละ 0.2) ขณะที่ตลาดส่งออกที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2566 อาทิ เนเธอร์แลนด์ (สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4) สเปน (ร้อยละ 0.5) เม็กซิโก (ร้อยละ 0.3) เยอรมนี (ร้อยละ 0.3) อินเดีย (ร้อยละ 0.3) และไต้หวัน (ร้อยละ 0.3) (รายละเอียดดังตารางที่ 8 - 10)

ตารางที่ 8 มูลค่าการส่งออกของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	282,774	299,732	292,820	256,212	309,604	356,453	352,843
2	เม็กซิโก	243,609	265,968	256,676	212,513	277,078	324,310	323,228
3	จีน	129,997	120,281	106,481	124,582	151,432	154,012	147,806
4	เนเธอร์แลนด์	41,500	48,563	50,681	44,824	53,195	73,207	82,189
5	เยอรมนี	53,965	57,758	60,404	58,002	65,308	72,553	76,699
6	ญี่ปุ่น	67,603	75,164	74,480	64,030	74,736	80,180	76,165
7	สหราชอาณาจักร	56,262	66,504	69,080	58,533	61,666	76,208	74,090
8	เกาหลีใต้	48,356	56,318	56,504	50,978	65,864	72,116	64,836
9	บราซิล	37,331	39,400	42,863	34,592	46,917	53,841	44,808
10	ฝรั่งเศส	33,595	36,606	37,677	27,312	29,898	46,025	44,257
11	สิงคโปร์	29,649	32,891	31,195	26,924	35,383	46,177	42,447
12	อินเดีย	25,648	33,177	34,223	27,082	39,988	47,160	40,117
13	ไต้หวัน	25,736	30,478	31,202	30,214	36,833	44,242	39,776
14	เบลเยียม	29,923	31,410	34,725	27,578	33,711	35,810	38,829
15	ออสเตรเลีย	24,519	25,332	25,875	23,375	26,458	30,552	33,678
16	อิตาลี	18,392	22,853	23,678	19,949	21,682	27,713	28,930
17	สวีเดน	21,696	22,172	17,960	18,064	23,621	36,727	27,871
18	ฮองกง	39,855	37,318	30,805	23,826	29,900	25,828	27,768
19	สเปน	11,071	13,064	15,343	13,060	16,837	26,695	25,001
20	สหรัฐอเมริกาบริติชเวิลด์	20,079	19,497	19,974	14,744	17,055	20,837	24,857
รวม 20 ประเทศ		1,241,561	1,334,487	1,312,645	1,156,394	1,417,163	1,650,645	1,616,195
ประเทศอื่น ๆ		305,635	331,300	333,296	273,602	340,658	414,512	402,965
รวมทั้งหมด		1,547,195	1,665,787	1,645,940	1,429,995	1,757,822	2,065,157	2,019,160

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 9 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	6.0	6.0	-2.3	-12.5	20.8	15.1	-1.0
2	เม็กซิโก	5.8	9.2	-3.5	-17.2	30.4	17.0	-0.3
3	จีน	12.5	-7.5	-11.5	17.0	21.6	1.7	-4.0
4	เนเธอร์แลนด์	4.7	17.0	4.4	-11.6	18.7	37.6	12.3
5	เยอรมนี	8.9	7.0	4.6	-4.0	12.6	11.1	5.7
6	ญี่ปุ่น	6.9	11.2	-0.9	-14.0	16.7	7.3	-5.0
7	สหราชอาณาจักร	1.9	18.2	3.9	-15.3	5.4	23.6	-2.8
8	เกาหลีใต้	14.4	16.5	0.3	-9.8	29.2	9.5	-10.1
9	บราซิล	23.6	5.5	8.8	-19.3	35.6	14.8	-16.8
10	ฝรั่งเศส	7.9	9.0	2.9	-27.5	9.5	53.9	-3.8
11	สิงคโปร์	10.6	10.9	-5.2	-13.7	31.4	30.5	-8.1
12	อินเดีย	18.5	29.4	3.2	-20.9	47.7	17.9	-14.9
13	ไต้หวัน	-1.1	18.4	2.4	-3.2	21.9	20.1	-10.1
14	เบลเยียม	-6.8	5.0	10.6	-20.6	22.2	6.2	8.4
15	ออสเตรเลีย	10.7	3.3	2.1	-9.7	13.2	15.5	10.2
16	อิตาลี	10.0	24.3	3.6	-15.7	8.7	27.8	4.4
17	สวีเดน	-4.8	2.2	-19.0	0.6	30.8	55.5	-24.1
18	ฮ่องกง	14.2	-6.4	-17.5	-22.7	25.5	-13.6	7.5
19	สเปน	6.4	18.0	17.4	-14.9	28.9	58.6	-6.3
20	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	-10.3	-2.9	2.4	-26.2	15.7	22.2	19.3
รวม 20 ประเทศ		7.1	7.5	-1.6	-11.9	22.6	16.5	-2.1
ประเทศอื่น ๆ		4.8	8.4	0.6	-17.9	24.5	21.7	-2.8
รวมทั้งหมด		6.6	7.7	-1.2	-13.1	22.9	17.5	-2.2

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 10 สัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ รายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	18.3	18.0	17.8	17.9	17.6	17.3	17.5
2	เม็กซิโก	15.7	16.0	15.6	14.9	15.8	15.7	16.0
3	จีน	8.4	7.2	6.5	8.7	8.6	7.5	7.3
4	เนเธอร์แลนด์	2.7	2.9	3.1	3.1	3.0	3.5	4.1
5	เยอรมนี	3.5	3.5	3.7	4.1	3.7	3.5	3.8
6	ญี่ปุ่น	4.4	4.5	4.5	4.5	4.3	3.9	3.8
7	สหราชอาณาจักร	3.6	4.0	4.2	4.1	3.5	3.7	3.7
8	เกาหลีใต้	3.1	3.4	3.4	3.6	3.7	3.5	3.2

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
9	บราซิล	2.4	2.4	2.6	2.4	2.7	2.6	2.2
10	ฝรั่งเศส	2.2	2.2	2.3	1.9	1.7	2.2	2.2
11	สิงคโปร์	1.9	2.0	1.9	1.9	2.0	2.2	2.1
12	อินเดีย	1.7	2.0	2.1	1.9	2.3	2.3	2.0
13	ไต้หวัน	1.7	1.8	1.9	2.1	2.1	2.1	2.0
14	เบลเยียม	1.9	1.9	2.1	1.9	1.9	1.7	1.9
15	ออสเตรเลีย	1.6	1.5	1.6	1.6	1.5	1.5	1.7
16	อิตาลี	1.2	1.4	1.4	1.4	1.2	1.3	1.4
17	สวีตเซอร์แลนด์	1.4	1.3	1.1	1.3	1.3	1.8	1.4
18	ฮ่องกง	2.6	2.2	1.9	1.7	1.7	1.3	1.4
19	สเปน	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.3	1.2
20	สหรัฐอเมริกา	1.3	1.2	1.2	1.0	1.0	1.0	1.2
รวม 20 ประเทศ		80.2	80.1	79.8	80.9	80.6	79.9	80.0
ประเทศอื่น ๆ		19.8	19.9	20.2	19.1	19.4	20.1	20.0
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(4) การส่งออกรายสินค้า พบว่า สินค้าส่งออกสำคัญของสหรัฐฯ 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ (1) สินแร่และเชื้อเพลิง (2) ยานพาหนะและส่วนประกอบ (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และ (5) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 3.0 0.1 0.1 -0.9 และ -0.04 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -13.6 14.8 -2.2 3.2 และ -3.9 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 11 - 13)

ตารางที่ 11 มูลค่าการส่งออกของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	59,152	58,647	54,982	64,171	78,333	90,680	73,730
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	23,412	23,368	23,751	22,484	23,884	24,184	24,217
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	6,168	6,058	5,669	4,855	5,781	6,045	5,617
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	19,537	20,575	20,848	21,003	25,477	27,018	25,433
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	40,043	41,969	41,447	41,455	47,096	52,426	50,956
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	108,186	112,955	107,656	101,299	129,994	143,946	127,165
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	207,729	223,143	223,277	211,583	272,058	309,044	302,279
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	299,044	309,993	310,279	220,391	249,071	278,084	319,274
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	101,279	105,084	100,843	89,092	99,637	111,959	118,545

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	120,547	122,037	121,984	117,215	133,043	136,238	130,860
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	206,585	218,806	216,767	197,958	225,816	246,668	254,546
สินแร่และเชื้อเพลิง	161,261	217,292	223,736	172,060	267,905	409,251	353,601
เหล็กและผลิตภัณฑ์	34,297	35,473	32,774	28,104	37,721	42,881	42,909
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	11,588	12,581	10,934	9,383	12,034	14,541	14,278
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	99,629	104,956	97,275	82,622	95,293	106,237	101,428
สิ่งมีชีวิต	1,007	1,105	1,028	966	1,280	1,201	1,191
อาวุธและส่วนประกอบ	5,283	5,564	5,975	4,286	4,217	4,905	5,770
อื่น ๆ	42,448	46,180	46,717	41,071	49,182	59,850	67,360
รวมทั้งหมด	1,547,195	1,665,787	1,645,940	1,429,995	1,757,822	2,065,157	2,019,160

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 12 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	-0.1	-0.9	-6.3	16.7	22.1	15.8	-18.7
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	3.7	-0.2	1.6	-5.3	6.2	1.3	0.1
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	6.6	-1.8	-6.4	-14.4	19.1	4.6	-7.1
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	11.2	5.3	1.3	0.7	21.3	6.0	-5.9
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.7	4.8	-1.2	0.02	13.6	11.3	-2.8
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	3.9	4.4	-4.7	-5.9	28.3	10.7	-11.7
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	4.4	7.4	0.1	-5.2	28.6	13.6	-2.2
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	1.6	3.7	0.1	-29.0	13.0	11.6	14.8
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4.8	3.8	-4.0	-11.7	11.8	12.4	5.9
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3.8	1.2	0.04	-3.9	13.5	2.4	-3.9
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	4.1	5.9	-0.9	-8.7	14.1	9.2	3.2
สินแร่และเชื้อเพลิง	41.7	34.7	3.0	-23.1	55.7	52.8	-13.6
เหล็กและผลิตภัณฑ์	13.8	3.4	-7.6	-14.3	34.2	13.7	0.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	-5.3	8.6	-13.1	-14.2	28.3	20.8	-1.8
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	3.7	5.3	-7.3	-15.1	15.3	11.5	-4.5
สิ่งมีชีวิต	28.4	9.8	-7.0	-6.0	32.5	-6.1	-0.8
อาวุธและส่วนประกอบ	-2.2	5.3	7.4	-28.3	-1.6	16.3	17.6
อื่น ๆ	5.8	8.8	1.2	-12.1	19.8	21.7	12.5
รวมทั้งหมด	6.6	7.7	-1.2	-13.1	22.9	17.5	-2.2

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 13 สัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	3.8	3.5	3.3	4.5	4.5	4.4	3.7
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1.5	1.4	1.4	1.6	1.4	1.2	1.2
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	1.3	1.2	1.3	1.5	1.4	1.3	1.3
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.6	2.5	2.5	2.9	2.7	2.5	2.5
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	7.0	6.8	6.5	7.1	7.4	7.0	6.3
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	13.4	13.4	13.6	14.8	15.5	15.0	15.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	19.3	18.6	18.9	15.4	14.2	13.5	15.8
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6.5	6.3	6.1	6.2	5.7	5.4	5.9
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	7.8	7.3	7.4	8.2	7.6	6.6	6.5
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	13.4	13.1	13.2	13.8	12.8	11.9	12.6
สินแร่และเชื้อเพลิง	10.4	13.0	13.6	12.0	15.2	19.8	17.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	2.2	2.1	2.0	2.0	2.1	2.1	2.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.7	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	6.4	6.3	5.9	5.8	5.4	5.1	5.0
สิ่งมีชีวิต	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
อาวุธและส่วนประกอบ	0.3	0.3	0.4	0.3	0.2	0.2	0.3
อื่น ๆ	2.7	2.8	2.8	2.9	2.8	2.9	3.3
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

2) สถิติการค้าของจีน

(1) การนำเข้ารายประเทศ พบว่า จีนนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ลดลงอย่างชัดเจน โดยการนำเข้าหดตัวร้อยละ -20.8 ในปี 2562 แม้อัตราการนำเข้ามีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากสหรัฐฯ กลับมาหดตัวที่ร้อยละ -0.4 และ -6.5 ในปี 2565 - 2566 ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ ลดลงจากร้อยละ 8.4 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 5.9 ในปี 2562 ก่อนจะเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 6.5 ในปี 2566 ซึ่งสัดส่วนลดจากร้อยละ 1.9 หลังการเกิดสงครามการค้า ในช่วงปี 2560 - 2566) อย่างไรก็ตาม มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในปี 2566 (166.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) สูงกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในช่วงก่อนเกิดสงครามการค้า (149.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) และวิกฤตโควิด-19 (122.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ในปี 2562 จีนนำเข้าสินค้าจากประเทศในอาเซียนเพิ่มขึ้น อาทิ มาเลเซีย และไทย โดยมูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัวที่ร้อยละ 13.8 และ 3.4 และนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้น อาทิ ออสเตรเลีย รัสเซีย บราซิล ซาอุดีอาระเบีย ฝรั่งเศส และอิตาลี โดยมูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 14.6 3.5 3.1 18.2 1.2 และ 6.4

ต่อมาในปี 2566 แหล่งนำเข้าสำคัญของจีนที่มูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัว อาทิ ออสเตรเลีย รัสเซีย บราซิล เวียดนาม สวิตเซอร์แลนด์ แคนาดา และฝรั่งเศส โดยมูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 10.1 13.7 12.6 5.6 8.2 3.7 และ 6.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในจีน พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดจีน อาทิ ออสเตรเลีย เวียดนาม ซาอุดีอาระเบีย สวิตเซอร์แลนด์ รัสเซีย บราซิล และมาเลเซีย โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 0.8 0.8 0.8 0.6 0.5 และ 0.5 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดตั้งแต่ปี 2560 ถึงปัจจุบัน (ปี 2566) พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของจีนที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ บราซิล เวียดนาม อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และมาเลเซีย โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 1.6 1.5 1.3 1.3 1.2 และ 1.0 ตามลำดับ ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากไทยลดลงร้อยละ -0.3 เป็นร้อยละ 2.0 ในปี 2566 (รายละเอียดดังตารางที่ 14 - 16)

ตารางที่ 14 มูลค่าการนำเข้าของจีนรายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	ไต้หวัน	155,211	177,614	173,013	200,498	248,347	240,239	200,399
2	สหรัฐฯ	149,661	155,123	122,896	135,251	178,380	177,653	166,085
3	เกาหลีใต้	177,269	204,643	173,559	173,104	213,217	200,163	162,549
4	ญี่ปุ่น	165,000	180,661	171,769	174,664	204,964	184,831	160,823
5	ออสเตรเลีย	86,106	105,812	121,290	117,694	162,886	140,707	154,968
6	รัสเซีย	40,824	59,142	61,192	57,685	79,594	112,225	127,627
7	บราซิล	58,301	77,570	79,963	85,517	109,945	108,713	122,363
8	เยอรมนี	96,578	106,325	105,087	105,111	119,533	111,422	106,506
9	มาเลเซีย	54,336	63,205	71,910	75,174	97,983	109,892	102,800
10	เวียดนาม	40,475	63,956	64,117	78,474	92,277	87,935	92,833
11	อินโดนีเซีย	28,503	34,152	34,114	37,482	63,920	77,905	74,447
12	ซาอุดีอาระเบีย	31,761	45,854	54,196	39,070	56,967	77,808	64,265
13	สวิตเซอร์แลนด์	9,666	38,524	27,272	17,380	37,872	49,724	53,782
14	ไทย	41,841	44,630	46,162	48,140	61,720	56,528	51,072
15	แคนาดา	19,754	28,359	28,152	22,063	30,476	42,371	43,937
16	ชิลี	20,808	26,731	26,229	29,931	39,440	45,048	42,948
17	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	12,091	16,238	15,337	17,055	28,568	45,154	39,255
18	ฝรั่งเศส	27,193	32,202	32,582	29,695	38,715	35,600	37,767
19	อิรัก	13,724	22,495	23,927	19,304	26,653	39,281	35,355
20	แอฟริกาใต้	17,464	27,305	25,949	20,825	32,954	32,536	31,939
รวม 20 ประเทศ		1,246,566	1,510,541	1,458,714	1,484,117	1,924,412	1,975,736	1,871,722
ประเทศอื่น ๆ		543,434	625,240	619,695	581,847	755,000	739,802	691,864
รวมทั้งหมด		1,790,000	2,135,781	2,078,409	2,065,964	2,679,412	2,715,538	2,563,586

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 15 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของเงินรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	ไต้หวัน	11.0	14.4	-2.6	15.9	23.9	-3.3	-16.6
2	สหรัฐฯ	13.0	3.6	-20.8	10.1	31.9	-0.4	-6.5
3	เกาหลีใต้	11.7	15.4	-15.2	-0.3	23.2	-6.1	-18.8
4	ญี่ปุ่น	13.6	9.5	-4.9	1.7	17.3	-9.8	-13.0
5	ออสเตรเลีย	35.5	22.9	14.6	-3.0	38.4	-13.6	10.1
6	รัสเซีย	28.3	44.9	3.5	-5.7	38.0	41.0	13.7
7	บราซิล	28.4	33.0	3.1	6.9	28.6	-1.1	12.6
8	เยอรมนี	12.2	10.1	-1.2	0.02	13.7	-6.8	-4.4
9	มาเลเซีย	10.8	16.3	13.8	4.5	30.3	12.2	-6.5
10	เวียดนาม	48.5	58.0	0.3	22.4	17.6	-4.7	5.6
11	อินโดนีเซีย	34.1	19.8	-0.1	9.9	70.5	21.9	-4.4
12	ซาอุดีอาระเบีย	34.6	44.4	18.2	-27.9	45.8	36.6	-17.4
13	สวิตเซอร์แลนด์	9.3	298.5	-29.2	-36.3	117.9	31.3	8.2
14	ไทย	8.2	6.7	3.4	4.3	28.2	-8.4	-9.7
15	แคนาดา	13.5	43.6	-0.7	-21.6	38.1	39.0	3.7
16	ชิลี	13.0	28.5	-1.9	14.1	31.8	14.2	-4.7
17	สหรัฐอเมริกาบริบทอเมริกา	24.1	34.3	-5.5	11.2	67.5	58.1	-13.1
18	ฝรั่งเศส	20.9	18.4	1.2	-8.9	30.4	-8.0	6.1
19	อิรัก	29.3	63.9	6.4	-19.3	38.1	47.4	-10.0
20	แอฟริกาใต้	27.2	56.3	-5.0	-19.7	58.2	-1.3	-1.8
รวม 20 ประเทศ		17.1	21.2	-3.4	1.7	29.7	2.7	-5.3
ประเทศอื่น ๆ		18.0	15.1	-0.9	-6.1	29.8	-2.0	-6.5
รวมทั้งหมด		17.4	19.3	-2.7	-0.6	29.7	1.3	-5.6

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 16 สัดส่วนการนำเข้าของเงินรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	ไต้หวัน	8.7	8.3	8.3	9.7	9.3	8.8	7.8
2	สหรัฐฯ	8.4	7.3	5.9	6.5	6.7	6.5	6.5
3	เกาหลีใต้	9.9	9.6	8.4	8.4	8.0	7.4	6.3
4	ญี่ปุ่น	9.2	8.5	8.3	8.5	7.6	6.8	6.3
5	ออสเตรเลีย	4.8	5.0	5.8	5.7	6.1	5.2	6.0
6	รัสเซีย	2.3	2.8	2.9	2.8	3.0	4.1	5.0
7	บราซิล	3.3	3.6	3.8	4.1	4.1	4.0	4.8
8	เยอรมนี	5.4	5.0	5.1	5.1	4.5	4.1	4.2

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
9	มาเลเซีย	3.0	3.0	3.5	3.6	3.7	4.0	4.0
10	เวียดนาม	2.3	3.0	3.1	3.8	3.4	3.2	3.6
11	อินโดนีเซีย	1.6	1.6	1.6	1.8	2.4	2.9	2.9
12	ซาอุดีอาระเบีย	1.8	2.1	2.6	1.9	2.1	2.9	2.5
13	สวีตเซอร์แลนด์	0.5	1.8	1.3	0.8	1.4	1.8	2.1
14	ไทย	2.3	2.1	2.2	2.3	2.3	2.1	2.0
15	แคนาดา	1.1	1.3	1.4	1.1	1.1	1.6	1.7
16	ชิลี	1.2	1.3	1.3	1.4	1.5	1.7	1.7
17	สหรัฐอเมริกา	0.7	0.8	0.7	0.8	1.1	1.7	1.5
18	ฝรั่งเศส	1.5	1.5	1.6	1.4	1.4	1.3	1.5
19	อิรัก	0.8	1.1	1.2	0.9	1.0	1.4	1.4
20	แอฟริกาใต้	1.0	1.3	1.2	1.0	1.2	1.2	1.2
รวม 20 ประเทศ		69.6	70.7	70.2	71.8	71.8	72.8	73.0
ประเทศอื่น ๆ		30.4	29.3	29.8	28.2	28.2	27.2	27.0
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(2) การนำเข้ารายสินค้า พบว่า สินค้านำเข้าสำคัญของจีน 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74.6 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) สินแร่และเชื้อเพลิง (2) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และ (5) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ที่ร้อยละ 3.3 -3.3 -4.0 -6.3 และ -10.7 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ที่ร้อยละ -1.1 -15.3 -9.2 -1.0 และ 3.3 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 17 - 19)

ตารางที่ 17 มูลค่าการนำเข้าของจีนรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	64,101	61,618	57,949	67,131	96,261	107,688	108,931
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	7,522	10,222	13,284	13,542	17,742	18,529	20,971
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	8,367	11,995	15,862	12,778	14,300	19,334	19,428
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	10,288	12,055	20,051	31,615	33,190	32,811	28,808
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	32,414	36,825	39,552	43,243	54,001	54,061	53,891
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	72,801	144,733	129,256	102,400	165,824	180,305	186,321
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	200,428	222,898	213,945	205,405	251,214	255,449	231,901
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	124,065	132,170	113,634	103,526	119,168	108,590	97,435
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	134,533	144,563	134,481	139,434	161,621	193,091	170,677

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	367,537	432,112	417,912	465,356	575,066	515,106	436,167
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	204,521	229,068	214,701	214,455	247,402	207,012	205,012
สินแร่และเชื้อเพลิง	429,215	554,218	572,284	523,324	769,425	862,580	853,405
เหล็กและผลิตภัณฑ์	31,404	33,022	33,163	46,281	54,102	52,950	45,726
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	6,615	6,643	5,797	8,148	12,488	11,682	12,348
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	81,185	89,883	81,120	77,774	93,525	87,695	81,188
สิ่งมีชีวิต	364	412	498	635	942	894	474
อาวุธและส่วนประกอบ	7	8	10	11	8	4	15
อื่น ๆ	14,632	13,336	14,912	10,907	13,131	7,756	10,888
รวมทั้งหมด	1,790,000	2,135,781	2,078,409	2,065,964	2,679,412	2,715,538	2,563,586

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 18 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของสินค้านำเข้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	16.7	-3.9	-6.0	15.8	43.4	11.9	1.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	9.3	35.9	30.0	1.9	31.0	4.4	13.2
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	17.1	43.4	32.2	-19.4	11.9	35.2	0.5
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	-5.3	17.2	66.3	57.7	5.0	-1.1	-12.2
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	20.3	13.6	7.4	9.3	24.9	0.1	-0.3
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	6.5	98.8	-10.7	-20.8	61.9	8.7	3.3
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	18.8	11.2	-4.0	-4.0	22.3	1.7	-9.2
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	11.7	6.5	-14.0	-8.9	15.1	-8.9	-10.3
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6.8	7.5	-7.0	3.7	15.9	19.5	-11.6
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	10.3	17.6	-3.3	11.4	23.6	-10.4	-15.3
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	12.6	12.0	-6.3	-0.1	15.4	-16.3	-1.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	36.8	29.1	3.3	-8.6	47.0	12.1	-1.1
เหล็กและผลิตภัณฑ์	19.4	5.2	0.4	39.6	16.9	-2.1	-13.6
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	11.2	0.4	-12.7	40.6	53.3	-6.5	5.7
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	15.6	10.7	-9.7	-4.1	20.3	-6.2	-7.4
สิ่งมีชีวิต	-11.1	13.1	20.9	27.5	48.5	-5.2	-46.9
อาวุธและส่วนประกอบ	-47.7	16.6	25.0	3.0	-28.0	-48.4	273.1
อื่น ๆ	17.9	-8.9	11.8	-26.9	20.4	-40.9	40.4
รวมทั้งหมด	17.4	19.3	-2.7	-0.6	29.7	1.3	-5.6

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 19 สัดส่วนการนำเข้าของจिनรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	3.6	2.9	2.8	3.2	3.6	4.0	4.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.5	0.6	0.8	0.6	0.5	0.7	0.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.6	0.6	1.0	1.5	1.2	1.2	1.1
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1.8	1.7	1.9	2.1	2.0	2.0	2.1
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	4.1	6.8	6.2	5.0	6.2	6.6	7.3
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	11.2	10.4	10.3	9.9	9.4	9.4	9.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	6.9	6.2	5.5	5.0	4.4	4.0	3.8
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	7.5	6.8	6.5	6.7	6.0	7.1	6.7
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	20.5	20.2	20.1	22.5	21.5	19.0	17.0
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	11.4	10.7	10.3	10.4	9.2	7.6	8.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	24.0	25.9	27.5	25.3	28.7	31.8	33.3
เหล็กและผลิตภัณฑ์	1.8	1.5	1.6	2.2	2.0	1.9	1.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.4	0.3	0.3	0.4	0.5	0.4	0.5
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	4.5	4.2	3.9	3.8	3.5	3.2	3.2
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.8	0.6	0.7	0.5	0.5	0.3	0.4
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(3) การส่งออกรายประเทศ พบว่า จีนส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ ลดลงอย่างชัดเจน โดยการส่งออกหดตัวร้อยละ -12.5 ในปี 2562 ต่อมาการส่งออกมีการขยายตัวในปี 2563 - 2565 ที่ร้อยละ 7.9 25.6 และ 2.5 แต่การส่งออกไปสหรัฐฯ กลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -13.0 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ ลดลงจากร้อยละ 18.9 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 16.8 และ 14.8 ในปี 2562 และปี 2566 ซึ่งสัดส่วนลดลงร้อยละ 4.1 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566)

ในปี 2562 มูลค่าการส่งออกของจีนขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 16.7 14.9 11.7 6.3 5.7 และ 16.3 และประเทศอื่น ๆ อาทิ เกาหลีใต้ รัสเซีย เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 2.0 3.7 3.0 1.6 5.4 และ 10.4 ต่อมาในปี 2566 มูลค่าการส่งออกของจีนขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ รัสเซีย เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกาสำหรับอเมริกา โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 46.1 5.7 และ 4.5

เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออก พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกสำคัญของจีนที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และไทย โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 0.3 0.3 0.2 0.2 และ 0.1 ประเทศอื่น ๆ อาทิ เม็กซิโก และไต้หวัน โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 และ 0.3 ขณะที่ตลาดส่งออกสำคัญที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2566 ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 0.8 0.5 0.4 0.3 และ 0.2 และประเทศอื่น ๆ อาทิ รัสเซีย อินเดีย ออสเตรเลีย บราซิล และสหรัฐอเมริกา โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 0.5 0.4 0.4 และ 0.3 (รายละเอียดดังตารางที่ 20 - 22)

ตารางที่ 20 มูลค่าการส่งออกของจีนรายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	431,783	478,396	418,664	451,729	567,157	581,565	506,021
2	ฮ่องกง	281,037	302,050	279,152	272,575	346,473	302,338	278,665
3	ญี่ปุ่น	137,091	147,049	143,245	142,619	164,626	173,096	158,091
4	เกาหลีใต้	102,939	108,756	110,974	112,477	145,931	164,078	150,960
5	เวียดนาม	71,642	83,877	97,869	113,816	136,186	147,635	141,872
6	อินเดีย	68,097	76,676	74,825	66,720	96,367	118,769	118,632
7	รัสเซีย	43,260	47,965	49,748	50,504	67,197	76,265	111,443
8	เยอรมนี	71,336	77,489	79,789	86,808	114,101	116,212	101,098
9	เนเธอร์แลนด์	67,533	72,835	73,979	79,006	101,454	117,680	100,682
10	มาเลเซีย	42,119	45,376	52,142	56,301	76,404	95,120	89,981
11	เม็กซิโก	35,997	44,010	46,382	44,828	66,924	77,460	81,865
12	สิงคโปร์	46,129	49,043	54,798	57,626	54,070	82,005	79,562
13	สหราชอาณาจักร	57,225	56,543	62,425	72,562	85,410	81,594	78,854
14	ไทย	38,851	42,879	45,585	50,514	68,229	78,804	76,876
15	ออสเตรเลีย	41,551	47,330	48,230	53,468	65,494	78,983	75,483
16	ไต้หวัน	43,612	48,643	55,109	60,117	77,875	81,296	68,494
17	อินโดนีเซีย	34,855	43,191	45,649	40,981	59,838	71,503	65,890
18	บราซิล	29,233	33,665	35,539	34,954	53,259	61,881	59,350
19	สหรัฐอเมริกา	28,945	29,651	33,413	32,310	43,078	53,954	56,372
20	ฟิลิปปินส์	32,171	35,037	40,764	41,882	55,907	64,900	54,019
รวม 20 ประเทศ		1,705,406	1,870,461	1,848,282	1,921,799	2,445,979	2,625,137	2,454,207
ประเทศอื่น ๆ		573,756	616,256	651,200	668,153	870,043	979,370	967,970
รวมทั้งหมด		2,279,162	2,486,717	2,499,482	2,589,952	3,316,022	3,604,507	3,422,176

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 21 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของจีนรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	11.1	10.8	-12.5	7.9	25.6	2.5	-13.0
2	ฮ่องกง	-4.0	7.5	-7.6	-2.4	27.1	-12.7	-7.8
3	ญี่ปุ่น	5.9	7.3	-2.6	-0.4	15.4	5.1	-8.7
4	เกาหลีใต้	7.5	5.7	2.0	1.4	29.7	12.4	-8.0
5	เวียดนาม	17.6	17.1	16.7	16.3	19.7	8.4	-3.9
6	อินเดีย	14.6	12.6	-2.4	-10.8	44.4	23.2	-0.1
7	รัสเซีย	14.9	10.9	3.7	1.5	33.1	13.5	46.1
8	เยอรมนี	8.1	8.6	3.0	8.8	31.4	1.9	-13.0
9	เนเธอร์แลนด์	16.4	7.9	1.6	6.8	28.4	16.0	-14.4
10	มาเลเซีย	7.0	7.7	14.9	8.0	35.7	24.5	-5.4
11	เม็กซิโก	10.6	22.3	5.4	-3.4	49.3	15.7	5.7
12	สิงคโปร์	-2.7	6.3	11.7	5.2	-6.2	51.7	-3.0
13	สหราชอาณาจักร	1.1	-1.2	10.4	16.2	17.7	-4.5	-3.4
14	ไทย	1.5	10.4	6.3	10.8	35.1	15.5	-2.4
15	ออสเตรเลีย	9.3	13.9	1.9	10.9	22.5	20.6	-4.4
16	ไต้หวัน	6.7	11.5	13.3	9.1	29.5	4.4	-15.7
17	อินโดนีเซีย	6.2	23.9	5.7	-10.2	46.0	19.5	-7.8
18	บราซิล	31.9	15.2	5.6	-1.6	52.4	16.2	-4.1
19	สหรัฐอเมริกาบริติช	-6.2	2.4	12.7	-3.3	33.3	25.2	4.5
20	ฟิลิปปินส์	6.0	8.9	16.3	2.7	33.5	16.1	-16.8
รวม 20 ประเทศ		6.7	9.7	-1.2	4.0	27.3	7.3	-6.5
ประเทศอื่น ๆ		6.7	7.4	5.7	2.6	30.2	12.6	-1.2
รวมทั้งหมด		6.7	9.1	0.5	3.6	28.0	8.7	-5.1

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 22 สัดส่วนการส่งออกของจีนรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	18.9	19.2	16.8	17.4	17.1	16.1	14.8
2	ฮ่องกง	12.3	12.1	11.2	10.5	10.4	8.4	8.1
3	ญี่ปุ่น	6.0	5.9	5.7	5.5	5.0	4.8	4.6
4	เกาหลีใต้	4.5	4.4	4.4	4.3	4.4	4.6	4.4
5	เวียดนาม	3.1	3.4	3.9	4.4	4.1	4.1	4.1
6	อินเดีย	3.0	3.1	3.0	2.6	2.9	3.3	3.5
7	รัสเซีย	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0	2.1	3.3
8	เยอรมนี	3.1	3.1	3.2	3.4	3.4	3.2	3.0

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
9	เนเธอร์แลนด์	3.0	2.9	3.0	3.1	3.1	3.3	2.9
10	มาเลเซีย	1.8	1.8	2.1	2.2	2.3	2.6	2.6
11	เม็กซิโก	1.6	1.8	1.9	1.7	2.0	2.1	2.4
12	สิงคโปร์	2.0	2.0	2.2	2.2	1.6	2.3	2.3
13	สหราชอาณาจักร	2.5	2.3	2.5	2.8	2.6	2.3	2.3
14	ไทย	1.7	1.7	1.8	2.0	2.1	2.2	2.2
15	ออสเตรเลีย	1.8	1.9	1.9	2.1	2.0	2.2	2.2
16	ไต้หวัน	1.9	2.0	2.2	2.3	2.3	2.3	2.0
17	อินโดนีเซีย	1.5	1.7	1.8	1.6	1.8	2.0	1.9
18	บราซิล	1.3	1.4	1.4	1.3	1.6	1.7	1.7
19	สหรัฐอเมริกา	1.3	1.2	1.3	1.2	1.3	1.5	1.6
20	ฟิลิปปินส์	1.4	1.4	1.6	1.6	1.7	1.8	1.6
รวม 20 ประเทศ		74.8	75.2	73.9	74.2	73.8	72.8	71.7
ประเทศอื่น ๆ		25.2	24.8	26.1	25.8	26.2	27.2	28.3
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(4) การส่งออกรายสินค้า พบว่า สินค้าส่งออกสำคัญของจีน 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.8 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (3) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง (4) ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และ (5) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -3.5 2.2 -0.1 6.2 และ 3.9 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -13.0 -2.6 -6.4 -7.8 และ 0.9 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 23 - 25)

ตารางที่ 23 มูลค่าการส่งออกของจีนรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	10,754	11,432	12,208	12,260	13,254	14,456	13,770
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	23,394	23,085	23,702	23,708	24,098	25,395	26,351
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	20,532	21,683	20,155	18,555	21,250	22,241	19,514
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	5,524	5,763	5,302	4,389	4,881	5,429	5,092
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	13,474	15,166	15,186	15,033	18,397	28,160	31,805
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	384,108	394,412	393,893	392,395	450,332	495,865	463,965
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	182,412	211,771	209,685	231,014	340,988	386,814	327,351
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	140,773	157,103	150,008	146,712	219,509	253,882	300,971
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	315,794	341,471	348,837	377,863	484,844	574,930	560,181

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	493,898	557,161	537,792	570,302	687,361	652,505	567,860
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	223,822	241,747	251,135	261,824	331,443	328,079	331,194
สินแร่และเชื้อเพลิง	49,970	63,319	63,902	47,161	67,838	91,732	86,465
เหล็กและผลิตภัณฑ์	94,157	104,936	100,387	94,653	145,539	176,503	159,719
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	22,680	27,023	26,078	24,590	34,498	42,151	35,144
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	291,954	304,560	323,494	343,712	433,684	463,474	427,312
สิ่งมีชีวิต	562	544	510	600	561	542	497
อาวุธและส่วนประกอบ	133	165	142	185	314	271	208
อื่น ๆ	5,221	5,375	17,066	24,996	37,231	42,078	64,776
รวมทั้งหมด	2,279,162	2,486,717	2,499,482	2,589,952	3,316,022	3,604,507	3,422,176

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 24 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของจีนรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	7.1	6.3	6.8	0.4	8.1	9.1	-4.7
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	3.8	-1.3	2.7	0.02	1.6	5.4	3.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	2.1	5.6	-7.0	-7.9	14.5	4.7	-12.3
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	15.9	4.3	-8.0	-17.2	11.2	11.2	-6.2
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1.9	12.6	0.1	-1.0	22.4	53.1	12.9
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	-0.2	2.7	-0.1	-0.4	14.8	10.1	-6.4
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	12.5	16.1	-1.0	10.2	47.6	13.4	-15.4
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	10.7	11.6	-4.5	-2.2	49.6	15.7	18.5
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6.9	8.1	2.2	8.3	28.3	18.6	-2.6
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	10.2	12.8	-3.5	6.0	20.5	-5.1	-13.0
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	6.4	8.0	3.9	4.3	26.6	-1.0	0.9
สินแร่และเชื้อเพลิง	26.1	26.7	0.9	-26.2	43.8	35.2	-5.7
เหล็กและผลิตภัณฑ์	2.4	11.4	-4.3	-5.7	53.8	21.3	-9.5
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	5.8	19.2	-3.5	-5.7	40.3	22.2	-16.6
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	4.9	4.3	6.2	6.2	26.2	6.9	-7.8
สิ่งมีชีวิต	-13.2	-3.1	-6.3	17.6	-6.5	-3.3	-8.4
อาวุธและส่วนประกอบ	-5.7	24.1	-13.7	29.7	70.0	-13.5	-23.2
อื่น ๆ	25.8	2.9	217.5	46.5	48.9	13.0	53.9
รวมทั้งหมด	6.7	9.1	0.5	3.6	28.0	8.7	-5.1

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 25 สัดส่วนการส่งออกของเงินรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1.0	0.9	0.9	0.9	0.7	0.7	0.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.9	0.9	0.8	0.7	0.6	0.6	0.6
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.1
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.8	0.9
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	16.9	15.9	15.8	15.2	13.6	13.8	13.6
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	8.0	8.5	8.4	8.9	10.3	10.7	9.6
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	6.2	6.3	6.0	5.7	6.6	7.0	8.8
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	13.9	13.7	14.0	14.6	14.6	16.0	16.4
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	21.7	22.4	21.5	22.0	20.7	18.1	16.6
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	9.8	9.7	10.0	10.1	10.0	9.1	9.7
สินแร่และเชื้อเพลิง	2.2	2.5	2.6	1.8	2.0	2.5	2.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	4.1	4.2	4.0	3.7	4.4	4.9	4.7
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1.0	1.1	1.0	0.9	1.0	1.2	1.0
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	12.8	12.2	12.9	13.3	13.1	12.9	12.5
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.2	0.2	0.7	1.0	1.1	1.2	1.9
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

3) สถิติการค้าของไทย

(1) การนำเข้ารายประเทศ พบว่า ไทยนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 16.4 ในปี 2562 แม้ต่อมากการนำเข้ามีการหดตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากสหรัฐฯ กลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 26.7 และ 8.7 ในปี 2565 - 2566 และสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.7 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 7.3 ในปี 2562 ก่อนจะลดลงที่ร้อยละ 6.8 ในปี 2566 ซึ่งสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) อีกทั้งมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในปี 2566 (19.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ) สูงกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในช่วงก่อนเกิดสงครามการค้า (15.0 พันล้านเหรียญสหรัฐ) และวิกฤตโควิด-19 (14.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ขณะที่ไทยนำเข้าสินค้าจากจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 ในปี 2562 และหดตัวเล็กน้อยร้อยละ -1.4 ในปี 2563 ก่อนจะขยายตัวสูงที่ร้อยละ 32.3 และกลับมาหดตัวที่ -0.2 ในปี 2566 และสัดส่วนการนำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 19.9 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 21.3 และ 24.3 ในปี 2562 และปี 2566 ซึ่งสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) อีกทั้งมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในปี 2566 (77.1

พหุคูณเหรียญสหรัฐ) สูงกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในช่วงก่อนเกิดสงครามการค้า (44.7 พหุคูณเหรียญสหรัฐ) และวิกฤตโควิด-19 (50.2 พหุคูณเหรียญสหรัฐ)

ในปี 2562 แหล่งนำเข้าสำคัญนอกจากสหรัฐฯ และจีน ที่ไทยนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น อาทิ บราซิล และ เมียนมา โดยมูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัวที่ร้อยละ 0.2 และ 8.4 ต่อมาในปี 2566 แหล่งนำเข้าสำคัญของไทย ที่มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัว อาทิ ไต้หวัน เยอรมนี บราซิล และฝรั่งเศส โดยมูลค่าการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 40.5 1.7 15.9 และ 38.6 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในไทย พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในไทยนอกจากสหรัฐฯ และจีน อาทิ กาตาร์ เมียนมา มาเลเซีย เกาหลีใต้ และเวียดนาม โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 0.3 0.2 0.1 และ 0.1 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดตั้งแต่ปี 2560 ถึงปัจจุบัน (ปี 2566) พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ เวียดนาม สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ไต้หวัน บราซิล ออสเตรเลีย อินเดีย และกาตาร์ โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 2.3 2.0 1.5 0.4 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 26 - 28)

ตารางที่ 26 มูลค่าการนำเข้าของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	จีน	44,734	50,167	50,882	50,181	66,365	71,220	71,109
2	ญี่ปุ่น	32,390	35,440	33,595	27,821	35,574	34,606	31,262
3	สหรัฐฯ	15,023	15,055	17,531	14,858	14,338	18,160	19,734
4	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	7,677	10,475	7,454	5,450	9,431	18,112	16,736
5	ไต้หวัน	8,230	8,680	8,177	8,275	10,481	11,874	16,682
6	มาเลเซีย	11,781	13,308	12,919	10,249	12,036	14,698	13,456
7	เกาหลีใต้	8,084	8,924	8,764	7,709	9,890	10,164	8,697
8	อินโดนีเซีย	7,410	7,996	7,301	5,844	8,120	9,776	8,459
9	สิงคโปร์	7,996	7,724	7,669	7,548	7,330	8,301	8,227
10	เวียดนาม	5,020	5,730	5,508	5,480	6,935	8,025	7,842
11	ออสเตรเลีย	4,477	5,908	4,005	3,368	6,281	7,344	6,983
12	ซาอุดีอาระเบีย	6,175	7,275	5,789	3,989	5,700	7,339	6,260
13	เยอรมนี	6,140	6,798	6,361	5,242	6,209	6,097	6,203
14	อินเดีย	3,943	4,891	4,865	4,302	6,386	7,189	5,946
15	สวีเดน	7,275	6,838	3,669	2,270	5,135	7,064	4,980
16	บราซิล	2,185	2,060	2,065	2,360	3,374	3,896	4,514
17	กาตาร์	2,543	3,536	3,400	2,010	3,330	4,523	3,471
18	ฝรั่งเศส	3,520	3,817	3,078	2,260	2,456	2,394	3,318
19	ฟิลิปปินส์	3,268	3,455	3,258	3,045	3,790	3,857	3,126
20	เมียนมา	2,502	3,029	3,284	2,808	2,814	3,542	3,033
รวม 20 ประเทศ		190,372	211,106	199,573	175,069	225,977	258,184	250,039

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
	ประเทศอื่น ๆ	34,204	38,434	39,549	32,821	40,859	47,504	42,050
	รวมทั้งหมด	224,576	249,541	239,122	207,889	266,836	305,688	292,089

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 27 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	จีน	5.9	12.1	1.4	-1.4	32.3	7.3	-0.2
2	ญี่ปุ่น	4.9	9.4	-5.2	-17.2	27.9	-2.7	-9.7
3	สหรัฐฯ	23.9	0.2	16.4	-15.2	-3.5	26.7	8.7
4	สหรัฐอเมริกาบริติช	23.9	36.4	-28.8	-26.9	73.0	92.1	-7.6
5	ไต้หวัน	14.7	5.5	-5.8	1.2	26.7	13.3	40.5
6	มาเลเซีย	7.5	13.0	-2.9	-20.7	17.4	22.1	-8.5
7	เกาหลีใต้	10.5	10.4	-1.8	-12.0	28.3	2.8	-14.4
8	อินโดนีเซีย	15.5	7.9	-8.7	-20.0	39.0	20.4	-13.5
9	สิงคโปร์	22.1	-3.4	-0.7	-1.6	-2.9	13.2	-0.9
10	เวียดนาม	12.8	14.2	-3.9	-0.5	26.5	15.7	-2.3
11	ออสเตรเลีย	29.7	32.0	-32.2	-15.9	86.5	16.9	-4.9
12	ซาอุดีอาระเบีย	26.3	17.8	-20.4	-31.1	42.9	28.8	-14.7
13	เยอรมนี	4.0	10.7	-6.4	-17.6	18.4	-1.8	1.7
14	อินเดีย	52.5	24.0	-0.5	-11.6	48.4	12.6	-17.3
15	สวีเดน	75.5	-6.0	-46.3	-38.1	126.2	37.6	-29.5
16	บราซิล	0.5	-5.7	0.2	14.3	43.0	15.5	15.9
17	กาตาร์	3.7	39.1	-3.9	-40.9	65.7	35.8	-23.3
18	ฝรั่งเศส	24.8	8.4	-19.4	-26.6	8.7	-2.5	38.6
19	ฟิลิปปินส์	19.7	5.7	-5.7	-6.5	24.5	1.8	-18.9
20	เมียนมา	5.7	21.1	8.4	-14.5	0.2	25.9	-14.4
	รวม 20 ประเทศ	13.4	10.9	-5.5	-12.3	29.1	14.3	-3.2
	ประเทศอื่น ๆ	22.4	12.4	2.9	-17.0	24.5	16.3	-11.5
	รวมทั้งหมด	14.7	11.1	-4.2	-13.1	28.4	14.6	-4.4

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 28 สัดส่วนการนำเข้าของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	จีน	19.9	20.1	21.3	24.1	24.9	23.3	24.3
2	ญี่ปุ่น	14.4	14.2	14.0	13.4	13.3	11.3	10.7
3	สหรัฐฯ	6.7	6.0	7.3	7.1	5.4	5.9	6.8
4	สหรัฐอเมริกาเหนือ	3.4	4.2	3.1	2.6	3.5	5.9	5.7
5	ไต้หวัน	3.7	3.5	3.4	4.0	3.9	3.9	5.7
6	มาเลเซีย	5.2	5.3	5.4	4.9	4.5	4.8	4.6
7	เกาหลีใต้	3.6	3.6	3.7	3.7	3.7	3.3	3.0
8	อินโดนีเซีย	3.3	3.2	3.1	2.8	3.0	3.2	2.9
9	สิงคโปร์	3.6	3.1	3.2	3.6	2.7	2.7	2.8
10	เวียดนาม	2.2	2.3	2.3	2.6	2.6	2.6	2.7
11	ออสเตรเลีย	2.0	2.4	1.7	1.6	2.4	2.4	2.4
12	ซาอุดีอาระเบีย	2.7	2.9	2.4	1.9	2.1	2.4	2.1
13	เยอรมนี	2.7	2.7	2.7	2.5	2.3	2.0	2.1
14	อินเดีย	1.8	2.0	2.0	2.1	2.4	2.4	2.0
15	สวีเดน	3.2	2.7	1.5	1.1	1.9	2.3	1.7
16	บราซิล	1.0	0.8	0.9	1.1	1.3	1.3	1.5
17	กาตาร์	1.1	1.4	1.4	1.0	1.2	1.5	1.2
18	ฝรั่งเศส	1.6	1.5	1.3	1.1	0.9	0.8	1.1
19	ฟิลิปปินส์	1.5	1.4	1.4	1.5	1.4	1.3	1.1
20	เมียนมา	1.1	1.2	1.4	1.4	1.1	1.2	1.0
รวม 20 ประเทศ		84.8	84.6	83.5	84.2	84.7	84.5	85.6
ประเทศอื่น ๆ		15.2	15.4	16.5	15.8	15.3	15.5	14.4
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(2) การนำเข้ารายสินค้า พบว่า สินค้านำเข้าสำคัญของไทย 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.5 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทยในปี 2566) ได้แก่ (1) สินแร่และเชื้อเพลิง (2) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และ (5) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -10.7 -6.6 -5.2 -1.1 และ -12.0 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -13.1 6.2 -14.2 1.9 และ -10.4 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 29 - 31)

ตารางที่ 29 มูลค่าการนำเข้าของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	4,028	4,191	4,413	5,003	6,033	6,028	6,642
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1,653	1,732	1,916	1,978	2,062	2,206	2,291
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	3,515	3,902	3,843	3,638	3,719	4,335	3,995
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	256	289	253	252	310	397	355
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	5,321	5,583	5,771	5,649	6,540	7,279	7,368
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	24,614	26,660	23,455	16,974	22,608	27,954	25,041
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	26,762	29,521	27,998	26,406	36,340	37,913	32,519
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	19,843	19,402	19,262	15,698	17,990	19,544	23,836
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	22,207	24,417	24,158	23,642	28,963	30,067	30,629
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	27,113	29,033	27,122	27,291	32,564	35,560	37,766
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	21,177	22,729	23,346	20,155	22,706	22,253	23,275
สินแร่และเชื้อเพลิง	36,644	47,655	42,546	33,153	47,944	71,858	62,454
เหล็กและผลิตภัณฑ์	17,618	19,954	18,849	15,226	22,457	22,389	19,919
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	3,427	3,862	3,562	3,265	5,108	5,757	4,606
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	10,018	10,093	10,080	9,035	11,278	11,663	10,994
สิ่งมีชีวิต	101	110	92	79	47	132	74
อาวุธและส่วนประกอบ	280	406	2,457	444	165	355	327
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	224,576	249,541	239,122	207,889	266,836	305,688	292,089

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น
ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 30 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	-5.1	4.1	5.3	13.4	20.6	-0.1	10.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	5.1	4.8	10.6	3.2	4.2	6.9	3.9
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	16.3	11.0	-1.5	-5.3	2.2	16.6	-7.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	2.8	13.1	-12.7	-0.2	23.0	28.0	-10.6
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	10.8	4.9	3.4	-2.1	15.8	11.3	1.2
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	39.9	8.3	-12.0	-27.6	33.2	23.6	-10.4
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	13.6	10.3	-5.2	-5.7	37.6	4.3	-14.2

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	13.0	-2.2	-0.7	-18.5	14.6	8.6	22.0
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	5.9	10.0	-1.1	-2.1	22.5	3.8	1.9
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	15.3	7.1	-6.6	0.6	19.3	9.2	6.2
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	-0.5	7.3	2.7	-13.7	12.7	-2.0	4.6
สินแร่และเชื้อเพลิง	26.7	30.0	-10.7	-22.1	44.6	49.9	-13.1
เหล็กและผลิตภัณฑ์	8.3	13.3	-5.5	-19.2	47.5	-0.3	-11.0
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	15.7	12.7	-7.8	-8.4	56.5	12.7	-20.0
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	11.5	0.7	-0.1	-10.4	24.8	3.4	-5.7
สิ่งมีชีวิต	12.6	8.6	-16.4	-14.1	-40.3	180.5	-44.2
อาวุธและส่วนประกอบ	59.1	45.2	504.5	-81.9	-62.9	115.7	-7.9
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	14.7	11.1	-4.2	-13.1	28.4	14.6	-4.4

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 31 สัดส่วนการนำเข้าของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	1.8	1.7	1.8	2.4	2.3	2.0	2.3
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	0.7	0.7	0.8	1.0	0.8	0.7	0.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	1.6	1.6	1.6	1.8	1.4	1.4	1.4
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.4	2.2	2.4	2.7	2.5	2.4	2.5
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	11.0	10.7	9.8	8.2	8.5	9.1	8.6
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	11.9	11.8	11.7	12.7	13.6	12.4	11.1
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	8.8	7.8	8.1	7.6	6.7	6.4	8.2
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	9.9	9.8	10.1	11.4	10.9	9.8	10.5
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	12.1	11.6	11.3	13.1	12.2	11.6	12.9
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	9.4	9.1	9.8	9.7	8.5	7.3	8.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	16.3	19.1	17.8	15.9	18.0	23.5	21.4
เหล็กและผลิตภัณฑ์	7.8	8.0	7.9	7.3	8.4	7.3	6.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1.5	1.5	1.5	1.6	1.9	1.9	1.6
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	4.5	4.0	4.2	4.3	4.2	3.8	3.8
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
อาวุธและส่วนประกอบ	0.1	0.2	1.0	0.2	0.1	0.1	0.1
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(3) การส่งออกรายประเทศ พบว่า ปี 2562 การส่งออกสินค้าของไทยไปสหรัฐฯ ขยายตัวอย่างชัดเจน

โดยการส่งออกขยายตัวร้อยละ 12.5 หลังจากนั้นการส่งออกขยายตัวต่อเนื่องในปี 2563 - 2566 ที่ร้อยละ 8.9 20.8 14.3 และ 1.6 และสัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.2 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 12.7 และ 17.1 ในปี 2562 และปี 2566 ซึ่งสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) ขณะที่การส่งออกสินค้าไปจีนหดตัวร้อยละ -3.4 ในปี 2562 หลังจากนั้นการส่งออกขยายตัวในปี 2563 - 2564 ที่ร้อยละ 1.8 และ 23.9 ก่อนหดตัวในปี 2565 - 2566 ที่ร้อยละ -7.1 และ -0.7 และสัดส่วนการส่งออกไปจีนลดลงจากร้อยละ 12.5 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 11.8 ในปี 2562 ก่อนกลับมาเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 12.1 ในปี 2566 ซึ่งสัดส่วนลดลงร้อยละ 0.4 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566)

ในปี 2562 มูลค่าการส่งออกของไทยขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญนอกเหนือจากสหรัฐฯ และจีน อาทิ ไต้หวัน และสวีเดน โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 1.6 และ 121.9 ต่อมาในปี 2566 มูลค่าการส่งออกของไทยขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ ออสเตรเลีย ฮองกง ฟิลิปปินส์ เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน สเปน ลาว สหราชอาณาจักร และสวีเดน โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวร้อยละ 7.5 9.4 6.1 2.0 1.4 2.4 0.7 และ 19.8

เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออก พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกสำคัญของไทยที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 นอกเหนือจากสหรัฐฯ อาทิ กัมพูชา ญี่ปุ่น สวีเดน อินเดีย และสิงคโปร์ โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 0.6 0.5 0.3 และ 0.1 ขณะที่ตลาดส่งออกสำคัญที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2566 อาทิ อินเดีย กัมพูชา เกาหลีใต้ และเนเธอร์แลนด์ โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 0.1 0.1 และ 0.1 (รายละเอียดตารางที่ 32 - 34)

ตารางที่ 32 มูลค่าการส่งออกของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	26,518	27,804	31,288	34,062	41,142	47,039	47,775
2	จีน	29,405	30,056	29,026	29,543	36,608	34,021	33,785
3	ญี่ปุ่น	22,069	24,708	24,458	22,636	24,585	24,456	24,390
4	ออสเตรเลีย	10,491	10,681	10,208	9,749	10,776	11,029	11,857
5	มาเลเซีย	10,318	11,533	10,312	8,662	11,866	12,419	11,675
6	เวียดนาม	11,605	12,844	12,072	11,065	12,322	13,102	11,018
7	ฮองกง	12,274	12,414	11,692	11,162	11,386	9,967	10,904
8	สิงคโปร์	8,171	9,196	8,793	9,364	8,855	10,082	10,081
9	อินเดีย	6,467	7,566	7,302	5,425	8,445	10,400	10,006

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
10	อินโดนีเซีย	8,806	10,158	9,080	7,544	8,757	10,211	9,918
11	ฟิลิปปินส์	6,935	7,842	6,901	5,004	6,959	7,291	7,733
12	กัมพูชา	5,279	7,554	7,125	6,022	6,963	8,596	6,379
13	เกาหลีใต้	4,648	4,896	4,714	4,203	5,795	6,293	6,016
14	เนเธอร์แลนด์	4,758	5,163	4,723	4,285	5,227	5,658	5,771
15	ไต้หวัน	3,985	3,935	3,999	3,761	4,589	4,656	4,720
16	สปป.ลาว	3,944	4,091	3,836	3,326	3,927	4,495	4,601
17	เยอรมนี	4,910	5,115	4,524	4,031	4,857	4,719	4,380
18	เมียนมา	4,298	4,574	4,350	3,756	4,246	4,640	4,360
19	สหราชอาณาจักร	4,073	4,035	3,839	3,056	3,427	4,007	4,034
20	สวีเดน	4,093	2,390	5,303	7,448	1,384	3,270	3,918
รวม 20 ประเทศ		193,047	206,556	203,545	194,103	222,115	236,352	233,321
ประเทศอื่น ๆ		42,884	44,178	41,925	35,149	44,980	47,428	46,523
รวมทั้งหมด		235,931	250,734	245,470	229,251	267,095	283,780	279,845

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 33 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	9.0	4.9	12.5	8.9	20.8	14.3	1.6
2	จีน	24.7	2.2	-3.4	1.8	23.9	-7.1	-0.7
3	ญี่ปุ่น	8.1	12.0	-1.0	-7.5	8.6	-0.5	-0.3
4	ออสเตรเลีย	2.5	1.8	-4.4	-4.5	10.5	2.4	7.5
5	มาเลเซีย	8.1	11.8	-10.6	-16.0	37.0	4.7	-6.0
6	เวียดนาม	24.2	10.7	-6.0	-8.3	11.4	6.3	-15.9
7	ฮ่องกง	7.7	1.1	-5.8	-4.5	2.0	-12.5	9.4
8	สิงคโปร์	1.6	12.5	-4.4	6.5	-5.4	13.9	0.0
9	อินเดีย	26.3	17.0	-3.5	-25.7	55.7	23.1	-3.8
10	อินโดนีเซีย	9.7	15.4	-10.6	-16.9	16.1	16.6	-2.9
11	ฟิลิปปินส์	9.1	13.1	-12.0	-27.5	39.1	4.8	6.1
12	กัมพูชา	14.5	43.1	-5.7	-15.5	15.6	23.5	-25.8
13	เกาหลีใต้	15.8	5.3	-3.7	-10.8	37.9	8.6	-4.4
14	เนเธอร์แลนด์	13.3	8.5	-8.5	-9.3	22.0	8.2	2.0
15	ไต้หวัน	19.5	-1.2	1.6	-5.9	22.0	1.5	1.4
16	สปป.ลาว	-0.6	3.7	-6.2	-13.3	18.1	14.5	2.4
17	เยอรมนี	10.0	4.2	-11.6	-10.9	20.5	-2.8	-7.2
18	เมียนมา	3.7	6.4	-4.9	-13.7	13.0	9.3	-6.0

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
19	สหราชอาณาจักร	6.5	-0.9	-4.9	-20.4	12.1	16.9	0.7
20	สวิตเซอร์แลนด์	-15.4	-41.6	121.9	40.4	-81.4	136.2	19.8
รวม 20 ประเทศ		11.1	7.0	-1.5	-4.6	14.4	6.4	-1.3
ประเทศอื่น ๆ		7.6	3.0	-5.1	-16.2	28.0	5.4	-1.9
รวมทั้งหมด		10.4	6.3	-2.1	-6.6	16.5	6.2	-1.4

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 34 สัดส่วนการส่งออกของไทยรายประเทศ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	ตลาดส่งออก	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	สหรัฐฯ	11.2	11.1	12.7	14.9	15.4	16.6	17.1
2	จีน	12.5	12.0	11.8	12.9	13.7	12.0	12.1
3	ญี่ปุ่น	9.4	9.9	10.0	9.9	9.2	8.6	8.7
4	ออสเตรเลีย	4.4	4.3	4.2	4.3	4.0	3.9	4.2
5	มาเลเซีย	4.4	4.6	4.2	3.8	4.4	4.4	4.2
6	เวียดนาม	4.9	5.1	4.9	4.8	4.6	4.6	3.9
7	ฮ่องกง	5.2	5.0	4.8	4.9	4.3	3.5	3.9
8	สิงคโปร์	3.5	3.7	3.6	4.1	3.3	3.6	3.6
9	อินเดีย	2.7	3.0	3.0	2.4	3.2	3.7	3.6
10	อินโดนีเซีย	3.7	4.1	3.7	3.3	3.3	3.6	3.5
11	ฟิลิปปินส์	2.9	3.1	2.8	2.2	2.6	2.6	2.8
12	กัมพูชา	2.2	3.0	2.9	2.6	2.6	3.0	2.3
13	เกาหลีใต้	2.0	2.0	1.9	1.8	2.2	2.2	2.1
14	เนเธอร์แลนด์	2.0	2.1	1.9	1.9	2.0	2.0	2.1
15	ไต้หวัน	1.7	1.6	1.6	1.6	1.7	1.6	1.7
16	สปป.ลาว	1.7	1.6	1.6	1.5	1.5	1.6	1.6
17	เยอรมนี	2.1	2.0	1.8	1.8	1.8	1.7	1.6
18	เมียนมา	1.8	1.8	1.8	1.6	1.6	1.6	1.6
19	สหราชอาณาจักร	1.7	1.6	1.6	1.3	1.3	1.4	1.4
20	สวิตเซอร์แลนด์	1.7	1.0	2.2	3.2	0.5	1.2	1.4
รวม 20 ประเทศ		81.8	82.4	82.9	84.7	83.2	83.3	83.4
ประเทศอื่น ๆ		18.2	17.6	17.1	15.3	16.8	16.7	16.6
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(4) การส่งออกรายสินค้า พบว่า สินค้าส่งออกสำคัญของไทย 5 ประเภทแรกที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.0 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) ยานพาหนะและส่วนประกอบ (2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (3) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (4) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก และ (5) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ที่ร้อยละ -3.0 -0.01 -7.6 -10.0 และ 17.8 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 4.8 5.9 -4.6 -6.4 -13.7 และ -3.3 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 35 - 37)

ตารางที่ 35 มูลค่าการส่งออกของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	14,364	13,520	11,071	9,900	12,867	13,429	12,399
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	4,874	5,157	6,137	6,552	8,781	8,357	9,516
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	5,859	5,837	5,627	5,446	5,124	5,477	4,975
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	3,444	3,885	4,042	3,930	3,773	4,625	4,685
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	10,492	11,675	12,412	11,488	12,883	15,920	16,055
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	24,562	24,974	29,423	28,921	22,197	27,909	27,001
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	26,695	30,786	27,716	26,500	34,483	33,155	28,627
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	41,632	44,525	43,204	37,820	45,993	47,248	49,532
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	28,272	29,296	29,292	28,936	34,338	37,043	39,246
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	31,479	32,650	30,153	30,161	35,044	36,622	34,954
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	14,619	14,779	13,881	12,400	14,523	14,527	14,428
สินแร่และเชื้อเพลิง	11,495	14,206	12,062	9,666	14,713	16,323	15,699
เหล็กและผลิตภัณฑ์	5,581	6,183	5,527	4,793	6,685	6,905	6,883
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1,546	1,812	1,887	1,875	2,885	3,233	2,706
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	10,822	11,145	10,712	10,091	12,396	12,735	12,701
สิ่งมีชีวิต	162	292	383	741	410	155	133
อาวุธและส่วนประกอบ	35	15	1,940	31	2	117	307
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	235,931	250,734	245,470	229,251	267,095	283,780	279,845

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 36 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	20.1	-5.9	-18.1	-10.6	30.0	4.4	-7.7
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	15.5	5.8	19.0	6.8	34.0	-4.8	13.9
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	4.2	-0.4	-3.6	-3.2	-5.9	6.9	-9.2
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	10.4	12.8	4.1	-2.8	-4.0	22.6	1.3
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	12.0	11.3	6.3	-7.4	12.1	23.6	0.8
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	-3.5	1.7	17.8	-1.7	-23.2	25.7	-3.3
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	18.4	15.3	-10.0	-4.4	30.1	-3.9	-13.7
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	8.5	7.0	-3.0	-12.5	21.6	2.7	4.8
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	8.0	3.6	0.01	-1.2	18.7	7.9	5.9
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	12.7	3.7	-7.6	0.03	16.2	4.5	-4.6
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	9.4	1.1	-6.1	-10.7	17.1	0.03	-0.7
สินแร่และเชื้อเพลิง	28.9	23.6	-15.1	-19.9	52.2	10.9	-3.8
เหล็กและผลิตภัณฑ์	8.9	10.8	-10.6	-13.3	39.5	3.3	-0.3
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	14.5	17.2	4.2	-0.7	53.8	12.1	-16.3
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	9.3	3.0	-3.9	-5.8	22.8	2.7	-0.3
สิ่งมีชีวิต	-22.3	79.6	31.3	93.6	-44.7	-62.3	-14.3
อาวุธและส่วนประกอบ	86.4	-58.9	13,235.4	-98.4	-93.8	6,058.1	162.6
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	10.4	6.3	-2.1	-6.6	16.5	6.2	-1.4

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น
ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 37 สัดส่วนการส่งออกของไทยรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	6.1	5.4	4.5	4.3	4.8	4.7	4.4
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	2.1	2.1	2.5	2.9	3.3	2.9	3.4
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	2.5	2.3	2.3	2.4	1.9	1.9	1.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	1.5	1.5	1.6	1.7	1.4	1.6	1.7
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	4.4	4.7	5.1	5.0	4.8	5.6	5.7
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	10.4	10.0	12.0	12.6	8.3	9.8	9.6
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	11.3	12.3	11.3	11.6	12.9	11.7	10.2

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	17.6	17.8	17.6	16.5	17.2	16.6	17.7
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	12.0	11.7	11.9	12.6	12.9	13.1	14.0
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	13.3	13.0	12.3	13.2	13.1	12.9	12.5
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	6.2	5.9	5.7	5.4	5.4	5.1	5.2
สินแร่และเชื้อเพลิง	4.9	5.7	4.9	4.2	5.5	5.8	5.6
เหล็กและผลิตภัณฑ์	2.4	2.5	2.3	2.1	2.5	2.4	2.5
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.7	0.7	0.8	0.8	1.1	1.1	1.0
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	4.6	4.4	4.4	4.4	4.6	4.5	4.5
สิ่งมีชีวิต	0.1	0.1	0.2	0.3	0.2	0.1	0.05
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.1
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

4) ทิศทางภาวะการค้าสหรัฐฯ-จีน-ไทย

(1) ภาวะการค้าสหรัฐฯ-จีน

มูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนหดตัวร้อยละ -15.7 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.3 17.7 และ 5.3 ในปี 2563 – 2565 และกลับมาหดตัวที่ร้อยละ 16.7 ในปี 2566 โดยสหรัฐฯ เป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การขาดดุลของสหรัฐฯ ลดลงจาก -375.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2560 เป็น -342.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และ -279.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2562 และปี 2566 (รายละเอียดดังตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 สถิติการค้าของสหรัฐฯ กับจีน

รายละเอียด	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มูลค่าการค้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) (รายงานโดย สหรัฐฯ)							
การค้าสหรัฐฯ กับจีน	635,162	658,795	555,592	557,130	655,718	690,319	575,035
สหรัฐฯ ส่งออกไปจีน	129,997	120,281	106,481	124,582	151,432	154,012	147,806
สหรัฐฯ นำเข้าจากจีน	505,165	538,514	449,111	432,548	504,286	536,307	427,229
ดุลการค้าของสหรัฐฯ กับจีน	-375,168	-418,233	-342,629	-307,967	-352,854	-382,295	-279,424
การเติบโต (%) (รายงานโดย สหรัฐฯ)							
การค้าสหรัฐฯ กับจีน	9.9	3.7	-15.7	0.3	17.7	5.3	-16.7
สหรัฐฯ ส่งออกไปจีน	12.5	-7.5	-11.5	17.0	21.6	1.7	-4.0
สหรัฐฯ นำเข้าจากจีน	9.2	6.6	-16.6	-3.7	16.6	6.3	-20.3

สัดส่วน (%) (รายงานโดย สหรัฐฯ)							
การค้าสหรัฐฯ กับจีน	16.3	15.7	13.4	14.8	14.3	13.0	11.3
สหรัฐฯ ส่งออกไปจีน	8.4	7.2	6.5	8.7	8.6	7.5	7.3
สหรัฐฯ นำเข้าจากจีน	21.6	21.2	18.0	18.6	17.8	16.5	13.9
สัดส่วน (%) (รายงานโดย จีน)							
การค้าจีนกับสหรัฐฯ	14.3	13.7	11.8	12.6	12.4	12.0	11.2
จีนส่งออกไปสหรัฐฯ	18.9	19.2	16.8	17.4	17.1	16.1	14.8
จีนนำเข้าจากสหรัฐฯ	8.4	7.3	5.9	6.5	6.7	6.5	6.5

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

สินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.2 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ จากจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (2) ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ (3) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (4) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง และ (5) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -22.6 -15.1 -15.0 -10.6 และ -12.7 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -20.1 -22.7 -11.4 -24.2 และ -17.0 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 39 - 41)

ตารางที่ 39 มูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ จากจีนรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	971	1,070	889	878	972	1,057	871
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1,687	1,792	1,093	1,245	1,143	1,409	1,149
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	2,851	3,105	2,037	1,733	1,802	2,024	1,615
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	303	267	142	73	99	110	70
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1,157	1,313	1,180	1,230	1,367	1,749	2,221
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	69,381	71,142	63,625	60,103	57,106	61,312	46,448
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	30,877	36,866	32,184	36,061	46,399	57,180	38,552
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	22,266	26,222	19,808	17,193	21,835	25,220	21,262
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	74,403	80,088	68,089	61,065	73,168	80,625	71,425
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	147,391	149,400	115,629	116,435	132,919	130,841	104,581
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	42,363	46,102	40,256	39,341	44,790	47,043	39,037
สินแร่และเชื้อเพลิง	2,299	2,773	1,894	1,183	1,762	2,547	1,873
เหล็กและผลิตภัณฑ์	9,993	11,395	8,856	8,145	10,598	12,320	8,780
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	3,348	2,857	2,342	2,370	3,280	3,632	2,574
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	89,515	96,961	82,336	75,665	96,998	99,282	76,701

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สิ่งมีชีวิต	35	45	37	3	5	7	11
อาวุธและส่วนประกอบ	147	156	148	189	305	230	164
อื่น ๆ	6,177	6,959	8,566	9,636	9,739	9,719	9,896
รวมทั้งหมด	505,165	538,514	449,111	432,548	504,286	536,307	427,229

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 40 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของสหรัฐฯ จากจีนรายสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	-3.4	10.2	-16.9	-1.2	10.6	8.8	-17.6
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	2.7	6.2	-39.0	13.9	-8.1	23.2	-18.4
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	8.5	8.9	-34.4	-14.9	4.0	12.3	-20.2
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	11.8	-11.8	-47.0	-48.4	35.0	11.6	-36.4
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	7.2	13.5	-10.2	4.3	11.1	28.0	27.0
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	-1.5	2.5	-10.6	-5.5	-5.0	7.4	-24.2
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	14.1	19.4	-12.7	12.0	28.7	23.2	-32.6
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	5.5	17.8	-24.5	-13.2	27.0	15.5	-15.7
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	8.1	7.6	-15.0	-10.3	19.8	10.2	-11.4
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	15.7	1.4	-22.6	0.7	14.2	-1.6	-20.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	12.3	8.8	-12.7	-2.3	13.9	5.0	-17.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	12.1	20.6	-31.7	-37.5	48.9	44.6	-26.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	11.1	14.0	-22.3	-8.0	30.1	16.2	-28.7
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	15.8	-14.6	-18.1	1.2	38.4	10.7	-29.1
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	7.1	8.3	-15.1	-8.1	28.2	2.4	-22.7
สิ่งมีชีวิต	-21.5	27.8	-17.6	-92.2	57.5	54.5	56.2
อาวุธและส่วนประกอบ	-4.1	6.2	-5.5	28.0	61.4	-24.8	-28.5
อื่น ๆ	13.2	12.7	23.1	12.5	1.1	-0.2	1.8
รวมทั้งหมด	9.2	6.6	-16.6	-3.7	16.6	6.3	-20.3

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 41 สัดส่วนการนำเข้าของสหรัฐฯ จากจีนรายสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.6	0.6	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.5
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	13.7	13.2	14.2	13.9	11.3	11.4	10.9
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	6.1	6.8	7.2	8.3	9.2	10.7	9.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	4.4	4.9	4.4	4.0	4.3	4.7	5.0
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	14.7	14.9	15.2	14.1	14.5	15.0	16.7
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	29.2	27.7	25.7	26.9	26.4	24.4	24.5
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	8.4	8.6	9.0	9.1	8.9	8.8	9.1
สินแร่และเชื้อเพลิง	0.5	0.5	0.4	0.3	0.3	0.5	0.4
เหล็กและผลิตภัณฑ์	2.0	2.1	2.0	1.9	2.1	2.3	2.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.7	0.5	0.5	0.5	0.7	0.7	0.6
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	17.7	18.0	18.3	17.5	19.2	18.5	18.0
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
อื่น ๆ	1.2	1.3	1.9	2.2	1.9	1.8	2.3
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

สินค้าที่จีนนำเข้าจากสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.1 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของจีนจากสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ (1) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ (2) สินแร่และเชื้อเพลิง (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) สินค้าเกษตรกรรม และ (5) ยานพาหนะและส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -2.8 -56.6 -11.8 -16.3 และ -37.6 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 2.3 12.9 -4.4 -23.2 และ -4.9 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 42 - 44)

ตารางที่ 42 มูลค่าการนำเข้าของเงินจากสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	17,417	9,943	8,325	15,617	27,972	31,124	23,913
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1,058	1,178	1,266	967	1,370	1,100	1,194
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	1,343	1,283	959	844	1,065	1,249	1,260
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	1,277	631	985	3,302	4,371	4,553	3,824
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1,789	2,208	1,861	2,287	2,918	3,067	3,325
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	4,523	8,627	4,696	5,123	6,097	5,658	5,181
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	20,636	21,869	19,279	20,772	24,951	27,667	26,446
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	31,611	30,950	19,302	15,171	17,572	16,700	15,876
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6,503	7,122	6,158	6,169	6,476	5,847	5,426

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	12,329	13,845	14,810	15,278	16,733	13,108	9,251
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	25,146	28,186	27,399	26,567	30,181	30,586	31,302
สินแร่และเชื้อเพลิง	11,287	14,309	6,215	12,680	27,252	25,653	28,974
เหล็กและผลิตภัณฑ์	1,542	1,666	1,354	1,365	1,398	1,439	1,273
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1,200	1,235	949	550	410	713	660
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	11,984	11,677	8,690	7,937	8,849	8,560	7,647
สิ่งมีชีวิต	16	16	6	17	47	24	43
อาวุธและส่วนประกอบ	1	1	0	0	0	1	1
อื่น ๆ	0	377	642	605	717	604	489
รวมทั้งหมด	149,661	155,123	122,896	135,251	178,380	177,653	166,085

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 43 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของเงินจากสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	0.0	-42.9	-16.3	87.6	79.1	11.3	-23.2
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	22.9	11.4	7.5	-23.6	41.7	-19.8	8.6
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	26.7	-4.5	-25.3	-12.0	26.2	17.4	0.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	-12.1	-50.6	56.1	235.2	32.4	4.2	-16.0
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	-6.1	23.4	-15.7	22.9	27.6	5.1	8.4
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	12.9	90.8	-45.6	9.1	19.0	-7.2	-8.4
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	17.3	6.0	-11.8	7.7	20.1	10.9	-4.4
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	10.9	-2.1	-37.6	-21.4	15.8	-5.0	-4.9
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	5.6	9.5	-13.5	0.2	5.0	-9.7	-7.2
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	6.5	12.3	7.0	3.2	9.5	-21.7	-29.4
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	9.6	12.1	-2.8	-3.0	13.6	1.3	2.3
สินแร่และเชื้อเพลิง	98.5	26.8	-56.6	104.0	114.9	-5.9	12.9
เหล็กและผลิตภัณฑ์	22.8	8.1	-18.7	0.8	2.4	2.9	-11.5
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	12.1	3.0	-23.2	-42.0	-25.4	73.6	-7.4
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	10.2	-2.6	-25.6	-8.7	11.5	-3.3	-10.7
สิ่งมีชีวิต	188.4	0.6	-60.4	171.3	173.7	-48.3	77.1
อาวุธและส่วนประกอบ	35.0	-58.1	-19.9	-36.3	6.7	95.3	61.1
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	70.3	-5.8	18.6	-15.8	-19.0
รวมทั้งหมด	13.0	3.6	-20.8	10.1	31.9	-0.4	-6.5

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 44 สัดส่วนการนำเข้าของเงินจากสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	11.6	6.4	6.8	11.5	15.7	17.5	14.4
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	0.7	0.8	1.0	0.7	0.8	0.6	0.7
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.9	0.8	0.8	0.6	0.6	0.7	0.8
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.9	0.4	0.8	2.4	2.5	2.6	2.3
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1.2	1.4	1.5	1.7	1.6	1.7	2.0
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	3.0	5.6	3.8	3.8	3.4	3.2	3.1
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	13.8	14.1	15.7	15.4	14.0	15.6	15.9
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	21.1	20.0	15.7	11.2	9.9	9.4	9.6
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4.3	4.6	5.0	4.6	3.6	3.3	3.3
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	8.2	8.9	12.1	11.3	9.4	7.4	5.6
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	16.8	18.2	22.3	19.6	16.9	17.2	18.8
สินแร่และเชื้อเพลิง	7.5	9.2	5.1	9.4	15.3	14.4	17.4
เหล็กและผลิตภัณฑ์	1.0	1.1	1.1	1.0	0.8	0.8	0.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.8	0.8	0.8	0.4	0.2	0.4	0.4
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	8.0	7.5	7.1	5.9	5.0	4.8	4.6
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.0	0.2	0.5	0.4	0.4	0.3	0.3
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

(2) ภาวะการค้าไทย-สหรัฐฯ และไทย-จีน

มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 13.9 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.2 13.4 17.5 และ 3.5 ในปี 2563 - 2566 อีกทั้งที่ผ่านมามีไทยเป็นฝ่ายเกินดุลกับสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2565 ก่อนที่มูลค่าการเกินดุลจะลดลงเล็กน้อยในปี 2566 ขณะที่มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับจีนหดตัวร้อยละ -0.4 และ -0.2 ในปี 2562 - 2563 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 29.2 และ 2.2 ในปี 2564 - 2565 และกลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -0.3 ในปี 2566 โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2566 (รายละเอียดตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 มูลค่าการค้าของไทย-สหรัฐฯ และไทย-จีน

มูลค่าการค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มูลค่าการค้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)							
การค้าไทย-สหรัฐฯ	41,540	42,859	48,819	48,920	55,480	65,199	67,509
การค้าไทย-จีน	74,139	80,223	79,907	79,723	102,973	105,241	104,893
ไทยส่งออกปสหรัฐฯ	26,518	27,804	31,288	34,062	41,142	47,039	47,775

มูลค่าการค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ไทยส่งออกไปจีน	29,405	30,056	29,026	29,543	36,608	34,021	33,785
ไทยนำเข้าจากสหรัฐฯ	15,023	15,055	17,531	14,858	14,338	18,160	19,734
ไทยนำเข้าจากจีน	44,734	50,167	50,882	50,181	66,365	71,220	71,109
ดุลการค้าไทย-สหรัฐฯ	11,495	12,749	13,757	19,204	26,804	28,879	28,041
ดุลการค้าไทย-จีน	-15,329	-20,111	-21,856	-20,638	-29,757	-37,199	-37,324
การเติบโต (%)							
การค้าไทย-สหรัฐฯ	13.9	3.2	13.9	0.2	13.4	17.5	3.5
การค้าไทย-จีน	12.6	8.2	-0.4	-0.2	29.2	2.2	-0.3
ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ	9.0	4.9	12.5	8.9	20.8	14.3	1.6
ไทยส่งออกไปจีน	24.7	2.2	-3.4	1.8	23.9	-7.1	-0.7
ไทยนำเข้าจากสหรัฐฯ	23.9	0.2	16.4	-15.2	-3.5	26.7	8.7
ไทยนำเข้าจากจีน	5.9	12.1	1.4	-1.4	32.3	7.3	-0.2
สัดส่วน (%)							
การค้าไทย-สหรัฐฯ	9.0	8.6	10.1	11.2	10.4	11.1	11.8
การค้าไทย-จีน	16.1	16.0	16.5	18.2	19.3	17.9	18.3
ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ	11.2	11.1	12.7	14.9	15.4	16.6	17.1
ไทยส่งออกไปจีน	12.5	12.0	11.8	12.9	13.7	12.0	12.1
ไทยนำเข้าจากสหรัฐฯ	6.7	6.0	7.3	7.1	5.4	5.9	6.8
ไทยนำเข้าจากจีน	19.9	20.1	21.3	24.1	24.9	23.3	24.3

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.0 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ (1) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (2) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (3) ยานพาหนะและส่วนประกอบ (4) เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง และ (5) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 17.2 -5.7 17.9 3.1 และ 6.4 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 23.1 -4.1 13.1 -13.0 และ 5.2 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 46 - 48)

ตารางที่ 46 มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังสหรัฐฯ รายสินค้า (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	861	989	1,095	1,087	1,116	1,156	1,093
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	814	769	809	836	914	894	805
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	1,460	1,213	1,203	1,384	1,193	1,254	1,050
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	16	17	9	8	10	12	15
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	782	904	934	1,137	1,319	1,517	1,320

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	2,517	2,849	2,938	2,503	3,275	3,870	3,367
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	1,628	1,984	1,978	2,370	3,304	2,824	2,579
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	3,320	3,773	4,449	5,422	5,513	5,650	6,392
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4,664	3,931	4,609	6,368	8,425	10,169	12,515
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	6,741	7,220	6,808	7,974	9,083	12,313	11,804
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	1,521	1,766	1,879	1,878	2,461	2,563	2,697
สินแร่และเชื้อเพลิง	175	213	135	165	291	307	228
เหล็กและผลิตภัณฑ์	812	898	974	1,003	1,307	1,471	1,484
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	225	258	362	351	817	778	328
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	970	1,015	1,200	1,574	2,112	2,258	2,097
สิ่งมีชีวิต	0	0	0	0	1	1	1
อาวุธและส่วนประกอบ	10	3	1,905	2	0	5	0
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	26,518	27,804	31,288	34,062	41,142	47,039	47,775

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 47 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของไทยไปยังสหรัฐฯ รายสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	13.6	14.8	10.8	-0.8	2.7	3.6	-5.4
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	-7.9	-5.6	5.3	3.4	9.3	-2.3	-9.9
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	6.8	-16.9	-0.9	15.0	-13.7	5.1	-16.3
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	8.5	3.0	-45.9	-15.1	32.9	14.9	27.7
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	11.1	15.6	3.3	21.7	15.9	15.0	-13.0
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	-4.9	13.2	3.1	-14.8	30.8	18.2	-13.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	14.8	21.9	-0.3	19.8	39.4	-14.5	-8.7
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	18.4	13.6	17.9	21.9	1.7	2.5	13.1
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	15.8	-15.7	17.2	38.2	32.3	20.7	23.1
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	6.7	7.1	-5.7	17.1	13.9	35.6	-4.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	1.3	16.2	6.4	0.0	31.0	4.2	5.2
สินแร่และเชื้อเพลิง	52.1	21.4	-36.7	22.2	76.2	5.6	-25.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	53.7	10.5	8.5	2.9	30.4	12.5	0.9
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	-2.6	14.6	40.4	-3.0	132.5	-4.8	-57.9

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	-4.4	4.7	18.2	31.1	34.2	6.9	-7.1
สิ่งมีชีวิต	-50.1	-42.5	31.4	139.1	79.1	-30.8	32.2
อาวุธและส่วนประกอบ	6,252.1	-70.3	63,000.1	-99.9	-95.1	5,331.6	-92.4
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	9.0	4.9	12.5	8.9	20.8	14.3	1.6

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 48 สัดส่วนการส่งออกของไทยไปยังสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	3.2	3.6	3.5	3.2	2.7	2.5	2.3
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	3.1	2.8	2.6	2.5	2.2	1.9	1.7
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	5.5	4.4	3.8	4.1	2.9	2.7	2.2
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	3.0	3.3	3.0	3.3	3.2	3.2	2.8
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	9.5	10.2	9.4	7.3	8.0	8.2	7.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	6.1	7.1	6.3	7.0	8.0	6.0	5.4
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	12.5	13.6	14.2	15.9	13.4	12.0	13.4
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	17.6	14.1	14.7	18.7	20.5	21.6	26.2
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	25.4	26.0	21.8	23.4	22.1	26.2	24.7
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	5.7	6.4	6.0	5.5	6.0	5.4	5.6
สินแร่และเชื้อเพลิง	0.7	0.8	0.4	0.5	0.7	0.7	0.5
เหล็กและผลิตภัณฑ์	3.1	3.2	3.1	2.9	3.2	3.1	3.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.8	0.9	1.2	1.0	2.0	1.7	0.7
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	3.7	3.7	3.8	4.6	5.1	4.8	4.4
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าที่ไทยส่งออกไปจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (2) ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป (3) สินค้าเกษตรกรรม (4) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และ (5) ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -13.3 100.2 -23.7 -13.1 และ -13.7 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -19.1 27.5 -16.3 -19.1 และ 16.7 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 49 - 51)

ตารางที่ 49 มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังจีนรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	5,178	4,219	3,220	3,031	4,835	4,638	3,880
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	743	1,128	2,258	3,059	5,168	5,059	6,450
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	195	302	441	364	369	368	428
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	13	86	242	371	354	414	534
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	658	732	912	883	982	1,142	1,634
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	1,101	1,474	1,589	982	1,142	1,076	1,346
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	7,558	8,925	7,736	7,684	8,708	8,507	6,882
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	1,891	1,614	2,146	2,379	2,423	1,404	1,539
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	2,012	2,345	2,121	2,249	2,294	2,178	2,059
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3,598	3,448	2,995	3,244	3,882	3,551	2,872
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	2,405	1,792	1,863	1,721	1,526	1,208	1,094
สินแร่และเชื้อเพลิง	1,400	1,612	1,463	1,447	1,875	1,692	1,612
เหล็กและผลิตภัณฑ์	360	243	179	174	380	197	242
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	45	44	53	145	193	274	512
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	2,248	2,094	1,807	1,810	2,476	2,314	2,700
สิ่งมีชีวิต	0	0	1	0	0	0	0
อาวุธและส่วนประกอบ	0	0	0	0	0	1	0
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	29,405	30,056	29,026	29,543	36,608	34,021	33,785

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 50 การเปลี่ยนแปลงการส่งออกของไทยไปยังจีนรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	21.3	-18.5	-23.7	-5.9	59.5	-4.1	-16.3
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	25.9	51.9	100.2	35.5	68.9	-2.1	27.5
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	17.2	54.7	45.9	-17.4	1.4	-0.4	16.2
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	212.9	535.6	182.2	53.5	-4.7	17.2	28.8
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	25.0	11.2	24.6	-3.2	11.2	16.3	43.1
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	28.8	33.9	7.8	-38.2	16.4	-5.8	25.1
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	34.1	18.1	-13.3	-0.7	13.3	-2.3	-19.1
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	47.1	-14.7	33.0	10.8	1.9	-42.1	9.6
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	22.3	16.6	-9.6	6.1	2.0	-5.1	-5.5
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	18.4	-4.2	-13.1	8.3	19.7	-8.5	-19.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	2.2	-25.5	3.9	-7.6	-11.3	-20.8	-9.4
สินแร่และเชื้อเพลิง	34.7	15.1	-9.2	-1.1	29.6	-9.8	-4.7
เหล็กและผลิตภัณฑ์	11.0	-32.6	-26.2	-2.7	118.2	-48.2	22.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	-0.5	-2.9	21.3	171.7	33.2	42.0	87.1
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	24.5	-6.9	-13.7	0.1	36.8	-6.6	16.7
สิ่งมีชีวิต	-56.8	63.4	605.5	-94.2	341.9	-36.8	-19.6
อาวุธและส่วนประกอบ	-94.0	-100.0	n.a.	n.a.	121.1	75,794.3	-70.2
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	24.7	2.2	-3.4	1.8	23.9	-7.1	-0.7

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น
ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 51 สัดส่วนการส่งออกของไทยไปยังจีนรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	17.6	14.0	11.1	10.3	13.2	13.6	11.5
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	2.5	3.8	7.8	10.4	14.1	14.9	19.1
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.7	1.0	1.5	1.2	1.0	1.1	1.3
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.0	0.3	0.8	1.3	1.0	1.2	1.6
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.2	2.4	3.1	3.0	2.7	3.4	4.8
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	3.7	4.9	5.5	3.3	3.1	3.2	4.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	25.7	29.7	26.7	26.0	23.8	25.0	20.4
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	6.4	5.4	7.4	8.1	6.6	4.1	4.6

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6.8	7.8	7.3	7.6	6.3	6.4	6.1
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	12.2	11.5	10.3	11.0	10.6	10.4	8.5
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	8.2	6.0	6.4	5.8	4.2	3.6	3.2
สินแร่และเชื้อเพลิง	4.8	5.4	5.0	4.9	5.1	5.0	4.8
เหล็กและผลิตภัณฑ์	1.2	0.8	0.6	0.6	1.0	0.6	0.7
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.2	0.1	0.2	0.5	0.5	0.8	1.5
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	7.6	7.0	6.2	6.1	6.8	6.8	8.0
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทยจากสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ (1) สินแร่และเชื้อเพลิง (2) ยานพาหนะและส่วนประกอบ (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และ (5) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 62.2 1.4 2.9 19.1 และ -17.0 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 25.2 36.3 -15.5 20.4 และ -24.6 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 52 - 54)

ตารางที่ 52 มูลค่าการนำเข้าของไทยจากสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	1,004	1,377	1,258	1,034	1,058	802	765
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	103	126	141	110	89	110	108
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	241	261	214	177	110	151	123
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	6	9	9	9	9	11	7
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	542	604	527	494	518	512	382
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	1,041	1,183	713	578	693	789	778
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	2,072	2,179	2,241	2,017	2,433	2,628	2,222
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	2,872	1,914	1,941	2,784	1,479	2,369	3,228
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	856	864	882	793	877	1,024	1,359
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	1,835	1,893	1,570	1,567	1,707	1,879	1,417

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	1,876	1,892	2,253	1,929	1,600	1,725	2,077
สินแร่และเชื้อเพลิง	723	1,469	2,384	2,034	2,193	4,249	5,318
เหล็กและผลิตภัณฑ์	509	503	403	389	414	428	419
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	58	72	70	97	136	175	265
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	1,223	602	652	598	934	1,080	1,039
สิ่งมีชีวิต	8	14	17	19	23	15	23
อาวุธและส่วนประกอบ	53	93	2,254	228	65	215	202
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	15,023	15,055	17,531	14,858	14,338	18,160	19,734

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น
ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 53 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของไทยจากสหรัฐฯ รายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	12.2	37.1	-8.7	-17.8	2.4	-24.2	-4.6
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	-15.2	22.0	11.8	-22.2	-19.0	24.0	-1.9
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	18.5	8.0	-17.8	-17.4	-37.8	36.8	-18.1
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	8.8	50.4	0.0	-1.7	-6.9	23.6	-30.1
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	-5.8	11.4	-12.6	-6.3	4.9	-1.2	-25.3
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	22.2	13.6	-39.7	-19.0	19.9	13.7	-1.4
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	7.8	5.1	2.9	-10.0	20.6	8.0	-15.5
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	69.5	-33.3	1.4	43.5	-46.9	60.2	36.3
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	0.6	0.9	2.1	-10.1	10.5	16.8	32.8
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3.2	3.2	-17.0	-0.2	8.9	10.1	-24.6
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	-2.9	0.9	19.1	-14.4	-17.0	7.8	20.4
สินแร่และเชื้อเพลิง	190.5	103.3	62.2	-14.7	7.8	93.7	25.2
เหล็กและผลิตภัณฑ์	30.3	-1.2	-19.9	-3.6	6.4	3.5	-2.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	-8.6	25.5	-2.5	38.2	40.1	28.2	51.6
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	112.7	-50.8	8.3	-8.2	56.2	15.6	-3.8
สิ่งมีชีวิต	83.3	67.3	24.1	13.0	20.1	-33.8	51.6
อาวุธและส่วนประกอบ	242.1	76.7	2,323.1	-89.9	-71.5	229.9	-6.0

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	23.9	0.2	16.4	-15.2	-3.5	26.7	8.7

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 54 สัดส่วนการนำเข้าของไทยจากสหรัฐฯ รายสินค้า (หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	6.7	9.1	7.2	7.0	7.4	4.4	3.9
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	0.7	0.8	0.8	0.7	0.6	0.6	0.5
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	1.6	1.7	1.2	1.2	0.8	0.8	0.6
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	3.6	4.0	3.0	3.3	3.6	2.8	1.9
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	6.9	7.9	4.1	3.9	4.8	4.3	3.9
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	13.8	14.5	12.8	13.6	17.0	14.5	11.3
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	19.1	12.7	11.1	18.7	10.3	13.0	16.4
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	5.7	5.7	5.0	5.3	6.1	5.6	6.9
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	12.2	12.6	9.0	10.5	11.9	10.3	7.2
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	12.5	12.6	12.9	13.0	11.2	9.5	10.5
สินแร่และเชื้อเพลิง	4.8	9.8	13.6	13.7	15.3	23.4	26.9
เหล็กและผลิตภัณฑ์	3.4	3.3	2.3	2.6	2.9	2.4	2.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	0.4	0.5	0.4	0.7	1.0	1.0	1.3
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	8.1	4.0	3.7	4.0	6.5	5.9	5.3
สิ่งมีชีวิต	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
อาวุธและส่วนประกอบ	0.4	0.6	12.9	1.5	0.5	1.2	1.0
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทยจากจีนในปี 2566) ได้แก่ (1) เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (2) คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (3) เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก (4) เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และ (5) เหล็กและผลิตภัณฑ์ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ยังร้อยละ -1.7 -1.3 -5.8 0.5 และ -5.7 ตามลำดับ และมูลค่า

การนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -0.2 -8.5 -9.0 2.9 และ 1.5 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 55 - 57)

ตารางที่ 55 มูลค่าการนำเข้าของไทยจากจีนรายสินค้า

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	244	275	303	312	338	378	392
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	865	980	1,059	1,030	1,056	1,213	1,296
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	406	412	450	458	380	452	398
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	28	28	26	23	21	26	31
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	280	310	350	377	450	561	585
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	3,352	3,873	3,976	3,399	3,936	4,423	4,287
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	6,254	7,025	6,616	6,629	10,221	11,134	10,135
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	2,193	2,232	2,527	2,325	3,081	3,608	5,858
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	7,408	8,647	8,501	9,435	12,512	13,848	13,815
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	8,933	9,716	9,585	10,365	13,016	12,575	11,506
เครื่องจักร เครื่องมือ และ ส่วนประกอบ	5,172	5,924	5,951	5,900	7,233	7,132	7,341
สินแร่และเชื้อเพลิง	786	1,172	2,043	1,016	1,873	2,060	2,026
เหล็กและผลิตภัณฑ์	4,965	5,112	4,819	4,433	6,263	7,079	7,188
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	862	1,070	1,078	1,034	1,599	2,152	1,646
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	2,980	3,373	3,582	3,430	4,380	4,553	4,595
สิ่งมีชีวิต	0	0	0	0	0	0	0
อาวุธและส่วนประกอบ	6	18	16	15	6	28	9
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งหมด	44,734	50,167	50,882	50,181	66,365	71,220	71,109

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 56 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าของไทยจากจีนรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	-2.1	12.4	10.1	3.1	8.4	11.7	3.8
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	-0.5	13.4	8.0	-2.8	2.6	14.9	6.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	-12.1	1.4	9.4	1.6	-16.9	18.8	-12.0
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	4.9	-0.5	-7.3	-10.2	-8.6	21.4	17.3
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	5.3	10.7	12.8	7.8	19.3	24.6	4.3

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	12.0	15.5	2.7	-14.5	15.8	12.4	-3.1
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	20.2	12.3	-5.8	0.2	54.2	8.9	-9.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	11.1	1.8	13.2	-8.0	32.5	17.1	62.4
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	9.6	16.7	-1.7	11.0	32.6	10.7	-0.2
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	6.8	8.8	-1.3	8.1	25.6	-3.4	-8.5
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	-5.6	14.5	0.5	-0.9	22.6	-1.4	2.9
สินแร่และเชื้อเพลิง	17.4	49.2	74.3	-50.3	84.4	10.0	-1.6
เหล็กและผลิตภัณฑ์	-6.1	3.0	-5.7	-8.0	41.3	13.0	1.5
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	11.9	24.1	0.7	-4.0	54.5	34.6	-23.5
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	4.7	13.2	6.2	-4.2	27.7	3.9	0.9
สิ่งมีชีวิต	213.2	-22.0	-46.3	-40.6	44.7	-9.1	-34.2
อาวุธและส่วนประกอบ	-85.7	212.2	-7.1	-8.9	-58.7	347.8	-66.3
อื่น ๆ	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
รวมทั้งหมด	5.9	12.1	1.4	-1.4	32.3	7.3	-0.2

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 57 สัดส่วนการนำเข้าของไทยจากจีนรายสินค้า

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	0.5	0.5	0.6	0.6	0.5	0.5	0.6
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1.9	2.0	2.1	2.1	1.6	1.7	1.8
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	0.9	0.8	0.9	0.9	0.6	0.6	0.6
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	0.6	0.6	0.7	0.8	0.7	0.8	0.8
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	7.5	7.7	7.8	6.8	5.9	6.2	6.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	14.0	14.0	13.0	13.2	15.4	15.6	14.3
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	4.9	4.4	5.0	4.6	4.6	5.1	8.2
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	16.6	17.2	16.7	18.8	18.9	19.4	19.4
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	20.0	19.4	18.8	20.7	19.6	17.7	16.2
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	11.6	11.8	11.7	11.8	10.9	10.0	10.3
สินแร่และเชื้อเพลิง	1.8	2.3	4.0	2.0	2.8	2.9	2.8
เหล็กและผลิตภัณฑ์	11.1	10.2	9.5	8.8	9.4	9.9	10.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1.9	2.1	2.1	2.1	2.4	3.0	2.3

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	6.7	6.7	7.0	6.8	6.6	6.4	6.5
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: การใช้ตัวเลขข้อมูลการค้าของไทยจาก Global Trade Atlas เพื่อประมวลผลร่วมกับตัวเลขข้อมูลการค้าของประเทศอื่น ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

3. แนวโน้มผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลกและไทยในภาพรวม

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน รอบใหม่ (ปี 2567) จะยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลก ในภาพรวม อีกทั้งจะต้องติดตามการดำเนินการของจีนที่อาจใช้มาตรการทางภาษีตอบโต้สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม คาดว่าไม่น่าจะมีผลกระทบที่รุนแรงนักเมื่อเทียบกับสงครามการค้าที่เกิดขึ้นในปี 2561 ที่ส่งผลกระทบทำให้เศรษฐกิจโลก ชะลอตัวและมูลค่าการค้าโลกหดตัวอย่างชัดเจนในปี 2562 (มูลค่าการค้าโลกหดตัวร้อยละ -2.4 จากขยายตัวร้อยละ 10.9 และ 10.2 ในปี 2560 และปี 2561) ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ให้ความเห็นว่า สหรัฐฯ ควรใช้นโยบายทางการค้าที่เปิดกว้างและร่วมมือกับจีนในการจัดการความตึงเครียดทางการค้า แทนการใช้มาตรการทางภาษีกับจีน เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการค้าโลก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกทางเศรษฐกิจโลก (Fragmentation)

ที่ผ่านมาถือว่าไทยสามารถประคับประคองตัวเองและปรับตัวกับความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และจีนได้ โดยมูลค่าการค้าของไทยฟื้นตัวที่ร้อยละ 23.1 และ 9.2 ในปี 2564 - 2565 จากหดตัวร้อยละ -3.7 ในปี 2562 ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสงครามการค้าและหดตัวร้อยละ -9.3 ในปี 2563 ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบในระยะยาว แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสของประเทศไทย ทั้งจากประเด็นสงครามการค้า สงครามเทคโนโลยี แนวโน้มการแยกห่วงโซ่อุปทาน และความร่วมมือต่าง ๆ ของสหรัฐฯ และจีน กับชาติพันธมิตรของแต่ละฝ่าย ประกอบกับวิกฤตโควิด-19 ที่ทำให้สหรัฐฯ และจีน รวมทั้งประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญด้านความมั่นคงของห่วงโซ่การผลิต และการไม่ให้พึ่งพาประเทศใดมากเกินไป น่าจะทำให้มีแนวโน้มของการแบ่งแยกห่วงโซ่การผลิตและเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมที่มีนัยสำคัญออกเป็น 2 ขั้ว ระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ควบคู่กับเกิดการเคลื่อนย้าย/เบี่ยงเบนการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Relocation/Diversion) และทำให้สหรัฐฯ และจีน กระจายแหล่งนำเข้าและตลาดไปยังประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะ เป็นโอกาสของไทยในการส่งออกสินค้าทดแทน และขยายการค้ากับสองประเทศนี้ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีโอกาสที่สินค้าจากจีนจะไหลทะลักเข้ามาไทย และผู้ประกอบการไทยอาจจะต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทั้งนี้ ส่วนแบ่งตลาดของไทยเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ ถึงร้อยละ 0.5 เป็น ร้อยละ 1.8 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 – 2566) โดยสินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และส่วนประกอบของยานยนต์ ขณะที่สินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าสหรัฐฯ ในตลาดจีน อาทิ ของใช้ในบ้าน และสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ (รายละเอียดดังตารางที่ 58 - 61)

ตารางที่ 58 สัดส่วนการนำเข้าสินค้าจีนต่อการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	4.3	4.8	4.0	4.0	3.8	3.4	3.1
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	5.0	5.0	3.0	3.3	2.7	3.0	2.4
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	12.9	13.4	9.0	7.9	6.3	6.6	6.2
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	3.1	2.6	1.4	0.7	0.7	0.7	0.5
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	2.1	2.1	1.8	1.8	1.7	1.9	2.4
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	29.7	29.3	26.5	21.8	19.7	19.0	16.9
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	12.8	13.1	11.0	11.8	12.8	14.1	10.0
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	5.9	6.7	5.0	5.3	6.0	6.0	4.5
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	35.5	36.4	31.3	28.0	27.6	26.1	22.7
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	54.4	52.9	44.7	43.8	42.3	38.3	34.4
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	16.7	16.5	13.9	15.3	14.8	13.8	11.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	1.0	1.1	0.8	0.8	0.7	0.7	0.6
เหล็กและผลิตภัณฑ์	16.2	16.9	15.0	16.9	13.8	13.0	11.1
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	14.8	12.2	10.9	12.9	11.9	10.4	9.4
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	43.1	43.3	38.8	37.6	37.4	35.2	32.4
สิ่งมีชีวิต	1.2	1.6	1.2	0.1	0.1	0.2	0.3
อาวุธและส่วนประกอบ	5.0	5.3	5.3	5.0	5.6	4.9	3.8
อื่น ๆ	6.8	6.9	7.6	9.5	8.2	8.4	8.0
รวมทั้งหมด	21.6	21.2	18.0	18.6	17.8	16.5	13.9

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 59 สัดส่วนการนำเข้าสินค้าไทยต่อการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	3.8	4.5	5.3	5.2	4.3	4.4	4.1
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	1.8	1.7	1.8	1.8	1.9	1.9	1.6
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	6.5	5.4	5.5	6.3	4.2	4.6	4.5
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1.7	1.6	1.6	1.7	1.6	1.8	1.4

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	1.2	1.2	1.2	0.9	1.1	1.3	1.3
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	0.7	0.7	0.7	0.7	0.9	0.8	0.7
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	0.9	0.9	1.1	1.3	1.5	1.5	1.2
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	2.3	2.0	2.4	3.2	3.3	3.9	4.7
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3.6	3.5	3.5	4.3	4.5	5.0	5.3
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	0.8	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
เหล็กและผลิตภัณฑ์	1.4	1.3	1.7	1.8	1.5	1.8	1.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	1.1	1.2	1.4	1.8	2.3	2.5	1.3
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	0.6	0.5	0.7	0.9	0.9	1.1	1.1
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.5	0.6
รวมทั้งหมด	1.3	1.3	1.3	1.6	1.7	1.8	1.8

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 60 สัดส่วนการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ ต่อการนำเข้าทั้งหมดของจีน

(หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	27.2	16.1	14.4	23.3	29.1	28.9	22.0
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	14.1	11.5	9.5	7.1	7.7	5.9	5.7
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	16.1	10.7	6.0	6.6	7.4	6.5	6.5
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	12.4	5.2	4.9	10.4	13.2	13.9	13.3
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	5.5	6.0	4.7	5.3	5.4	5.7	6.2
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง	6.2	6.0	3.6	5.0	3.7	3.1	2.8
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	10.3	9.8	9.0	10.1	9.9	10.8	11.4
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	25.5	23.4	17.0	14.7	14.7	15.4	16.3
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	4.8	4.9	4.6	4.4	4.0	3.0	3.2
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3.4	3.2	3.5	3.3	2.9	2.5	2.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	12.3	12.3	12.8	12.4	12.2	14.8	15.3
สินแร่และเชื้อเพลิง	2.6	2.6	1.1	2.4	3.5	3.0	3.4
เหล็กและผลิตภัณฑ์	4.9	5.0	4.1	3.0	2.6	2.7	2.8
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	18.1	18.6	16.4	6.8	3.3	6.1	5.3
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	14.8	13.0	10.7	10.2	9.5	9.8	9.4

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สิ่งมีชีวิต	4.3	3.9	1.3	2.7	5.0	2.7	9.0
อาวุธและส่วนประกอบ	19.3	6.9	4.4	2.8	4.1	15.4	6.7
อื่น ๆ	0.0	2.8	4.3	5.5	5.5	7.8	4.5
รวมทั้งหมด	8.4	7.3	5.9	6.5	6.7	6.5	6.5

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 61 สัดส่วนของมูลค่าการนำเข้าสินค้าไทยต่อการนำเข้าทั้งหมดของจีน (หน่วย: ร้อยละ)

รายการสินค้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
สินค้าเกษตรกรรม	8.2	7.2	5.8	4.4	5.2	5.0	3.9
ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป	17.5	21.0	26.1	30.9	37.9	35.0	35.2
อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป	2.5	2.6	3.0	3.1	2.9	2.2	2.4
เนื้อสัตว์แช่แข็งและแปรรูป	0.1	0.6	1.2	1.2	1.1	1.3	1.9
อาหารปรุงแต่งและเครื่องดื่ม	1.8	1.8	2.2	2.3	2.0	2.4	3.2
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และ เครื่องสำอาง	2.4	1.4	1.6	1.6	1.3	1.0	1.0
เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก	4.0	4.2	4.0	4.0	3.8	3.7	3.3
ยานพาหนะและส่วนประกอบ	1.4	1.3	1.6	2.4	2.3	1.8	1.3
เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	2.7	2.6	2.7	2.6	2.6	2.3	2.3
คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3.1	2.9	3.6	3.5	3.6	3.3	3.1
เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ	1.6	1.3	1.4	1.4	1.1	1.0	1.0
สินแร่และเชื้อเพลิง	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
เหล็กและผลิตภัณฑ์	0.3	0.3	0.3	0.3	0.8	0.3	0.4
อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	5.3	2.2	0.6	1.6	1.8	3.8	5.4
ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ	3.1	2.8	2.6	2.6	2.9	3.1	3.5
สิ่งมีชีวิต	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0
อาวุธและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่น ๆ	0.0	0.1	0.1	0.3	0.4	0.6	0.4
รวมทั้งหมด	2.3	2.1	2.2	2.3	2.3	2.1	2.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

3.2 ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้อง

สินค้าที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีกับจีนมีจำนวน 14 รายการ มีมูลค่าการนำเข้าจากโลกรวมทั้งหมด 168.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เหล็กและอะลูมิเนียม เซมิคอนดักเตอร์ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) โซลาร์เซลล์ และแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV ซึ่งสหรัฐฯ นำเข้าจากจีน มูลค่า 18.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.2 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าข้างต้นของสหรัฐฯ ขณะที่

สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยมูลค่า 7.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.3 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าข้างต้นทั้งหมดของสหรัฐฯ

เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV เซมิคอนดักเตอร์ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV และเหล็กและอะลูมิเนียม โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากจีน 10,779 2,322 2,287 และ 1,681 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง พบว่า มี 5 รายการสินค้า ได้แก่ แม่เหล็กถาวร แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV กราฟไฟต์ธรรมชาติ หน้ากาก และ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV โดยมีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 80.0 71.7 70.3 68.1 และ 65.1 ตามลำดับ ขณะที่เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ โซลาร์เซลล์ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม ถูมียางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากไทย 4,150 1,960 680 และ 360 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 62)

ทั้งนี้ ประเมินว่าสินค้าที่ไทยอาจได้อานิสงส์จากการที่สหรัฐฯ ใช้มาตรการขึ้นภาษีนำเข้าจากจีน โดยการส่งออกสินค้าทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม และถูมียาง นอกจากนี้ คาดว่าไม่น่าจะมีผลต่อรถยนต์ไฟฟ้า (EV) ของไทย เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าหลายรายมีเป้าหมายในการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ พบว่ามูลค่าการส่งออกรถยนต์ทั้งคันจากไทยไปยังสหรัฐฯ น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกชิ้นส่วนของรถยนต์ประเภทสันดาปภายใน และตลาดส่งออกรถยนต์ของไทยส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคอาเซียนและโอเชียเนีย โดยเฉพาะออสเตรเลีย ขณะที่ยังต้องติดตามมาตรการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหรือสินค้าที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญอย่างใกล้ชิด อย่างเช่น โซลาร์เซลล์ โดยอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสำคัญที่ทางรัฐบาลสหรัฐฯ ได้เร่งส่งเสริมและปกป้องจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของจีน รวมถึงรัฐบาลสหรัฐฯ โดย กระทรวงพลังงาน และกระทรวงพาณิชย์ จะเฝ้าระวังการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและกำลังการผลิตส่วนเกินของสินค้าข้างต้นจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนอีกด้วย

ตารางที่ 62 สถิติการนำเข้าสินค้าที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีกับจีน

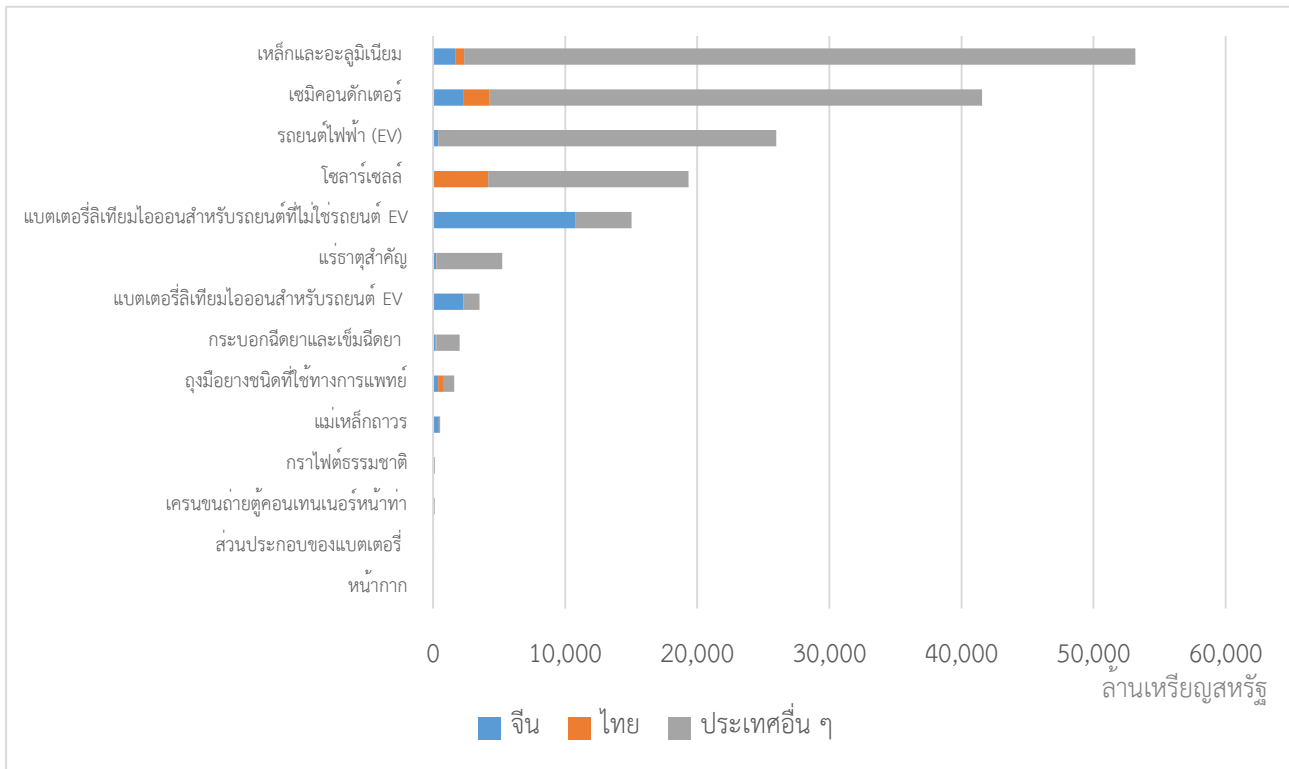
รายการสินค้า	อันดับแหล่งนำเข้าโลก	มูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ	การนำเข้าจากจีน			การนำเข้าจากไทย		
			อันดับ	มูลค่า	สัดส่วน	อันดับ	มูลค่า	สัดส่วน
เหล็กและอะลูมิเนียม	1	53,162.8	8	1,680.5	3.2	17	680.3	1.3
เซมิคอนดักเตอร์	8	41,562.5	5	2,322.3	5.6	6	1,960.1	4.7
รถยนต์ไฟฟ้า (EV)	1	25,987.9	10	385.0	1.5	n.a.	n.a.	n.a.
โซลาร์เซลล์	1	19,329.3	17	11.9	0.1	2	4,149.9	21.5
แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV	n.a.	15,033.4	1	10,779.2	71.7	35	1.0	0.01
แร่ธาตุสำคัญ	2	5,235.6	5	238.7	4.6	23	29.3	0.6
แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV	n.a.	3,514.7	1	2,287.0	65.1	36	0.006	0.0002
กระบอกฉีดยาและเข็มฉีดยา	1	2,020.2	3	199.6	9.9	13	36.6	1.8

รายการสินค้า	อันดับแหล่งนำเข้าโลก	มูลค่าการนำเข้าของสหรัฐฯ	การนำเข้าจากจีน			การนำเข้าจากไทย		
			อันดับ	มูลค่า	สัดส่วน	อันดับ	มูลค่า	สัดส่วน
ถุงมือยางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์	1	1,598.7	2	397.8	24.9	3	360.1	22.5
แม่เหล็กถาวร	3	543.5	1	434.7	80.0	29	0.3	0.05
กราไฟต์ธรรมชาติ	1	156.6	1	110.1	70.3	n.a.	n.a.	n.a.
เครื่องฉายตูดคอนเทนเนอร์หน้าท่า	5	112.8	1	46.8	5.6	4	9.3	4.7
ส่วนประกอบของแบตเตอรี่	n.a.	86.4	6	6.4	7.4	28	0.002	0.003
หน้ากาก	n.a.	10.8	1	7.4	68.1	22	0.0	0.1

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: ข้อมูลการนำเข้าของสหรัฐฯ ปี 2566

ภาพที่ 2 สัดส่วนการนำเข้าสินค้าที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีกับจีน จากจีน ไทย และประเทศอื่น ๆ

เซมิคอนดักเตอร์

ปี 2566 มูลค่าการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ของสหรัฐฯ สูงที่สุดเป็นอันดับ 8 ของโลก รองจากจีน ฮองกง สิงคโปร์ ไต้หวัน เกาหลีใต้ เวียดนาม และมาเลเซีย แหล่งนำเข้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ มาจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียตะวันออก โดยจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 5 มูลค่าการนำเข้า 2,322 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.6 ของมูลค่าการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ทั้งหมดของสหรัฐฯ) หดตัวร้อยละ -29.6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 6 มูลค่าการนำเข้า 1,960 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (สัดส่วนร้อยละ 4.7) หดตัวร้อยละ -10.0 ซึ่งถือว่าดีกว่าการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ทั้งหมดที่หดตัวร้อยละ -15.1 นอกจากนี้

การเติบโตเฉลี่ย (CAGR) มูลค่าการนำเข้าจากไทยในช่วงปี 2560 – 2566 ขยายตัวถึงร้อยละ 13.6 ทั้งนี้ การเติบโตเฉลี่ย (CAGR) มูลค่าการนำเข้าจากจีนและมาเลเซีย (แหล่งนำเข้าอันดับ 1 ของสหรัฐฯ) อยู่ที่ร้อยละ -6.0 และ -3.9 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 63 – 65 และภาพที่ 3)

ตารางที่ 63 มูลค่าการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ของสหรัฐฯ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	มาเลเซีย	12,870	15,356	15,877	15,333	19,074	14,697	10,152
2	ไต้หวัน	3,999	4,309	3,791	3,762	5,530	8,721	8,281
3	เกาหลีใต้	2,057	2,197	2,194	2,019	2,555	3,192	2,507
4	อิสราเอล	369	123	117	300	589	1,702	2,485
5	จีน	3,356	3,835	1,959	2,069	2,586	3,299	2,322
6	ไทย	910	1,047	984	950	1,408	2,177	1,960
7	เม็กซิโก	1,779	1,781	1,603	1,724	1,956	2,090	1,890
8	ไอร์แลนด์	2,192	1,054	845	584	1,656	2,415	1,823
9	เวียดนาม	2,176	1,395	1,946	2,565	2,774	2,401	1,790
10	ญี่ปุ่น	1,550	1,550	1,398	1,245	1,355	1,771	1,743
รวม 10 ประเทศ		31,258	32,649	30,714	30,550	39,482	42,462	34,953
ประเทศอื่น ๆ		4,242	4,475	3,906	3,095	4,112	6,514	6,609
รวมทั้งหมด		35,500	37,124	34,620	33,645	43,594	48,976	41,563

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ตารางที่ 64 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	มาเลเซีย	7.7	19.3	3.4	-3.4	24.4	-22.9	-30.9
2	ไต้หวัน	12.8	7.7	-12.0	-0.8	47.0	57.7	-5.0
3	เกาหลีใต้	12.0	6.8	-0.1	-8.0	26.6	24.9	-21.4
4	อิสราเอล	-55.7	-66.5	-5.0	155.7	96.5	188.9	46.0
5	จีน	20.5	14.3	-48.9	5.6	25.0	27.6	-29.6
6	ไทย	14.3	15.1	-6.0	-3.5	48.2	54.6	-10.0
7	เม็กซิโก	263.9	0.1	-10.0	7.6	13.4	6.8	-9.6
8	ไอร์แลนด์	-15.7	-51.9	-19.8	-30.9	183.6	45.8	-24.5
9	เวียดนาม	-3.2	-35.9	39.5	31.8	8.1	-13.4	-25.4
10	ญี่ปุ่น	-4.7	0.0	-9.8	-10.9	8.8	30.7	-1.6
รวม 10 ประเทศ		8.9	4.4	-5.9	-0.5	29.2	7.5	-17.7
ประเทศอื่น ๆ		6.3	5.5	-12.7	-20.8	32.9	58.4	1.5
รวมทั้งหมด		8.6	4.6	-6.7	-2.8	29.6	12.3	-15.1

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

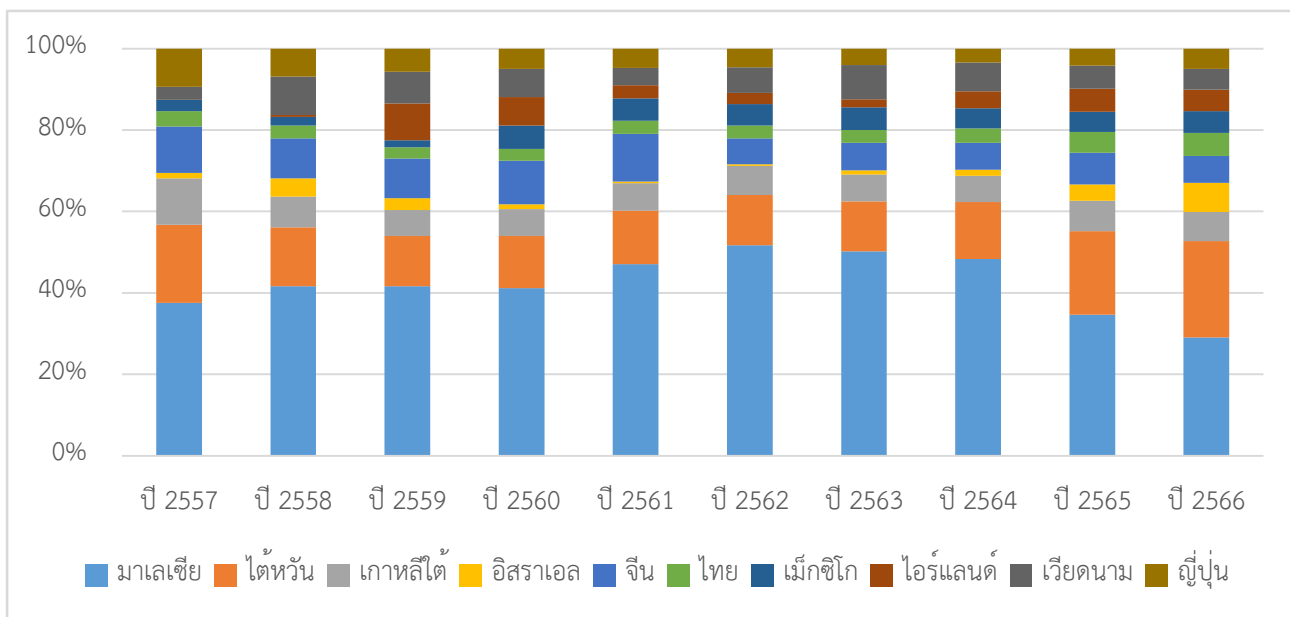
ตารางที่ 65 สัดส่วนการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	มาเลเซีย	36.3	41.4	45.9	45.6	43.8	30.0	24.4
2	ไต้หวัน	11.3	11.6	11.0	11.2	12.7	17.8	19.9
3	เกาหลีใต้	5.8	5.9	6.3	6.0	5.9	6.5	6.0
4	อิสราเอล	1.0	0.3	0.3	0.9	1.4	3.5	6.0
5	จีน	9.5	10.3	5.7	6.1	5.9	6.7	5.6
6	ไทย	2.6	2.8	2.8	2.8	3.2	4.4	4.7
7	เม็กซิโก	5.0	4.8	4.6	5.1	4.5	4.3	4.5
8	ไอร์แลนด์	6.2	2.8	2.4	1.7	3.8	4.9	4.4
9	เวียดนาม	6.1	3.8	5.6	7.6	6.4	4.9	4.3
10	ญี่ปุ่น	4.4	4.2	4.0	3.7	3.1	3.6	4.2
รวม 10 ประเทศ		88.0	87.9	88.7	90.8	90.6	86.7	84.1
ประเทศอื่น ๆ		12.0	12.1	11.3	9.2	9.4	13.3	15.9
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ภาพที่ 3 สัดส่วนการนำเข้าเซมิคอนดักเตอร์ของสหรัฐฯ

เหล็กและอะลูมิเนียม

ปี 2566 สหรัฐฯ ถือเป็นผู้นำเข้าหลักของโลก (มูลค่าการนำเข้าทั้งเหล็กและอะลูมิเนียมสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก) แหล่งนำเข้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ มาจากประเทศในภูมิภาคอเมริกาเหนือและเอเชียตะวันออก โดยส่วนแบ่งตลาดของแคนาดาและเม็กซิโกได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน (สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 และ 3.1 ตามลำดับ) ในช่วงปี 2560 - 2566 สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 8 มูลค่าการนำเข้า 1,681 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.2 ของมูลค่า

การนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมทั้งหมดของสหรัฐฯ) หดตัวร้อยละ -32.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 17 มูลค่าการนำเข้า 680 ล้านดอลลาร์ (สัดส่วนร้อยละ 1.3) หดตัวร้อยละ -31.3 อย่างไรก็ตาม การเติบโตเฉลี่ย (CAGR) มูลค่าการนำเข้าจากไทยในช่วงปี 2560 – 2566 ขยายตัวถึงร้อยละ 9.7 ทั้งนี้ การเติบโตเฉลี่ย (CAGR) มูลค่าการนำเข้าจากจีนและเวียดนาม (แหล่งนำเข้าอันดับ 14 ของสหรัฐฯ) อยู่ที่ร้อยละ -8.1 และ 2.5 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 66 – 68 และภาพที่ 4)

ตารางที่ 66 มูลค่าการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมของสหรัฐฯ

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	12,231	12,241	10,079	9,605	17,508	20,024	17,265
2	เม็กซิโก	2,785	3,288	2,854	2,434	5,578	6,997	4,837
3	เกาหลีใต้	2,901	2,607	2,543	1,725	3,233	5,038	3,821
4	บราซิล	2,590	2,787	2,877	1,706	2,936	2,481	2,926
5	เยอรมนี	1,900	2,074	1,886	1,277	1,515	2,471	2,250
6	ญี่ปุ่น	1,903	1,935	1,708	1,117	1,596	2,197	2,077
7	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	1,609	1,689	1,450	955	1,578	2,181	1,771
8	จีน	2,785	2,001	1,459	1,075	1,531	2,502	1,681
9	อิตาลี	821	968	857	488	584	1,174	1,443
10	ไต้หวัน	1,306	1,326	1,100	714	1,433	2,104	1,109
11	อินเดีย	1,140	1,007	900	477	888	1,938	1,069
14	เวียดนาม	615	935	556	306	1,128	1,426	712
17	ไทย	390	356	338	219	532	990	680
รวม 10 ประเทศ		30,831	30,914	26,813	21,097	37,491	47,170	39,179
ประเทศอื่น ๆ		15,534	16,070	12,862	7,643	14,604	20,481	13,983
รวมทั้งหมด		46,365	46,984	39,675	28,739	52,095	67,652	53,163

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

ตารางที่ 67 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	26.2	0.1	-17.7	-4.7	82.3	14.4	-13.8
2	เม็กซิโก	25.9	18.0	-13.2	-14.7	129.1	25.5	-30.9
3	เกาหลีใต้	18.5	-10.2	-2.5	-32.2	87.4	55.9	-24.2
4	บราซิล	49.4	7.6	3.2	-40.7	72.1	-15.5	17.9
5	เยอรมนี	15.1	9.2	-9.1	-32.3	18.7	63.1	-8.9
6	ญี่ปุ่น	4.7	1.7	-11.7	-34.6	42.8	37.7	-5.5
7	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	42.8	5.0	-14.2	-34.1	65.3	38.2	-18.8
8	จีน	19.5	-28.2	-27.1	-26.3	42.4	63.4	-32.8
9	อิตาลี	25.7	17.9	-11.5	-43.1	19.6	101.2	22.9

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
10	ไต้หวัน	32.5	1.5	-17.0	-35.1	100.6	46.9	-47.3
11	อินเดีย	134.4	-11.7	-10.6	-47.0	86.3	118.2	-44.8
14	เวียดนาม	10.5	52.1	-40.5	-45.0	268.5	26.4	-50.1
17	ไทย	243.6	-8.8	-5.2	-35.1	142.8	86.0	-31.3
รวม 10 ประเทศ		25.1	0.3	-13.3	-21.3	77.7	25.8	-16.9
ประเทศอื่น ๆ		45.2	3.5	-20.0	-40.6	91.1	40.2	-31.7
รวมทั้งหมด		31.2	1.3	-15.6	-27.6	81.3	29.9	-21.4

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

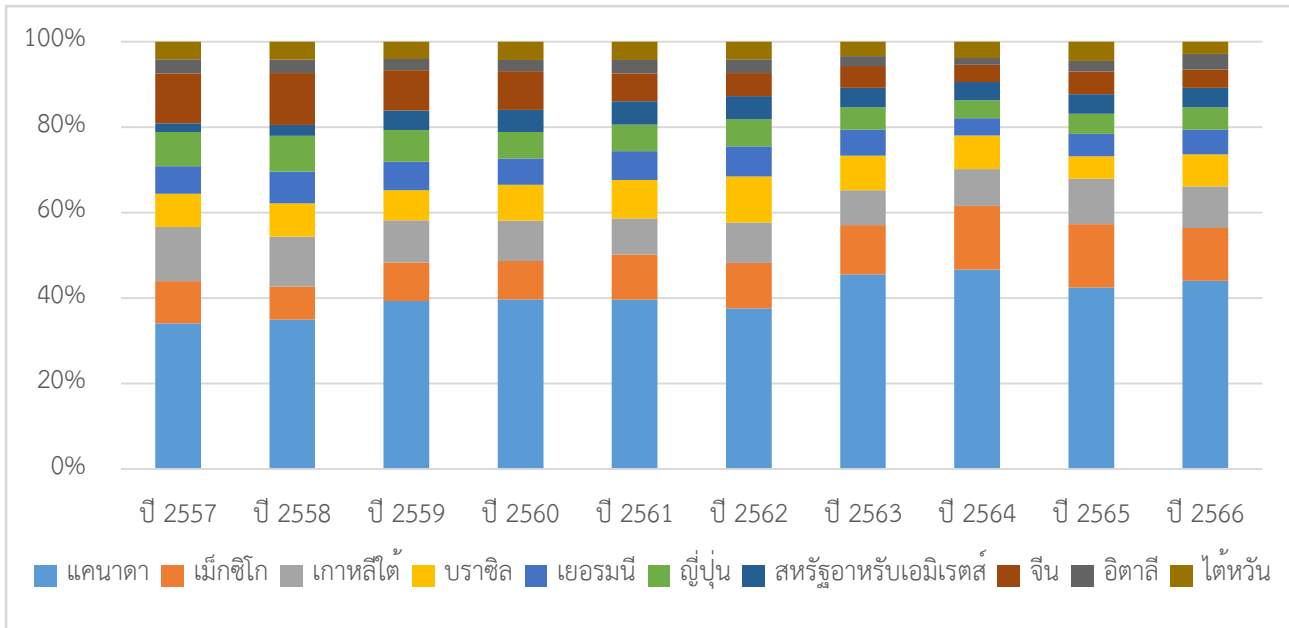
ตารางที่ 68 สัดส่วนการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	แคนาดา	26.4	26.1	25.4	33.4	33.6	29.6	32.5
2	เม็กซิโก	6.0	7.0	7.2	8.5	10.7	10.3	9.1
3	เกาหลีใต้	6.3	5.5	6.4	6.0	6.2	7.4	7.2
4	บราซิล	5.6	5.9	7.3	5.9	5.6	3.7	5.5
5	เยอรมนี	4.1	4.4	4.8	4.4	2.9	3.7	4.2
6	ญี่ปุ่น	4.1	4.1	4.3	3.9	3.1	3.2	3.9
7	สหรัฐอเมริกาแทรมเปอเรตส์	3.5	3.6	3.7	3.3	3.0	3.2	3.3
8	จีน	6.0	4.3	3.7	3.7	2.9	3.7	3.2
9	อิตาลี	1.8	2.1	2.2	1.7	1.1	1.7	2.7
10	ไต้หวัน	2.8	2.8	2.8	2.5	2.8	3.1	2.1
11	อินเดีย	2.5	2.1	2.3	1.7	1.7	2.9	2.0
14	เวียดนาม	1.3	2.0	1.4	1.1	2.2	2.1	1.3
17	ไทย	0.8	0.8	0.9	0.8	1.0	1.5	1.3
รวม 10 ประเทศ		66.5	65.8	67.6	73.4	72.0	69.7	73.7
ประเทศอื่น ๆ		33.5	34.2	32.4	26.6	28.0	30.3	26.3
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ภาพที่ 4 สัดส่วนการนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมของสหรัฐฯ

ถูงมีอย่างชนิดที่ใช้ทางการแพทย์

ปี 2566 สหรัฐฯ ถือเป็นผู้นำเข้าหลักของโลก (มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก) แหล่งนำเข้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ มาจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนและจีน โดยส่วนแบ่งตลาดของจีนและไทยได้เพิ่มขึ้นในปีที่ผ่านมา (สัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 และ 4.2 ตามลำดับ) สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 2 รองจากมาเลเซีย มูลค่าการนำเข้า 398 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.9 ของมูลค่าการนำเข้าถูงมีอย่างชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ทั้งหมดของสหรัฐฯ) หดตัวร้อยละ -22.0 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 3 มูลค่าการนำเข้า 360 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (สัดส่วนร้อยละ 22.5) หดตัวร้อยละ -22.8 ซึ่งถือว่าดีกว่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ และมาเลเซียที่หดตัวร้อยละ -37.3 และ -46.7 ตามลำดับ (รายละเอียดตารางที่ 69)

ตารางที่ 69 มูลค่าการนำเข้าถูงมีอย่างชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ของสหรัฐฯ

ที่	แหล่งนำเข้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		สัดส่วน (%)		การเปลี่ยนแปลง (%)
		ปี 2565	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2566
1	มาเลเซีย	1,332	709	52.2	44.4	-46.7
2	จีน	510	398	20.0	24.9	-22.0
3	ไทย	467	360	18.3	22.5	-22.8
4	อินโดนีเซีย	167	84	6.5	5.2	-49.7
5	ศรีลังกา	47	23	1.8	1.5	-50.4
6	เวียดนาม	18	19	0.7	1.2	9.0
7	อินเดีย	4	2	0.2	0.1	-42.4
8	ออสเตรเลีย	4	1	0.2	0.1	-77.0
9	อิตาลี	1	1	0.0	0.0	-7.6
10	กัมพูชา	0	1	0.0	0.0	n.a.

ที่	แหล่งนำเข้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)		สัดส่วน (%)		การเปลี่ยนแปลง (%)
		ปี 2565	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2566
รวม 10 ประเทศ		2,548	1,598	99.9	100.0	-37.3
ประเทศอื่น ๆ		2	1	0.1	0.0	-55.2
รวมทั้งหมด		2,550	1,599	100.0	100.0	-37.3

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

หมายเหตุ: มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรในปี 2565

รถยนต์ไฟฟ้า (EV)

ปี 2566 สหรัฐฯ ถือเป็นผู้นำเข้าหลักของโลก (มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก) แหล่งนำเข้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ มาจากประเทศในภูมิภาคยุโรป เอเชียตะวันออก และอเมริกาเหนือ สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 10 มูลค่าการนำเข้า 385 ล้านเหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.5 ของมูลค่าการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าทั้งหมดของสหรัฐฯ) ขยายตัวร้อยละ 10.9 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่สหรัฐฯ ไม่มีการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าจากไทยใน 7 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 – 2566) ทั้งนี้ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่ติดอันดับ 20 แหล่งนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ เวียดนาม (อันดับที่ 13) ด้วยมูลค่า 92 ล้านเหรียญสหรัฐ (สัดส่วนร้อยละ 0.4) ขยายตัวร้อยละ 73.4 (รายละเอียดดังตารางที่ 70 – 72 และภาพที่ 5)

ตารางที่ 70 มูลค่าการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าของสหรัฐฯ

(หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เยอรมนี	502	803	554	856	2,037	3,769	5,747
2	เกาหลีใต้	520	168	589	524	858	3,058	5,397
3	ญี่ปุ่น	907	836	1,352	1,135	1,643	1,476	4,463
4	เม็กซิโก	462	241	317	182	1,824	2,576	3,834
5	เบลเยียม	0	3	582	304	644	1,027	1,480
6	แคนาดา	542	620	405	684	998	895	1,429
7	สวีเดน	184	178	90	327	674	1,264	1,227
8	อิตาลี	0	1	2	2	2	4	603
9	ฮังการี	0	0	0	0	0	103	581
10	จีน	44	123	33	119	212	347	385
13	เวียดนาม	0	0	0	0	1	53	92
รวม 10 ประเทศ		3,161	2,975	3,924	4,134	8,892	14,520	25,146
ประเทศอื่น ๆ		39	101	442	224	284	428	842
รวมทั้งหมด		3,200	3,076	4,366	4,358	9,176	14,948	25,988

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สทศ.

ตารางที่ 71 การเปลี่ยนแปลงการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เยอรมนี	231.6	60.1	-31.0	54.5	138.0	85.0	52.5
2	เกาหลีใต้	201.7	-67.6	249.9	-10.9	63.6	256.4	76.5
3	ญี่ปุ่น	1,960.3	-7.8	61.7	-16.1	44.7	-10.1	202.4
4	เม็กซิโก	121.3	-47.8	31.4	-42.5	901.6	41.2	48.8
5	เบลเยียม	n.a.	6,308.5	16,752.4	-47.8	112.3	59.4	44.1
6	แคนาดา	461.5	14.5	-34.7	68.9	45.9	-10.3	59.6
7	สวีเดน	490,569.0	-3.5	-49.2	262.7	105.8	87.7	-2.9
8	อิตาลี	-95.8	100.0	140.1	-20.4	21.0	71.6	15,287.2
9	ฮังการี	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	464.1
10	จีน	453.9	183.0	-73.4	262.0	77.9	64.0	10.9
13	เวียดนาม	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	5,691.5	73.4
รวม 10 ประเทศ		356.3	-5.9	31.9	5.3	115.1	63.3	73.2
ประเทศอื่น ๆ		199.6	160.1	335.9	-49.3	26.7	50.8	96.7
รวมทั้งหมด		353.4	-3.9	41.9	-0.2	110.6	62.9	73.9

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

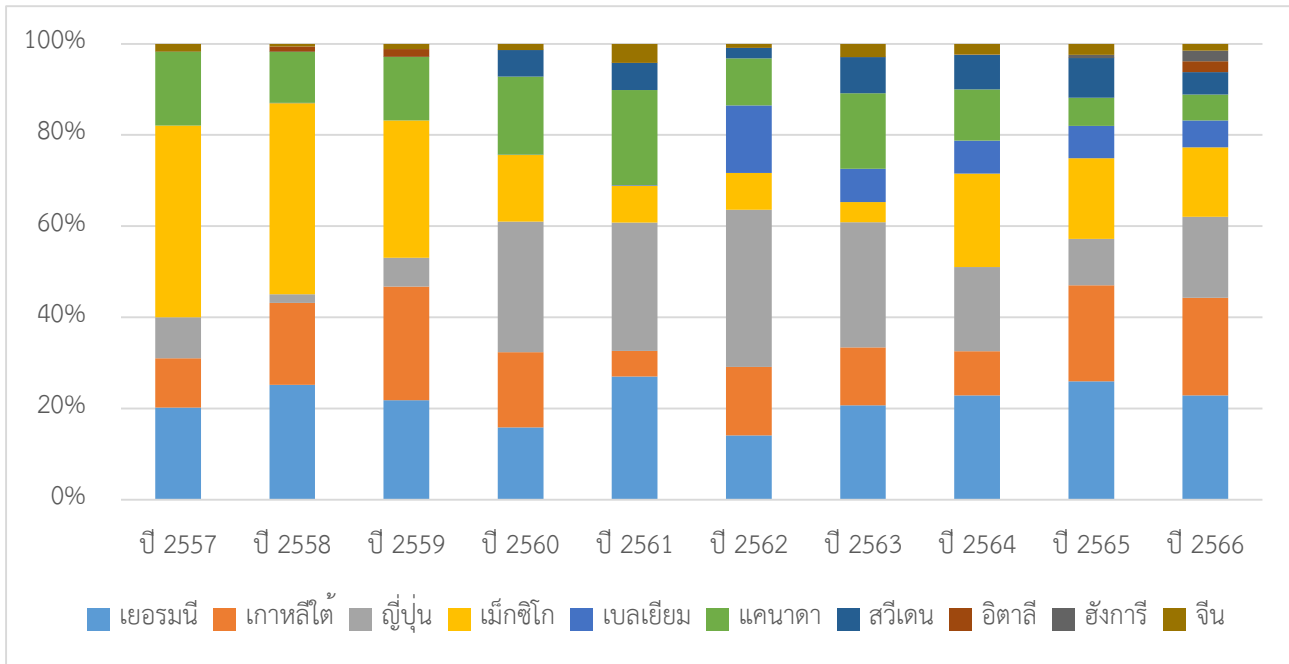
ตารางที่ 72 สัดส่วนการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าของสหรัฐฯ

(หน่วย: ร้อยละ)

ที่	แหล่งนำเข้า	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1	เยอรมนี	15.7	26.1	12.7	19.6	22.2	25.2	22.1
2	เกาหลีใต้	16.2	5.5	13.5	12.0	9.3	20.5	20.8
3	ญี่ปุ่น	28.3	27.2	31.0	26.1	17.9	9.9	17.2
4	เม็กซิโก	14.4	7.8	7.3	4.2	19.9	17.2	14.8
5	เบลเยียม	0.0	0.1	13.3	7.0	7.0	6.9	5.7
6	แคนาดา	16.9	20.2	9.3	15.7	10.9	6.0	5.5
7	สวีเดน	5.7	5.8	2.1	7.5	7.3	8.5	4.7
8	อิตาลี	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	2.3
9	ฮังการี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	2.2
10	จีน	1.4	4.0	0.8	2.7	2.3	2.3	1.5
13	เวียดนาม	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.4
รวม 10 ประเทศ		98.8	96.7	89.9	94.9	96.9	97.1	96.8
ประเทศอื่น ๆ		1.2	3.3	10.1	5.1	3.1	2.9	3.2
รวมทั้งหมด		100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

ภาพที่ 5 สัดส่วนการนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าของสหรัฐฯ

โซลาร์เซลล์

ปี 2566 สหรัฐฯ ถือเป็นผู้นำเข้าหลักของโลก (มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก) แหล่งนำเข้าส่วนใหญ่ของสหรัฐฯ มาจากประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยการนำเข้าจาก 4 ประเทศอาเซียน (เวียดนาม ไทย มาเลเซีย และกัมพูชา) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.2 ขยายตัวร้อยละ 89.5 สำหรับจีนเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 17 ของสหรัฐฯ มูลค่าการนำเข้า 12 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.1 ของมูลค่าการนำเข้าโซลาร์เซลล์ทั้งหมดของสหรัฐฯ) หดตัวร้อยละ -62.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 2 มูลค่าการนำเข้า 4,150 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (สัดส่วนร้อยละ 21.5) ขยายตัวร้อยละ 158.5 ซึ่งถือว่าดีกว่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ และเวียดนาม (แหล่งนำเข้าอันดับที่ 1) ขยายตัวร้อยละ 87.5 และ 44.2 ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 73)

ตารางที่ 73 มูลค่าการนำเข้าโซลาร์เซลล์ของสหรัฐฯ

ที่	แหล่งนำเข้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		สัดส่วน (%)		การเปลี่ยนแปลง (%)
		ปี 2565	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2566
1	เวียดนาม	3,455	4,982	33.5	25.8	44.2
2	ไทย	1,606	4,150	15.6	21.5	158.5
3	มาเลเซีย	1,845	3,031	17.9	15.7	64.3
4	กัมพูชา	769	2,380	7.5	12.3	209.5
5	อินเดีย	244	1,862	2.4	9.6	662.5
6	เกาหลีใต้	1,294	1,281	12.5	6.6	-1.0
7	เม็กซิโก	218	442	2.1	2.3	103.0
8	สิงคโปร์	324	406	3.1	2.1	25.5
9	อินโดนีเซีย	178	219	1.7	1.1	22.8
10	ตุรกี	66	168	0.6	0.9	155.7

ที่	แหล่งนำเข้า	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)		สัดส่วน (%)		การเปลี่ยนแปลง (%)
		ปี 2565	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2566
17	จีน	32	12	0.3	0.1	-62.7
รวม 10 ประเทศ		9,996	18,920	97.0	97.9	89.3
ประเทศอื่น ๆ		311	409	3.0	2.1	31.5
รวมทั้งหมด		10,308	19,329	100.0	100.0	87.5

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดย สนค.

หมายเหตุ: มีการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรในปี 2565

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

4.1 บทสรุป

1) สถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

สหรัฐฯ และจีนได้ดำเนินมาตรการทางภาษีตอบโต้กันมาตั้งแต่ปี 2561 โดยสหรัฐฯ อ้างเหตุผลภูมิรัฐศาสตร์ทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในการใช้มาตรการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีน (ภายใต้มาตรา 301 ของ Trade Act 1974) ครอบคลุมสินค้าหลากหลาย ทั้งสินค้าเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา สินค้าเกษตร ประมง สินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งจีนได้ออกมาตรการตอบโต้สำหรับแต่ละกลุ่มสินค้าทันทีเป็นระยะ โดยทั้งสองประเทศมีการประกาศรายการสินค้าที่จะใช้มาตรการทางภาษีระหว่างกันตาม List 1 – 3 4A และ 4B ซึ่งปัจจุบันทั้งสองประเทศยังคงใช้มาตรการทางภาษีระหว่างกัน โดยสหรัฐฯ เรียกเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีน (List 1 - 3 และ 4A) ในอัตราร้อยละ 7.5 - 25 ครอบคลุมประมาณร้อยละ 66 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจีนของสหรัฐฯ ทั้งหมด ขณะที่จีน เรียกเก็บภาษีกับสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ (List 1 - 3 และ 4A) ในอัตราร้อยละ 2.5 - 25 ครอบคลุมประมาณร้อยละ 58 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ ของจีนทั้งหมด ทั้งนี้ สหรัฐฯ และจีน ยังไม่มีการเรียกเก็บภาษีนำเข้าจากสินค้า List 4B

ต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2567 สหรัฐฯ ประกาศใช้มาตรการทางภาษี (ภายใต้มาตรา 301 ของ Trade Act 1974) กับสินค้านำเข้าจากจีน 14 รายการ ครอบคลุมสินค้านำเข้ามูลค่า 1.8 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีรายละเอียดการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนในปี 2567 จำนวน 9 รายการ ได้แก่ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) (ขึ้นภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 100) โซลาร์เซลล์ (ร้อยละ 50) กระบอกฉีดยาและเข็มฉีดยา (ร้อยละ 50) เหล็กและอะลูมิเนียม (ร้อยละ 25) แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV (ร้อยละ 25) ส่วนประกอบของแบตเตอรี่ (ร้อยละ 25) แร่ธาตุสำคัญ (ร้อยละ 25) เครนขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์หน้าท่า (Ship-to-Shore Crane) (ร้อยละ 25) และหน้ากาก (ร้อยละ 25) ปี 2568 จำนวน 1 รายการ คือ เซมิคอนดักเตอร์ (ร้อยละ 50) และปี 2569 จำนวน 4 รายการ ได้แก่ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV (ร้อยละ 25) กราฟิโตรีสมชาติ (ร้อยละ 25) แม่เหล็กถาวร (ร้อยละ 25) และถุงมือยางชนิดที่ใช้ทางการแพทย์ (ร้อยละ 25)

2) ผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ผ่านมา

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่เริ่มต้นในปี 2561 ส่งผลกระทบทำให้ในปี 2562 เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกและไทย (GDP ชะลอตัวเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 2.6 และ 2.1 ตามลำดับ) อีกทั้งทำให้การค้าโลกและไทยหดตัวอย่างชัดเจน (มูลค่าการค้าหดตัวที่ร้อยละ -2.4 และ -3.7 ตามลำดับ) อีกทั้งส่งผลให้มูลค่า

การส่งออกของไทยหดตัวร้อยละ -2.6 จากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ไปจนถึงการดำเนินนโยบายและมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์อย่างเข้มข้นของทั้งสองประเทศในเวลาต่อมา ไม่เพียงส่งผลต่อบรรยากาศทางการค้าโลกเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ อาทิ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ต่างออกนโยบายและมาตรการในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ตลอดจนส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ต่างเร่งใช้นโยบายดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการย้ายฐานการผลิตที่เร่งตัวขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน จะประเมินจากตัวเลขการค้าที่เปลี่ยนแปลงในปี 2562 เป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นปีที่การค้าได้รับผลกระทบหลักมาจากสงครามการค้า ในขณะที่ปีต่อ ๆ มา การค้าได้รับผลกระทบเชิงลบจากหลายวิกฤต อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ประเด็นปัญหาความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ (ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน และความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับฮามาส) อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการใช้นโยบายทางการเงินแบบตั้งตัวของธนาคารกลางในหลายประเทศเพื่อจัดการกับปัญหาอัตราเงินเฟ้อ และต่อมาจะพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขการค้าในปี 2566 (ตัวเลขการค้าในปีล่าสุด) ซึ่งเป็นการบ่งชี้ถึงทิศทางการค้าภายใต้ภาวะวิกฤตซ้อนวิกฤตดังที่ได้กล่าวข้างต้น และความยืดหยุ่นและความสามารถในการรับมือกับวิกฤตดังกล่าวของสหรัฐฯ และจีน รวมถึงประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศ รวมถึงโอกาสทางการค้าของประเทศคู่ค้าของทั้งสองประเทศที่เกิดจากการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากตัวเลขการเติบโตทางการค้าและส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ และตลาดจีน

สหรัฐฯ

ปี 2562 การนำเข้าสินค้าของสหรัฐฯ จากจีนลดลงอย่างชัดเจน โดยมูลค่าการนำเข้าหดตัวร้อยละ -16.6 แม้ต่อมากำหนดให้มีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากจีนกลับมาหดตัวสูงอีกครั้งที่ร้อยละ -20.3 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากจีนลดลงจากร้อยละ 21.6 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 18.0 และลดลงต่อเนื่องเหลือร้อยละ 13.9 ในปี 2566 ซึ่งสัดส่วนลดลงถึงร้อยละ 7.7 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) นอกจากนี้ มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในปี 2566 ยังต่ำกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากจีนในช่วงก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 (ปี 2562) ทั้งนี้ ในปี 2566 จีนเสียตำแหน่งแหล่งนำเข้าอันดับ 1 ต่อเนื่อง 14 ปี ในตลาดสหรัฐฯ ให้แก่เม็กซิโก

ปี 2562 สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากประเทศ/เขตเศรษฐกิจพันธมิตรเพิ่มขึ้น อาทิ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และฝรั่งเศส และนำเข้าสินค้าจากประเทศในอาเซียนเพิ่มขึ้น อาทิ เวียดนาม ไทย และมาเลเซีย ต่อมาในปี 2566 สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างเม็กซิโก และประเทศพันธมิตรในแถบยุโรปมากขึ้น อาทิ เยอรมนี อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ สำหรับประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่ติดอันดับแหล่งนำเข้า 20 อันดับแรกของสหรัฐฯ สิงคโปร์เป็นเพียงประเทศเดียวที่มูลค่าการนำเข้าโดยสหรัฐฯ ขยายตัว อย่างไรก็ตาม การนำเข้าจากไทย (ร้อยละ -3.9) หดตัวน้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ ที่ร้อยละ -4.9 เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศ/เขตเศรษฐกิจพันธมิตรที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เม็กซิโก เวียดนาม สวิตเซอร์แลนด์ และสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในช่วงปี 2560 - 2566 พบว่า แหล่งนำเข้าสูงสุด 20 อันดับแรกของสหรัฐฯ ที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ เม็กซิโก เวียดนาม ไต้หวัน แคนาดา เกาหลีใต้ อินเดีย ไอร์แลนด์ ไทย และสิงคโปร์

ปี 2562 มูลค่าการส่งออกสินค้าสหรัฐฯ ไปยังจีนหดตัวถึงร้อยละ -11.5 ต่อมาการส่งออกมีการขยายตัวสูงในปี 2563 และปี 2564 ที่ร้อยละ 17.0 และ 21.6 เนื่องจากการจัดทำข้อตกลงเศรษฐกิจการค้าระยะแรก แต่การส่งออกไปจีนกลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -4.0 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ ไปยังจีนเปลี่ยนแปลงไม่มากนักเมื่อเทียบกับสัดส่วนการนำเข้าของสหรัฐฯ จากจีน

ปี 2562 ตลาดส่งออกของสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ประเทศในแถบยุโรป อาทิ เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เบลเยียม อิตาลี และสเปน และประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ บราซิล ใต้หวัน ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ขณะที่ในปี 2566 ตลาดส่งออกของสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ประเทศในแถบยุโรป อาทิ เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี เบลเยียม และอิตาลี และประเทศ/เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่น ๆ อาทิ ออสเตรเลีย ฮองกง และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออกของสหรัฐฯ พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 อาทิ สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ อินเดีย เกาหลีใต้ เยอรมนี บราซิล ใต้หวัน เบลเยียม อิตาลี และสเปน ขณะที่ตลาดส่งออกที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2566 อาทิ เนเธอร์แลนด์ สเปน เม็กซิโก เยอรมนี อินเดีย และใต้หวัน

จีน

ปี 2562 มูลค่าการนำเข้าสินค้าของจีนจากสหรัฐฯ หดตัวอย่างชัดเจนที่ร้อยละ -20.8 แม้ต่อมาการนำเข้ามีการขยายตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากสหรัฐฯ กลับมาหดตัวที่ร้อยละ -0.4 และ -6.5 ในปี 2565 - 2566 ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.9 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) อย่างไรก็ตาม มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในปี 2566 สูงกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในช่วงก่อนเกิดสงครามการค้าและวิกฤตโควิด-19

ปี 2562 จีนนำเข้าสินค้าจากประเทศในอาเซียนเพิ่มขึ้น อาทิ มาเลเซีย และไทย และนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้น อาทิ ออสเตรเลีย รัสเซีย บราซิล ซาอุดีอาระเบีย ฝรั่งเศส และอิรัก ต่อมาในปี 2566 แหล่งนำเข้าสำคัญของจีนที่มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัว อาทิ ออสเตรเลีย รัสเซีย บราซิล เวียดนาม สวิตเซอร์แลนด์ แคนาดา และฝรั่งเศส เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในจีน พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในตลาดจีน อาทิ ออสเตรเลีย เวียดนาม ซาอุดีอาระเบีย สวิตเซอร์แลนด์ รัสเซีย บราซิล และมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในช่วงปี 2560 - 2566 พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของจีนที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ บราซิล เวียดนาม อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และมาเลเซีย ขณะที่สัดส่วนการนำเข้าจากไทยลดลงร้อยละ -0.3 เป็นร้อยละ 2.0 ในปี 2566

ปี 2562 มูลค่าการส่งออกของจีนไปยังสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ -12.5 ต่อมาการส่งออกมีการขยายตัวในปี 2563 - 2565 ที่ร้อยละ 7.9 25.6 และ 2.5 แต่การส่งออกไปสหรัฐฯ กลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -13.0 ในปี 2566 ขณะที่สัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 4.1 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566)

ปี 2562 มูลค่าการส่งออกของจีนขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และประเทศอื่น ๆ อาทิ เกาหลีใต้ รัสเซีย เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร ต่อมาในปี 2566 มูลค่าการส่งออกของจีนขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ รัสเซีย เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออก พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกสำคัญของจีนที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย

สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และไทย และประเทศอื่น ๆ อาทิ เม็กซิโก และไต้หวัน ขณะที่ตลาดส่งออกสำคัญที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในช่วงปี 2560 - 2566 ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และ ฟิลิปปินส์ และประเทศอื่น ๆ อาทิ รัสเซีย อินเดีย ออสเตรเลีย บราซิล และสหรัฐอเมริกา

ไทย

ปี 2562 มูลค่าการนำเข้าของไทยจากสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 16.4 แม้อัตราการนำเข้ามีการหดตัวในบางปี แต่การนำเข้าจากสหรัฐฯ กลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 26.7 และ 8.7 ในปี 2565 - 2566 และสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) ขณะที่มูลค่าการนำเข้าของไทยจากจีนขยายร้อยละ 1.4 ในปี 2562 และหดตัวเล็กน้อยร้อยละ -1.4 ในปี 2563 ก่อนจะขยายตัวสูงที่ร้อยละ 32.3 และกลับมาหดตัวที่ -0.2 ในปี 2566 และสัดส่วนการนำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566)

ในปี 2562 แหล่งนำเข้าสำคัญนอกจากสหรัฐฯ และจีน ที่ไทยนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น อาทิ บราซิล และเมียนมา ต่อมาในปี 2566 แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยที่มูลค่าการนำเข้าสินค้าขยายตัว อาทิ ไต้หวัน เยอรมนี บราซิล และฝรั่งเศส เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในไทย พบว่า ในปี 2562 ส่วนแบ่งตลาดของประเทศที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในไทย นอกจากสหรัฐฯ และจีน อาทิ กатар เมียนมา มาเลเซีย เกาหลีใต้ และเวียดนาม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดตั้งแต่ปี 2560 - 2566 พบว่า แหล่งนำเข้าสำคัญของไทยที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ได้แก่ เวียดนาม สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน บราซิล ออสเตรเลีย อินเดีย และกатар

ปี 2562 มูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยไปสหรัฐฯ ขยายตัวอย่างชัดเจนที่ร้อยละ 12.5 หลังจากนั้นการส่งออกขยายตัวต่อเนื่องในปี 2563 - 2566 ที่ร้อยละ 8.9 20.8 14.3 และ 1.6 และสัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.2 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 12.7 และ 17.1 ในปี 2562 และปี 2566 ซึ่งสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) ขณะที่การส่งออกสินค้าไปจีนหดตัวร้อยละ -3.4 ในปี 2562 หลังจากนั้นการส่งออกขยายตัวในปี 2563 - 2564 ที่ร้อยละ 1.8 และ 23.9 ก่อนหดตัวในปี 2565 - 2566 ที่ร้อยละ -7.1 และ -0.7 และสัดส่วนการส่งออกไปจีนลดลงร้อยละ 0.4 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566)

ในปี 2562 มูลค่าการส่งออกของไทยขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญนอกเหนือจากสหรัฐฯ และจีน อาทิ ไต้หวัน และสวีเดน ต่อมาในปี 2566 มูลค่าการส่งออกของไทยขยายตัวในตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ ออสเตรเลีย ฮังการี ฟิลิปปินส์ เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน สเปน ลาว สหราชอาณาจักร และสวีเดน เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออก พบว่า ในปี 2562 ตลาดส่งออกสำคัญของไทยที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 นอกเหนือจากสหรัฐฯ อาทิ กัมพูชา ญี่ปุ่น สวีเดน อินเดีย และสิงคโปร์ ขณะที่ตลาดส่งออกสำคัญที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2566 อาทิ อินเดีย กัมพูชา เกาหลีใต้ และเนเธอร์แลนด์

ภาวะการค้าสหรัฐฯ-จีน

มูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีนหดตัวร้อยละ -15.7 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.3 17.7 และ 5.3 ในปี 2563 - 2565 และกลับมาหดตัวที่ร้อยละ 16.7 ในปี 2566 โดยสหรัฐฯ เป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การขาดดุลของสหรัฐฯ ลดลงจาก -375.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2560 เป็น -342.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และ -279.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2562 และปี 2566

ปี 2566 สินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.2 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสหรัฐฯ จากจีนในปี 2566) ได้แก่ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง และเครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -22.6 -15.1 -15.0 -10.6 และ -12.7 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -20.1 -22.7 -11.4 -24.2 และ -17.0 ตามลำดับ

ปี 2566 สินค้าที่จีนนำเข้าจากสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.1 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของจีนจากสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ สินแร่และเชื้อเพลิง เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก สินค้าเกษตรกรรม และยานพาหนะและส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -2.8 -56.6 -11.8 -16.3 และ -37.6 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 2.3 12.9 -4.4 -23.2 และ -4.9 ตามลำดับ

ภาวะการค้าไทย-สหรัฐฯ และไทย-จีน

มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 13.9 ในปี 2562 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.2 13.4 17.5 และ 3.5 ในปี 2563 - 2566 อีกทั้งที่ผ่านมามีไทยเป็นฝ่ายเกินดุลกับสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2565 ก่อนที่มูลค่าการเกินดุลจะลดลงเล็กน้อยในปี 2566 ขณะที่มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับจีนหดตัวร้อยละ -0.4 และ -0.2 ในปี 2562 - 2563 ก่อนจะขยายตัวที่ร้อยละ 29.2 และ 2.2 ในปี 2564 - 2565 และกลับมาหดตัวอีกครั้งที่ร้อยละ -0.3 ในปี 2566 โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงปี 2563 - 2566

สินค้าที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.0 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ยานพาหนะและส่วนประกอบ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ และเครื่องสำอาง และเครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 17.2 -5.7 17.9 3.1 และ 6.4 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 23.1 -4.1 13.1 -13.0 และ 5.2 ตามลำดับ

สินค้าที่ไทยส่งออกไปจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังจีนในปี 2566) ได้แก่ เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก ผักผลไม้สดแช่แข็งและแปรรูป สินค้าเกษตรกรรม คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ โดยมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -13.3 100.2 -23.7 -13.1 และ -13.7 ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -19.1 27.5 -16.3 -19.1 และ 16.7 ตามลำดับ

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากสหรัฐฯ มากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทยจากสหรัฐฯ ในปี 2566) ได้แก่ สินแร่และเชื้อเพลิง ยานพาหนะและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติก เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 62.2 1.4 2.9 19.1 และ -17.0 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 25.2 36.3 -15.5 20.4 และ -24.6 ตามลำดับ

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากจีนมากที่สุด 5 ประเภทแรก (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของไทยจากจีนในปี 2566) ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบเคมีภัณฑ์ และเม็ดพลาสติก เครื่องจักร เครื่องมือ และส่วนประกอบ และเหล็กและผลิตภัณฑ์ โดยมูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -1.7 -1.3 -5.8 0.5 และ -5.7 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าในปี 2566 เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่ร้อยละ -0.2 -8.5 -9.0 2.9 และ 1.5 ตามลำดับ

3) แนวโน้มผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนรอบใหม่ (ปี 2567) จะยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลกในภาพรวม อีกทั้งจะต้องติดตามการดำเนินการของจีนที่อาจใช้มาตรการทางภาษีตอบโต้สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม คาดว่าไม่น่าจะมีผลกระทบที่รุนแรงนักเมื่อเทียบกับสงครามการค้าที่เกิดขึ้นในปี 2561 ที่ส่งผลกระทบทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวและมูลค่าการค้าโลกหดตัวอย่างชัดเจนในปี 2562 ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ให้ความเห็นว่า สหรัฐฯ ควรใช้นโยบายทางการค้าที่เปิดกว้างและร่วมมือกับจีนในการจัดการความตึงเครียดทางการค้าแทนการใช้มาตรการทางภาษีกับจีน เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อการค้าโลก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกทางเศรษฐกิจโลก

ที่ผ่านมาถือว่าไทยสามารถปรับตัวประคองตัวเองและปรับตัวกับความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และจีนได้ โดยมูลค่าการค้าของไทยฟื้นตัวที่ร้อยละ 23.1 และ 9.2 ในปี 2564 - 2565 จากหดตัวร้อยละ -3.7 ในปี 2562 ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสงครามการค้าและหดตัวร้อยละ -9.3 ในปี 2563 ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบในระยะยาว แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสของประเทศไทย ทั้งจากประเด็นสงครามการค้า สงครามเทคโนโลยี แนวโน้มการแยกห่วงโซ่อุปทาน และความร่วมมือต่าง ๆ ของสหรัฐฯ และจีน กับชาติพันธมิตรของแต่ละฝ่าย ประกอบกับวิกฤตโควิด-19 ที่ทำให้สหรัฐฯ และจีน รวมทั้งประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญด้านความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน และการไม่ให้พึ่งพาประเทศใดมากเกินไป น่าจะทำให้มีแนวโน้มของการแบ่งแยกห่วงโซ่อุปทานและเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมที่มีนัยสำคัญออกเป็น 2 ช่วงระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ควบคู่กับเกิดการเคลื่อนย้าย/เบี่ยงเบนการค้าและการลงทุน และทำให้สหรัฐฯ และจีน กระจายแหล่งนำเข้าและตลาดไปยังประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสของไทยในการส่งออกสินค้าทดแทน และขยายการค้ากับสองประเทศนี้ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีโอกาสที่สินค้าจากจีนจะไหลทะลักเข้ามาไทย และผู้ประกอบการไทยอาจจะต้องเผชิญการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทั้งนี้ ส่วนแบ่งตลาดของไทยเพิ่มขึ้นในตลาดสหรัฐฯ ถึงร้อยละ 0.5 เป็น ร้อยละ 1.8 หลังการเกิดสงครามการค้า (ในช่วงปี 2560 - 2566) โดยสินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ของใช้ในบ้านและสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และส่วนประกอบของยานยนต์ ขณะที่สินค้าไทยที่สามารถส่งออกทดแทนสินค้าสหรัฐฯ ในตลาดจีน อาทิ ของใช้ในบ้าน และสำนักงาน สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ

สินค้าที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการทางภาษีกับจีนมีจำนวน 14 รายการ มีมูลค่าการนำเข้าจากโลกรวมทั้งหมด 168.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เหล็กและอะลูมิเนียม เซมิคอนดักเตอร์ รถยนต์ไฟฟ้า (EV) โซลาร์เซลล์ และแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV ซึ่งสหรัฐฯ นำเข้าจากจีนมูลค่า 18.9 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.2 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสินค้าสหรัฐฯ จะใช้

มาตรการทางภาษีกับจีน ขณะที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยมูลค่า 7.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.3 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดของสินค้าดังกล่าว

เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV เซมิคอนดักเตอร์ แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV และเหล็กและอะลูมิเนียม และเมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากจีนที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง พบว่า มี 5 รายการสินค้า ได้แก่ แม่เหล็กถาวร แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ที่ไม่ใช่รถยนต์ EV กราไฟต์ธรรมชาติ หน้ากาก และแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนสำหรับรถยนต์ EV ขณะที่เมื่อพิจารณาจากสินค้าที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยที่มีมูลค่าการนำเข้าสูง พบว่า มี 4 รายการสินค้า ได้แก่ โซลาร์เซลล์ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม ถู่มืออย่างชนิดที่ใช้ทางการแพทย์

ทั้งนี้ ประเมินว่าสินค้าที่ไทยอาจได้อานิสงส์จากการที่สหรัฐฯ ใช้มาตรการขึ้นภาษีนำเข้าจากจีน โดยการส่งออกสินค้าทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ ได้แก่ เซมิคอนดักเตอร์ เหล็กและอะลูมิเนียม และถู่มืออย่าง นอกจากนี้ คาดว่าไม่น่าจะมีผลกระทบต่อรถยนต์ไฟฟ้าของไทย เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าหลายรายมีเป้าหมายในการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ พบว่ามูลค่าการส่งออกรถยนต์ทั้งคันจากไทยไปยังสหรัฐฯ น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกชิ้นส่วนของรถยนต์ประเภทสันดาปภายใน และตลาดส่งออกรถยนต์ของไทยส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคอาเซียนและโอเชียเนีย โดยเฉพาะออสเตรเลีย ขณะที่ยังต้องติดตามมาตรการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหรือสินค้าที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญอย่างใกล้ชิด อย่างเช่น โซลาร์เซลล์ โดยอุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสำคัญที่ทางรัฐบาลสหรัฐฯ ได้เร่งส่งเสริมและปกป้องจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของจีน รวมถึงรัฐบาลสหรัฐฯ โดย กระทรวงพลังงาน และกระทรวงพาณิชย์ จะเฝ้าระวังการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นและกำลังการผลิตส่วนเกินของสินค้าข้างต้นจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนอีกด้วย

4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สหรัฐฯ และจีนเป็นสองประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลและความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก โดยทั้งสองประเทศมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ของโลก รวมถึงสหรัฐฯ เป็นประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่อันดับที่ 1 และเป็นประเทศผู้ส่งออกอันดับที่ 2 ของโลก สำหรับจีนเป็นประเทศผู้ส่งออกอันดับที่ 1 และเป็นประเทศผู้นำเข้าอันดับที่ 2 ของโลก ที่ผ่านมา สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโลกอย่างชัดเจน และส่งผลกระทบต่อมายังเศรษฐกิจไทยที่เชื่อมโยงกับตลาดและฐานการผลิตทั้งในและต่างประเทศอย่างใกล้ชิด โดยการส่งออกเป็นหนึ่งในเครื่องยนต์หลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมาอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 ของ GDP ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (ปี 2557 - 2566) และมูลค่าการส่งออกไทยเคลื่อนไหวตามทิศทางเศรษฐกิจการค้าโลก รวมถึงสถานการณ์ระหว่างสหรัฐฯ และจีน โดยสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 1 ของไทย ขณะที่จีนเป็นคู่ค้าและแหล่งนำเข้าอันดับที่ 1 ของไทย ทั้งนี้ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนมีแนวโน้มยืดเยื้อต่อเนื่อง ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อรับมือกับผลกระทบและใช้โอกาสทางเศรษฐกิจการค้าที่จะเกิดขึ้น รวมถึงยกระดับความสามารถทางการแข่งขันเพื่อทำให้เศรษฐกิจการค้าไทยเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนี้

1) การช่วงชิงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลง

(1) การเร่งขยายการค้าและการส่งออก

การใช้มาตรการทางภาษีของสหรัฐฯ กับสินค้าจีน จะทำให้สหรัฐฯ มีแนวโน้มบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศมากขึ้นหรือมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ทดแทนสินค้าจีน ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ประเทศที่สาม รวมถึงไทยในการขยายส่วนแบ่งในสหรัฐฯ ทั้งนี้ ในช่วงหลังการเกิดสงครามการค้า (ปี 2560 - 2566) ส่วนแบ่งตลาดของไทยในตลาดสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 มาอยู่ที่ระดับ 1.8 ในปี 2566

(2) การเร่งดึงดูดการลงทุน

สงครามการค้าที่เกิดขึ้นและยังคงยืดเยื้อ ทำให้สหรัฐฯ จำเป็นต้องหาแหล่งนำเข้าใหม่ทดแทนจีน ขณะที่บริษัทในจีนทั้งผู้ประกอบการจีนและบริษัทข้ามชาติที่มีฐานการผลิตในจีนต่างต้องการขยาย/ย้ายฐานการผลิตเข้ามาในภูมิภาคอาเซียนมากขึ้น เพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดในตลาดสหรัฐฯ หรือประเทศพันธมิตรของสหรัฐฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการย้ายฐานการผลิต (Relocation) ตลอดจนการปรับห่วงโซ่อุปทานในระดับโลกของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสำคัญแบบเร่งตัวตั้งแต่หลังสงครามการค้าเกิดขึ้นเพื่อกระจายความเสี่ยง ซึ่งไทยควรใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์ดังกล่าวในการเร่งดึงดูดการลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

(3) การเร่งดึงดูดคนเก่ง

คนเก่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง ขณะที่ไทยยังมีคนเก่งไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดึงดูดคนเก่งเข้ามาในประเทศ ซึ่งรวมถึงการดึงดูดคนเก่งที่มีแนวโน้มออกจากจีน เพื่อช่วยในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีของไทย รวมถึงความพร้อมด้านแรงงานคนที่มีศักยภาพสูงจะเป็นสิ่งจูงใจสำหรับบริษัทข้ามชาติที่ต้องการโยกย้ายฐานการผลิตมาไทย โดยการสร้างสภาพแวดล้อมในการพำนักที่เหมาะสม รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน และการปรับปรุงกฎระเบียบในการพำนักในไทยสำหรับผู้ติดตามหรือครอบครัว

2) การรับมือกับผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น

(1) การติดตามสถานการณ์แนวโน้มทางการค้า

การติดตามสถานการณ์ทางการค้า นโยบายที่สำคัญ และแนวโน้มการใช้มาตรการและการดำเนินการของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งทางการค้าที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าไทย รวมถึงการเฝ้าระวังปริมาณการนำเข้าและส่งออกสินค้าของบริษัทข้ามชาติที่อยู่ในรายการสินค้าที่ถูกใช้มาตรการทางภาษี โดยเฉพาะรายการสินค้าที่รัฐบาลสหรัฐฯ มีการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ตลอดจนการดำเนินการรับมืออย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ไทยถูกใช้มาตรการทางภาษี รวมถึงการถูกไต่สวนและการถูกบังคับใช้มาตรการตอบโต้การหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน (Anti-circumvention) ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการสัญชาติไทยที่มีการส่งออกสินค้าในรายการเดียวกัน

(2) การดำเนินมาตรการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ

การดำเนินมาตรการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศในกรณีที่สินค้าราคาถูกไหลทะลักเข้ามาในประเทศอย่างเหมาะสม อาทิ การบังคับใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping: AD) มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty: CVD) และมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure: SG)

(3) การลดความผันผวนทางการค้าและการกระจายความเสี่ยงทางธุรกิจ

การลดความผันผวนทางการค้าและการกระจายความเสี่ยงทางธุรกิจ โดยการกระจายตลาดส่งออกและเพิ่มความหลากหลายของแหล่งวัตถุดิบ/สินค้านำเข้า ไม่ให้พึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งมากเกินไป โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่สหรัฐฯ หรือจีนตั้งเป้าหมายขยายการผลิตในประเทศหรือส่งเสริมการย้ายฐานการผลิตกลับประเทศ (Reshoring) โดยส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางการค้า และมองหาคู่ค้ารายใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงที่ห่วงโซ่อุปทานจะหยุดชะงัก

3) การปรับตัวตามทิศทางแนวโน้มโลก

(1) การปรับตัวให้สอดคล้องกับการแบ่งแยกห่วงโซ่อุปทานโดยการยึดโยงอุตสาหกรรมสำคัญของสหรัฐฯ และจีน อาทิ

- การส่งเสริมการค้าและการลงทุนในสหรัฐฯ และจีน ตลอดจนประเทศที่อยู่ห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ เช่น เม็กซิโก แคนาดา ลาตินอเมริกา และประเทศพันธมิตรภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific Economic Framework: IPEF) และประเทศที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของจีน เช่น ประเทศตามข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) กลุ่มประเทศบริคส์ (BRICS) และสมาชิกองค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Cooperation Organisation: SCO) รวมถึงประเทศที่อยู่ร่วมห่วงโซ่อุปทานสหรัฐฯ และจีน อย่างประเทศสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)
- การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสำคัญ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ (รวมถึงเซมิคอนดักเตอร์) ยานยนต์สมัยใหม่ และเทคโนโลยีพลังงานสะอาด กับสหรัฐฯ และจีน

(2) การปรับโครงสร้างสินค้า

การส่งเสริมการผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมีความซับซ้อนในการผลิต ซึ่งรวมถึงการผลิตและการค้าสินค้าที่ใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต ตลอดจนถึงการผลิตสินค้าตามเมกะเทรนด์และแนวโน้มความต้องการของโลกที่เปลี่ยนแปลง

(3) การปรับกลยุทธ์การค้าและการส่งออกของไทย

การปรับกลยุทธ์ทางการค้าและการส่งออกของไทย โดยการเปิดตลาดใหม่ การกระจายความเสี่ยงของตลาดส่งออก และการขยายการส่งออกในตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ ด้วยการเจาะตลาดเชิงรุกรายมณฑล รวมถึงการส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในการส่งออกสินค้าไปยังผู้บริโภคทั่วโลกโดยตรง และการปรับใช้ Omni Channel ที่เป็นการผสมผสานข้อดีของตลาดดั้งเดิม (ออฟไลน์) ที่ผู้บริโภคสามารถจับต้องสินค้าและบริการได้ ควบคู่ไปกับการตลาดดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้จากทั่วทุกมุมโลก อีกทั้งยังเป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ให้แก่ผู้บริโภค

(4) การปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ

การปรับปรุงและพัฒนากฎระเบียบ และข้อบังคับให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการอำนวยความสะดวกทางการค้า

(5) การปรับตัวสำหรับระเบียบการค้าโลกที่เปลี่ยนไป

การปรับตัวสำหรับระเบียบข้อบังคับโลกที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะประเด็นด้าน ESG (Environmental Social และ Governance) ที่จะเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกประเทศในการลงทุน/ตั้งฐานการผลิตของบริษัท

ข้ามชาติ ตลอดจนเกี่ยวเนื่องกับด้านการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศมหาอำนาจจะใช้มาตรการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในการกีดกันทางการค้าเพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ ซึ่งหากภาคการผลิตไทยปรับตัวรับกับประเด็นดังกล่าวไม่ทัน อาจจะทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดในตลาดโลกได้

4) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยอย่างยั่งยืน

(1) การพัฒนาคน

การเร่งพัฒนาแรงงานฝีมือและการฝึกอาชีพในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเป้าหมาย อีกทั้งควรมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของภาคเอกชน รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านภาษา

(2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ ทั้งการผลิต การค้า และการลงทุน รวมถึงการปรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของโลก อาทิ การเตรียมความพร้อมในการจัดหาพลังงานสะอาดเพื่อสนับสนุนการผลิตและการทำธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(3) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา รวมถึงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิต และการลงทุนในนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงสมัยใหม่

(4) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้า

การพัฒนาคุณภาพสินค้าและการออกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ครอบคลุมสินค้าอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่ เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้าจะเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมในประเทศ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าส่งออก รวมถึงยังเป็นการปกป้องผู้บริโภคจากสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน

(5) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับรัฐบาล สถาบันวิจัย และองค์กรธุรกิจ โดยภาครัฐควรทำหน้าที่สนับสนุน เชื่อมโยง และอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญสูง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และการผลิตของไทย รวมถึงการส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางการค้าที่แข็งแกร่งเพื่อขยายการค้าและการลงทุน

(6) การจัดทำและปรับปรุงความตกลงทางการค้า

การเจรจาจัดทำและปรับปรุงความตกลงการค้าเสรีเพื่อสร้างแต้มต่อทางการค้าและการลงทุน รวมถึงการเร่งผลักดันการใช้สิทธิประโยชน์จากกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค อาทิ อาเซียน RCEP และโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) เพื่อใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานและการลงทุนที่มีแนวโน้มย้ายสู่อเซียนมากขึ้น

อ้างอิง

- Federal Register
- Global Trade Atlas
- The Peterson Institute for International Economics
- The White House
- U.S. Department of Commerce
- World Bank
- World Trade Organization
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
Trade Policy and Strategy Office

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2507 5860